PODRÓŻ z klasą

Podręcznik

edukacja polonistyczna, społeczna, przyrodnicza

1
klasa

część 2

O tę książkę dba teraz:

1. _____

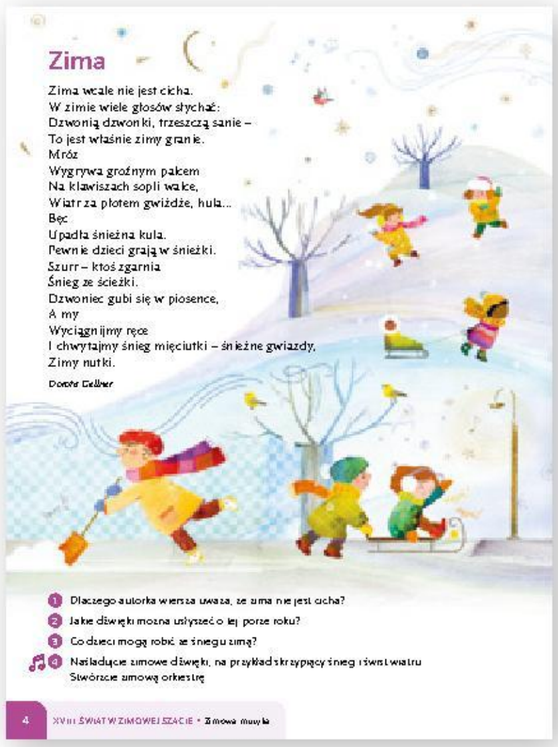
2. _____

3. _____

Z tej książki Ty i inne dzieci będziecie korzystać przez kolejne lata.
Szanujcie ją i dbajcie o nią.

nowa era Twoje mocne strony

Jak korzystać z podręcznika

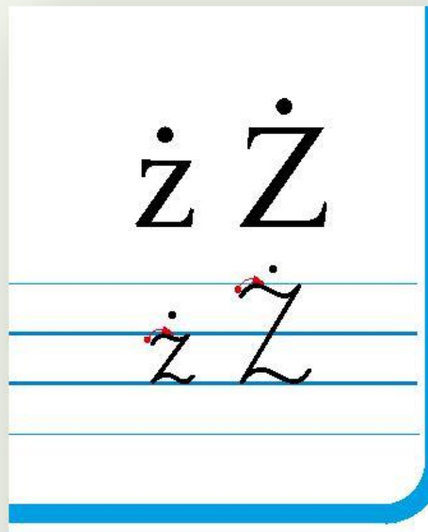

Tekst do słuchania zapisany mniejszą czcionką.

Strony powtórzeniowe w formie graficznej notatki.

ilustracja sytuacyjna z elementami, których nazwy zawierają wprowadzaną literę

analiza i synteza słuchowa wyrazów

żaba

tekst z wprowadzonych liter, z kolorystycznym podziałem na sylaby

żuraw
żakiet
róża
wróżba
filiżanka

Za górami w starej wieży żyła żaba Bożenka.
Zamiast kąpieli w kałuży wolała dalekie podróże. Leżała w dużym łożu z filiżanką herbaty. Wyobrażała sobie loty balonem i rejsy żaglówką. A nawet podróże dyliżansem.

22 XX W KRAINIE WYOBRAŹNI • Lubimy podróże

krąg tematyczny i temat dnia

Przygody przyrody

Strony z edukacji przyrodniczej. Realistyczne zdjęcia przybliżające świat roślin i zwierząt.

Spotkania ze sztuką

Spotkania z muzyką

Strony z edukacji artystycznej – plastyki i muzyki – wplecione w kręgi tematyczne.

Nasze sprawy

Teksty o tematyce społecznej, dotyczące emocji i relacji w grupie oraz sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

dzi Dzi

Pewnego ranka spakowała do pożyczonej torby beżową piżamę. Włożyła żółte trampki i wybiegła z wieży. Delikatna mżawka wprawiła Bożenkę w radosny nastrój. Jednak za polem żyta poczuła żal. A co z koleżankami? Co z jeżem? Szybko wróciła do pokoju w wieży.
– Będę podróżowała palcem po mapie – postanowiła i od tej pory malowała pejzaże.

1. Co sobie wyobrażała żaba? Znajdź w tekście odpowiedź na to pytanie.
2. Dlaczego żaba zrezygnowała ze swoich planów?
3. Jakie pejzaże mogła malować żaba Bożenka? Porozmawiajcie o tym w parach.
4. Porozmawiajcie o tym, czym można podróżować.

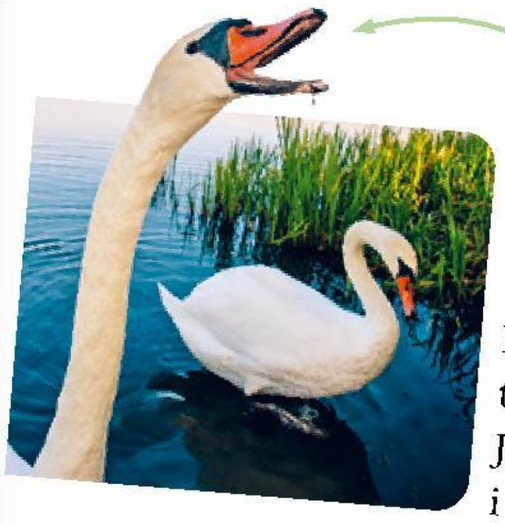

Ptasie dzioby

Wróbel ma krótki i szeroki dziób. Takie dzioby mają ptaki żywiące się ziarnem.

Bekas ma długi i cienki dziób. Służy mu do wygrzebywania pokarmu z miękkiego błota.

Dziób łabędzia jest płaski i działa jak sito. Ptak ten zjada rośliny wodne.

Najmniejszy ptak na świecie to koliber. Żywi się nektarem. Jego dziób to bardzo długa i cienka rurka.

1. Kim jest dziadek Madzi? Czym się zajmuje?
2. Znajdź fragment wyjaśniający, od czego zależy kształt dzioba ptaka. Przeczytaj głośno ten fragment.
3. Opowiedz, jak wyglądają dzioby tukana, wróbla, bekasa, łabędzia i kolibra.
4. Dlaczego dzięcioł ma szpiczasty i ostry dziób?

tekst z 23 liter

Przygoda z ortografią

Nasz język polski

Zadania z pisania

Nauka o języku obejmująca treści ortograficzne i gramatyczne oraz stopniowe wprowadzenie sposobów konstruowania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Poznajemy, odkrywamy

Tekst ciekawostkowy zachęcający do samodzielnego czytania. Z pełnego zakresu liter.

Spotkania z lekturą

Propozycja wybranych utworów literackich.

Trening czytania

Dodatkowe teksty do nauki czytania z poznanych liter.

współpraca

obserwacja, doświadczenie

ćwiczenie plastyczne

ćwiczenie muzyczne

Zima

Zima wcale nie jest cicha.
W zimie wiele głosów słychać:
Dzwonią dzwonki, trzeszczą sanie –
To jest właśnie zimy granie.
Mróz
Wygrywa groźnym palcem
Na klawiszach sopli walce,
Wiatr za płotem gwiżdże, hula...
Bęc
Upadła śnieżna kula.
Pewnie dzieci grają w śnieżki.
Szurr – ktoś zgarnia
Śnieg ze ścieżki.
Dzwoniec gubi się w piosence,
A my
Wyciągnijmy ręce
I chwytajmy śnieg mięciutki – śnieżne gwiazdy,
Zimy nutki.

Dorota Gellner

1. Dlaczego autorka wiersza uważa, że zima nie jest cicha?
2. Jakie dźwięki można usłyszeć o tej porze roku?
3. Co dzieci mogą robić ze śniegu zimą?
4. Naśladujcie zimowe dźwięki, na przykład skrzypiący śnieg i świst wiatru. Stwórzcie zimową orkiestrę.

Co wiemy o śniegu?

Zimą możemy podziwiać piękne krajobrazy.
Uroki tej pory roku widać szczególnie w górach.
Śnieżne czapy na drzewach wyglądają bardzo malowniczo.

W zimowe dni pada **śnieg**. Tworzą go pojedyncze płatki. Każdy **płatek śniegu** ma sześć ramion. Każdy jest wyjątkowy i niepowtarzalny.

Zamarzająca woda tworzy **lód**. Kiedy z dachu spływa topniejący śnieg i ponownie zamarza, powstają **sople lodu**. Sople lodu zwisające z dachów to duże niebezpieczeństwo dla przechodniów.

To ważne!

W czasie mrozu na chodnikach może pojawić się lód. Dlatego zimowe buty powinny mieć antypoślizgową podeszwę.

1. Sprawdźcie, czy biały, puszysty śnieg jest czysty. Jak wygląda woda, która powstanie ze śniegu rozpuszczonego w słoiku?
2. Narysuj płatek śniegu. Ile powinien mieć ramion?

sz Sz

szal

szafa

szyszka

apaszka

bursztyn

kosz

marsz

Natasza była zdenerwowana.
Rano oglądała z zachwytem
naszyjnik mamy. A teraz
zniknął! Natasza szukała go
w szafie, zaglądała do szuflad.
Nawet pies Szpagat buszował
i węszył.
– Co powiem mamie? –
szepnęła smutno Natasza
otulona szarym szalem.

Leszek, starszy brat Nataszy, wezwał na pomoc detektywa Szymona Szyszko. Detektyw szybko znalazł naszyjnik z bursztynem. Był ukryty pod apaszką w legowisku kotki Szarotki.
Jak do tego doszło? Naszyjnik upadł na podłogę. Potem z wieszaka spadła apaszka w szare groszki. Sprytna kotka ukryła skarb. Ale szalona historia!

1. Dlaczego Natasza była zdenerwowana? Kto jej pomógł?
2. Gdzie znalazła się zguba? W jaki sposób tam trafiła? Znajdź i przeczytaj odpowiedni fragment tekstu.
3. Odegrajcie w parze rozmowę Leszka z detektywem.

cz Cz

cz Cz

czapka

czoło

czosnek

paczka

bułeczka

warkocz

klucz

W domu Czarka mieszka czarna suczka Czumka. Ona lubi zabawy jego czapką w kolorowe paseczki. Zazwyczaj Czarek chowa czapkę, ale w czwartek zostawił ją na szafce. Czumka tylko na to czekała! Zaczęła zabawę. Szarpnęła zębami i oderwała czerwony pompon. Co zrobi mama, gdy to zobaczy?

Czapki i czapeczki w domu Czarka

Taką czapkę tata wkłada
do jazdy konnej.
Jazda konna to pasja taty.

Mama na wyjątkowe okazje
wkłada elegancki toczek.
Wygląda w nim jak dama.
Tata wkłada wtedy kaszkiet.
To taka czapka z daszkiem.
Czarek wie, co to są toczek
i kaszkiet.

A to czapeczka małego Miłosza.
Ta czapeczka ma troczki.

1. Co się stało z czapką Czarka? Jak do tego doszło?
2. Wyszukaj w tekście pytanie. Porozmawiajcie o tym, jak można na nie odpowiedzieć.
3. Zaprojektujcie i wykonajcie zabawne nakrycia głowy. Przygotujcie w klasie pokaz mody.

Cz jak czekolada

Czy wiesz, że pierwsza tabliczka
czekolady powstała prawie 200 lat temu?
Najważniejszy składnik czekolady to **kakao**.
Kakao robi się z ziaren kakaowca.
Kakaowiec to drzewo, które rośnie
w Ameryce Południowej i w Afryce.
Jego owoc ma w środku około 50 ziaren.
Drzewa kakaowe dają owoce przez cały rok!

Masz ochotę na coś pysznego?
Sięgnij po czekoladę – najlepiej gorzką,
bo ta zawiera mniej cukru. Ale uwaga!
Nie jedz jej za dużo.

Dlaczego warto jeść czekoladę?

Dodaje energii.

Dobrze wpływa na pamięć i pomaga w nauce.

Poprawia humor.

Poprawia pracę serca.

Regeneruje mięśnie po treningu.

1. Jaki główny składnik jest potrzebny do produkcji czekolady?
2. Z czego robi się kakao?
3. Jak czekolada może wpływać na nasz organizm?
4. Dlaczego czekolady nie można spożywać bez ograniczeń?

Do celu, Marcelu!

Cześć, jestem Marcel! Uwielbiam tańczyć hip-hop. Na ferie zimowe miałem jechać na warsztaty taneczne, ale zabrakło miejsc. W zamian rodzice zapisali mnie na obóz narciarski.

– Na ten obóz jedzie też twój kolega Olek – stwierdzili. – Razem będzie wam raźniej.

„No to klops!” pomyślałem. „Olek szusuje na nartach od małego, a ja nawet nie odróżniam gogli od Googla. Tylko się skompromituję”.

Pierwszego dnia na stoku Olek zaoferował mi pomoc w nauce jazdy.

– Dam sobie radę – burknąłem, próbując przymocować narty do butów. Potem wstałem, odepchnąłem się kijkami… i wtedy każda z moich nart pojechała w inną stronę. Zanim się zorientowałem, wylądowałem na pupie!

– To nie dla mnie! – burknąłem. – Nigdy się nie nauczę jeździć!

– No co ty! – Olek pomógł mi wstać. – Tańczyć hip-hopu też się nie nauczyłeś od razu, prawda? – zapytał.

Olek miał rację. Potrzebowałem wielu prób, żeby opanować moje pierwsze układy. A ile razy pomyliłem nogę albo zgubiłem rytm!

– No dobra – powiedziałem. – To jaki masz plan z tymi nartami?

– Zaczniemy od pizzy – oznajmił Olek. – To taki sposób ułożenia nart. Czubki trzymaj blisko siebie, a końce szeroko rozstawione. W ten sposób ci się nie rozjadą.

Zrobiłem tak, jak radził kolega… i nagle zacząłem jechać! Powoli, ale do przodu!

– Widzisz! – roześmiał się Olek. – To nie takie trudne! Do celu, Marcelu!

Przez resztę dnia wytrwale trenowałem z Olkiem. Wieczorem byłem wykończony, ale szczęśliwy. Teraz wiem, że warto próbować i przyjąć pomoc, gdy ktoś ją oferuje. A najlepsze, że na kolację w ośrodku czekała na nas… pizza. Tym razem prawdziwa!

Rafał Witek

Wytrwałość to upór i cierpliwość w dążeniu do celu. Sukces wymaga zaangażowania i wysiłku. Nie można zrażać się napotykanymi trudnościami. Pozytywne nastawienie i wiara we własne siły pomagają osiągnąć wyznaczony cel.

1. Jak Marcel planował spędzić ferie?
2. Dlaczego musiał zmienić plany? Co go martwiło?
3. Kto pomógł Marcelowi nauczyć się jeździć na nartach?
4. Porozmawiajcie w parach, czego moglibyście nauczyć siebie nawzajem.

Sporty zimowe

Ruch jest niezwykle ważny dla zachowania zdrowia i dobrej kondycji. Zimą także warto aktywnie spędzać czas. Można jeździć na sankach, nartach, łyżwach. To świetne zabawy! Wiele osób uprawia sporty zimowe.

jazda figurowa na łyżwach

skoki narciarskie

bieg narciarski

hokej

bobsleje

snowboard

1. W jaki sposób zimą spędzasz czas na świeżym powietrzu?
2. O czym należy pamiętać, żeby zabawy zimowe były bezpieczne?
3. Jakich znasz polskich sportowców uprawiających zimowe sporty?

Kiedy idę na narty, wkładam ulubiony kombinezon, szalik, rękawice i kask.

- Przeczytaj zdanie. Które wyrazy odpowiadają na pytanie: **co?**

?! Nasz język polski

Narty, kombinezon, kask to **nazwy rzeczy**.
Pytamy o nie: **co?**

dz Dz

dz Dz

dzwonek

sadza

rydze

rodzynki

koledzy

sadzonka

rdza

Olek zerkał na zegar.
Czekał na dzwonek.
Wieczorem odwiedza Marcela.
Opowie koledze o wyprawie
do wioski Indian. Był tam latem.
Często wspomina tę bardzo
udaną wyprawę.
Gdy zadzwonił dzwonek,
Olek zabrał plecak.
– Pędzę do szatni! – zawołał.

Mama Marcela podała wędzoną rybę, kukurydzę i bułki z rodzynkami.
– Pyszne jedzonko! – zawołał Olek i zaczął relację.
– W wiosce malowałem pędzlem totem. Szukałem nad sadzawką tropów. Znalazłem zardzewiały dzbanek. Poznałem wodza, którego nazywano Pędzący Bizon. Skakał na jednej nodze i wymachiwał orlimi piórami.
– Pojadę tam na wiosnę! – postanowił Marcel.

1. Na podstawie tekstu i ilustracji opowiedz o wycieczce Olka.
2. Totem to symbol plemienia. Porozmawiajcie w parach, jak może wyglądać totem waszej klasy.
3. W jakim celu Indianie wysyłali znaki dymne? Porozmawiajcie o tym w klasie.

Zadania z pisania

Gdy sypie, prószy i szczypie w uszy

- Przeczytaj zdania i przyjrzyj się ilustracji.

Hubert i Alicja wyszli na dwór. Ulepili wielkiego bałwana. Ich bałwan ma długi marchewkowy nochal i stare wiadro na głowie. Alicja zrobiła mu oczy i usta z czarnych węgielków. Bałwan jest wyjątkowo udany. Nawet zając z apetytem raz po raz zerka w jego stronę.

- Uzupełnij każde zdanie dwoma wyrazami. Zapisz uzupełnione zdania w zeszycie.

Hubert i Alicja ulepili ... ...
Na głowę wsunęli mu ... ...
Oczy i usta zrobili z ... ...
Bałwan ma długi ... ...

Zimowe pejzaże

Pejzaż to obraz, który przedstawia krajobraz, na przykład góry, lasy, rzeki, morze, miasto lub wieś. Miejsca te mogą być ukazane w różnych porach roku.

Pieter Bruegel, „Zimowy pejzaż z łyżwiarzami i pułapką na ptaki”

1. Co przedstawia obraz? Czy to jest współczesna wioska?
2. Jak wygląda przyroda na obrazie?
3. Co robią mieszkańcy wioski?
   Jak myślisz, dlaczego ich zabawy są niebezpieczne?
4. Odszukaj i wskaż na obrazie fragment przedstawiający pułapkę na ptaki.

5. Przygotuj farby plakatowe i karton. Mieszaj ze sobą kolory, tak żeby uzyskać barwy podobne do tych, jakie występują na obrazie. Z jakich farb powstały te barwy?

Dz jak dzwony

Dziś do szkoły dzieci przyniosły różne dzwonki. Były dzwonki ogrodowe, pasterskie, muzyczne, stary dzwonek od roweru, budzik i wiele innych. Ale nie na wszystkich dzwonkach można było zagrać. Ada przyniosła kwiaty w doniczce, a Iga miała na sobie szerokie spodnie dzwony.

Dzwony wytwarza **ludwisarz**. Najpierw robi formę, a potem wlewa do niej stopiony metal.

Wewnątrz dzwonu znajduje się serce.

Największy dzwon na świecie powstał w Polsce. Waży tyle co 10 słoni.

Najważniejszy dla Polaków dzwon znajduje się w Krakowie na Wawelu. To **Dzwon Zygmunt**. Bije w największe święta i w czasie ważnych wydarzeń.

1. Jak nazywa się najsłynniejszy dzwon w Polsce?
2. Jak myślisz, dlaczego potrzeba aż dwunastu dzwonników do tego, żeby rozkołysać Dzwon Zygmunt i wydobyć z niego dźwięk?

O rupakach

Usiądź przy mnie, mamusiu.
Coś ci powiem do uszka...
Wiesz, kto do mnie przychodzi,
jak się kładę do łóżka?
Takie śliczne, puchate,
kolorowe jak ptaki...
Za nic w świecie nie zgadniesz!
To przychodzą RUPAKI!

Te RUPAKI, mamusiu,
to są takie zwierzaki –
trochę jakby kociaki,
trochę jakby dzieciaki,
trochę jakby motyle,
krokodyle czy raki...
Nie rozumiesz, mamusiu?
No, po prostu – RUPAKI!

Są RUPAKI dorosłe
i RUPAKI – dzieciaki,
są RUPAKI – dziewczyny
i RUPAKI – chłopaki,
są RUPAKI – mądrale
i RUPAKI – głuptaki,
są brzydale i wcale,
wcale ładne RUPAKI...

Te RUPAKI mieszkają
w różnych dziurach i kątach,
i na przykład za szafą,
gdzie się kurzu nie sprząta,
i w szufladzie tatusia,
i na półce z książkami,
i w wózeczku dla lalki
też nocują czasami.

Strasznie boją się myszy
i nie lubią jeść sera,
zawsze tańczą kozaka,
gdy na burzę się zbiera,
śpią w kaloszach, a kąpiel
zawsze biorą we frakach...
Nie chcesz wierzyć? Naprawdę!
Ja się znam na RUPAKACH!

Jeśli spotkasz któregoś
w kuchni albo w łazience,
to go możesz pogłaskać
albo wziąć go na ręce,
tylko nie mów przypadkiem:
Jejku, co za pokraka!,
bo ty nie wiesz, jak łatwo
jest obrazić RUPAKA!

Popatrz, popatrz, już przyszły.
Jeden siedzi na oknie!
Oj, przepraszam, mamusiu,
że tak ziewam okropnie!
Jak mi bajkę opowie,
to powtórzę ci rano...
Teraz już mnie pocałuj...
Zaraz zasnę... Dobranoc!

Danuta Wawiłow

1. Kim są rupaki? Jak bohaterka wiersza je sobie wyobraża?
2. Co może obrazić rupaka? Dlaczego?
3. Przedstawcie za pomocą gestów, jak rupak boi się myszy i jak nie lubi sera.
4. Przyjrzyj się rupakom na ilustracji. Jak ty wyobrażasz sobie rupaki? Narysuj własnego rupaka. Wymyśl mu imię.

ż Ż

ż Ż

żaba

żuraw

żakiet

róża

wróżba

filiżanka

Za górami w starej wieży
żyła żaba Bożenka.
Zamiast kąpieli w kałuży
wolała dalekie podróże. Leżała
w dużym łożu z filiżanką
herbaty. Wyobrażała sobie
loty balonem i rejsy żaglówką.
A nawet podróże dyliżansem.

Pewnego ranka spakowała do pożyczonej torby beżową piżamę. Włożyła żółte trampki i wybiegła z wieży. Delikatna mżawka wprawiła Bożenkę w radosny nastrój. Jednak za polem żyta poczuła żal. A co z koleżankami? Co z jeżem? Szybko wróciła do pokoju w wieży.

– Będę podróżowała palcem po mapie – postanowiła i od tej pory malowała pejzaże.

1. Co sobie wyobrażała żaba? Znajdź w tekście odpowiedź na to pytanie.
2. Dlaczego żaba zrezygnowała ze swoich planów?
3. Jakie pejzaże mogła malować żaba Bożenka? Porozmawiajcie o tym w parach.
4. Porozmawiajcie o tym, czym można podróżować.

Urodzinowa niespodzianka

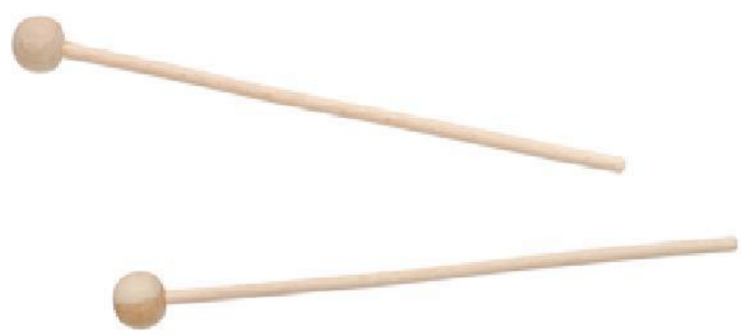

1. O czym marzyła czarodziejka? A o czym marzył bezdomny kotek?
2. Jak myślisz, dlaczego kotek wskoczył do kociołka? Co się wydarzyło potem?
3. Jak rozumiesz tytuł historyjki? Co sprawiło dziewczynce największą niespodziankę?
4. Jakie emocje towarzyszyły bohaterom tej historyjki? Co czuła mała czarodziejka, co jej koleżanki, a co czuł kotek?

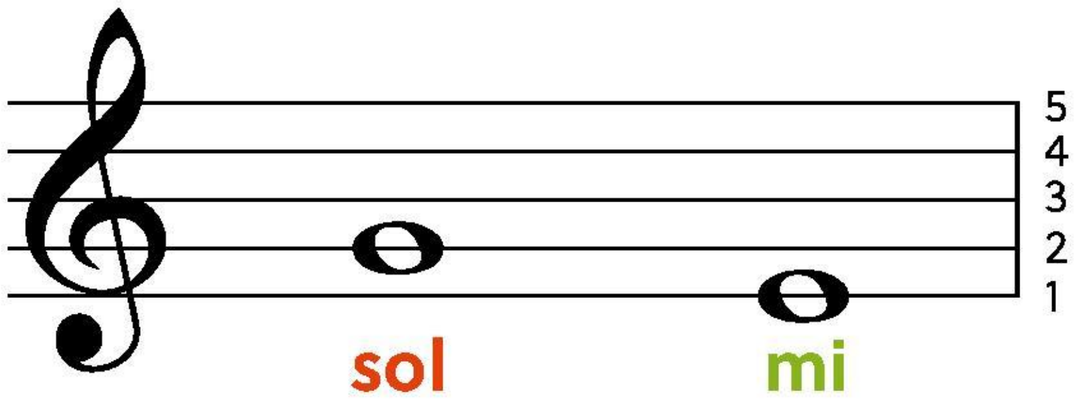
Gramy dźwięki sol i mi

Oto dwa **dźwięki** – **sol** i **mi**. Znajdź je na dzwonkach. Dotknij palcem prawej dłoni płytki **sol**, a palcem lewej ręki – płytki **mi**.

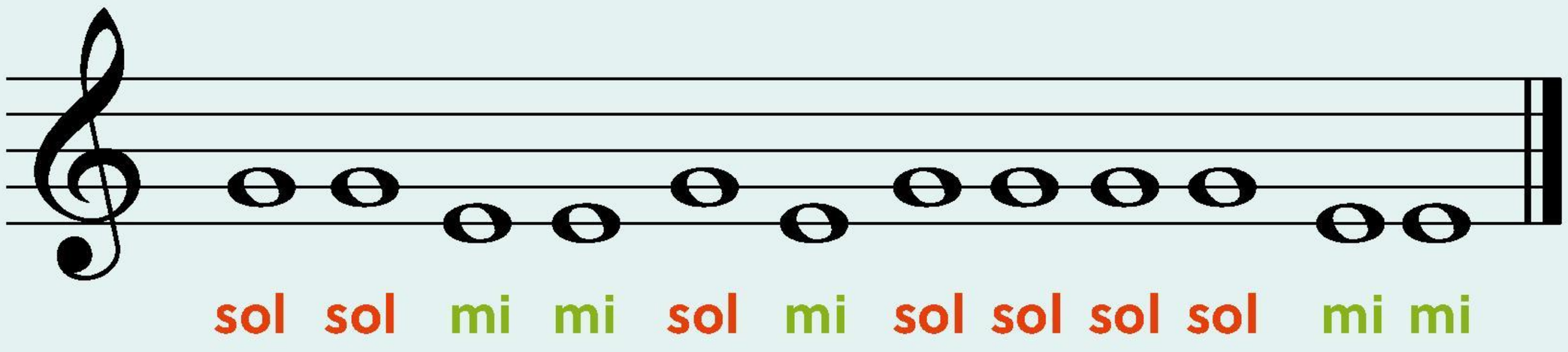

Dźwięki zapisujemy na **pięciolinii** za pomocą **nut**. Nuta **sol** leży na drugiej linii, a nuta **mi** – na pierwszej linii.

1. Podzielcie się na dwie grupy. Gdy nauczyciel – dyrygent da znak, grupa A gra na dzwonkach dźwięk **sol**, a grupa B – **mi**. Później nastąpi zmiana dyrygenta.
2. W tych samych grupach A i B na znak nauczyciela grajcie dźwięki **sol** oraz **mi**. Jednocześnie śpiewajcie te dźwięki.
3. Zaśpiewajcie wspólnie melodię z nut, a potem zagrajcie ją na dzwonkach.

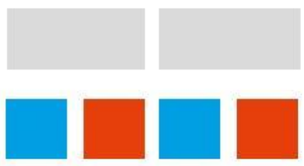

rz Rz

rz Rz

rzeka

burza

rzęsa

orzech

talerze

towarzysz

Mama i Jerzyk spacerowali z psem nad rzeką. Jej brzegi były skute lodem. Rzemyk szczekał i biegał w tę i z powrotem.

– Co jest, piesku? – spytał Jerzyk. Nagle zobaczył wystającą z wody głowę.

– Mamo, zobacz! Czy to jest wydra?! – krzyknął chłopiec. Zwierzę dało nurka i znikło im z oczu.

Po spacerze Jerzyk z mamą zajrzeli do internetu. Szukali informacji o wydrach.

– Hura! Nasza rzeka jest czysta – zawołał Jerzyk. – Wydry lubią czystą wodę. Te zwierzaki uwielbiają zabawy. Skarpy nad brzegiem rzeki to ich tor saneczkowy. Suną po nich na brzuchu.

Od tej pory Jerzyk często w towarzystwie mamy spaceruje nad rzeką. Wierzy, że znów zobaczy wydrę.

1. Co Jerzyk zobaczył nad rzeką?
2. Czego chłopiec dowiedział się o wydrach z internetu?
3. Porozmawiajcie o tym, jakie znacie zwierzęta żyjące w rzekach oraz w ich pobliżu.

DWUZNAKI

DWIE LITERY JEDNA GŁOSKA

kosz

muszla

wieszak

szelki

szafa

SZ

frędzle

dzban

dzwonek

pędzel

DZ

koledzy

drzewo

rzeka

kurz

nietoperze

RZ

zwierzęta

czapka

czary

paczka

CZ

czekolada

klucz

chata

chmura

chomik

CH

dach

Szachowy maraton

Cześć, tu znów ja – Antek! Dziś w szkole była super lekcja. Wymyśliliśmy zupełnie nowy sport. I od razu go przetestowaliśmy!

– Jakie są wasze ulubione sporty? – zapytała pani Ewa na początku dnia.

– Piłka nożna – ryknąłem trochę za głośno.

To dlatego, że uwielbiam piłkę i często gram z chłopakami. Wtedy ze zwykłego Antka zamieniam się w najlepszego brazylijskiego napastnika.

– Ja śmigam na deskorolce – pochwaliła się Zuzka. – Już nawet umiem zjeżdżać z dużej rampy!

– Ja tam wolę pływać – włączył się Oskar. – W wodzie człowiek się nie poci!

– Brawo! – powiedziała rozbawiona pani Ewa. – Ruch to zdrowie! Także jazda na rowerze, na hulajnodze, na rolkach, zabawa w berka, taniec, spacer, bieganie…

– A szachy? – wyrwała się Ida. – Albo warcaby?

– To sporty dla umysłu – wyjaśniła pani. – Dlatego nawet najlepszy szachista po zakończeniu rozgrywki powinien się poruszać.

– Mam pomysł – zawołałem. – A gdyby połączyć szachy z bieganiem?

– W jaki sposób?

– Zwyczajnie! Szachownicę ustawiamy na jednym końcu boiska, a zawodników na drugim. Żeby wykonać swój ruch, trzeba pobiec do szachownicy i wrócić. I tak na zmianę.

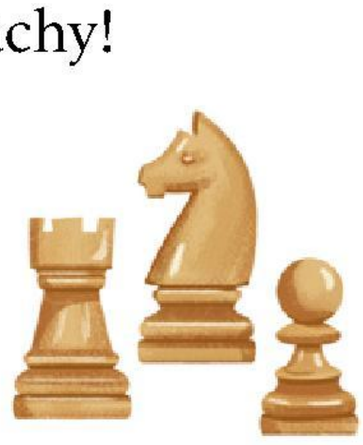
– Brzmi ciekawie! – ucieszyła się pani Ewa. – Wiecie co? Chodźmy na boisko i sprawdźmy, jak się gra w takie biegane szachy.

No i poszliśmy. Było super. Do klasy wróciliśmy kompletnie zdyszani.

– Co wyście wyprawiali na tym boisku? – zdziwiła się pani woźna.

– Jak to co?! – powiedziałem, ledwie łapiąc oddech. – Graliśmy w szachy! A w zasadzie to… mieliśmy prawdziwy szachowy maraton!

Rafał Witek

1. Jakie sporty uprawiały dzieci? Dlaczego wybrały akurat te dyscypliny?
2. Jak rozumiesz stwierdzenie, że szachy to sport dla umysłu?
3. Jaki sport lubisz najbardziej? Co ci się podoba w tej dyscyplinie? Dlaczego warto uprawiać ten sport?
4. Wymyślcie w parach nową dyscyplinę sportową, która łączy dwa różne sporty. Nadajcie jej nazwę i powiedzcie, jak się w nią gra.

ś Ś

ś Ś

ślimak

Kubuś to najszybszy ślimak świata. Przemierza Śmiechowo na deskorolce. Ta deskorolka to cud techniki. Ma wielkie śmigło przymocowane za pomocą ośmiu śrubek. Kubuś wkłada kask i włącza śmigło. Deskorolka przyśpiesza. – Ślimak na deskorolce! Chyba pęknę za śmiechu! – woła świerszcz.

śliwa

środek

maślak

Kaśka

łosoś

struś

Czas na podróż do Śliwkowa – pomyślał Kubuś.
Mieszkają tam świnka Luśka i struś Jacuś.
Ślimak w pośpiechu wskoczył na deskorolkę.
Ale co to? Śmigło zastygło w bezruchu. Kubuś złapał śrubokręt i usunął śrubki. Zobaczył, że śmigło pękło.
Deskorolka była do niczego.
– Trudno, pójdę na stację. Pojadę pośpiesznym do Śliwkowa. Tam kupię nowe śmigło – westchnął ślimak.

1. Dlaczego Kubuś był najszybszym ślimakiem na świecie?
2. Co zrobił Kubuś, gdy zepsuła się jego deskorolka?
3. Wymyślcie w parach historyjkę o innym zwierzątku, które było w czymś najlepsze.

si Si

si Si

7

siedem

Zosia to starsza siostra Asi.
Gdy Asia jest chora, Zosia
zawsze ją wspiera. Siada
w fotelu i czyta na głos książki.
Potem siostry rozmawiają,
wpatrując się w księżyc.
– Czy lubisz Kubusia Puchatka
i prosiaczka? – zapytała Zosia.
– Wolę osiołka – rzekła Asia.
– A czy wiesz, że w Stumilowym
Lesie mieszka siedmioro
zwierząt?

siano

siodło

kisiel

osiem

Basia

strusie

Siódemka to ulubiona liczba Zosi. Zauważyła,
że bajki często zaczynają się od słów:
„Za siedmioma górami, za siedmioma lasami”.
Czytała też o siedmiu krasnoludkach
i o siedmiomilowych butach.
– Mamusiu, czy siedem to magiczna liczba? –
zapytała Zosia.
– Każda liczba na swój sposób jest magiczna –
odrzekła mama.
– To ja poproszę siedem łyżeczek miodu
na zdrowie – zawołała Asia.

1. O jakich bohaterach z książek rozmawiały siostry? Jakie postacie z opowieści ty lubisz najbardziej?
2. Czy liczby 6 i 9 mogą być magiczne? Jakie inne liczby mogą być magiczne? Na czym polega ich magia?

Jak choruje Elemelek, jak go leczą przyjaciele?

Miał wróbelek Elemelek lekki katar i kaszelek. Dziób wycierał żółtą chustką [...], co ją dostał od swej babci. No i kichał: apci, apci!

Bo ta zima, nie przesadzam, nos, mój panie, wszędzie wsadza. Choć już czas jej iść za morze, psoci nam, jak tylko może. [...] Wciąż się bierze na sposoby, by podrzucić nam choroby.

– Elemelku – sroka skrzeczy – nie zaniedbuj takich rzeczy! [...] Owiń gardło ciepłym szalem i nie wychodź z domu wcale.

Doradzała wiewióreczka:

– Wbij jajeczka do kubeczka, zmieszaj dobrze, cukru dosyp, dodaj dziesięć kropli rosy i popijaj to nie rzadziej niż dwanaście razy na dzień.

Ale zając już ją gani:

– Nic niewarte, moja pani! Weź rondelek, Elemelku, zaparz ziółka w tym rondelku: majeranek i rumianek dobrze z pieprzem wymieszane, pij maliny, sok z jeżyny, weź pięć proszków aspiryny.

– Lepiej będzie – rzecze sowa – inny środek zastosować. [...] Ot, masz tu skarpetek parę, bardzo ciepłe, choć już stare; dzień i noc je miej na nóżkach i czym prędzej wchodź do łóżka.

Wzdycha biedny Elemelek. Czy to aby nie za wiele? [...]

Aż pewnego dnia wyraźnie poczuł się wróbelek raźniej.

– Dosyć się już wyleżałem. Dwa tygodnie leżę całe. Gimnastykę zrobię zaraz, dobrze rozgrzać się postaram: skrzydła w bok – i mach! ogonem, dwa podskoki w lewą stronę, dwa podskoki w stronę prawą – i do lasu frrr! a żwawo!

Właśnie zima swe manatki spakowała już w tobołek, wyszły z ziemi pierwsze kwiatki, choć nieśmiałe, lecz wesołe. […]
To przedwiośnie! Za dni parę – w czwartek, w piątek – zajrzy wiosna w każdy kątek.

Szybko fruwa Elemelek, gubi katar i kaszelek.

– Schowam chustkę, tę od babci! Nie chcę kichać apci, apci! I skarpetki oddam sowie. Chcę być zdrów. Niech żyje zdrowie!

Hanna Łochocka

1. Jakie rady mieli dla wróbelka przyjaciele?
2. Jak długo chorował Elemelek? Co zdobił, kiedy wyzdrowiał?
3. Porozmawiajcie o tym, w jaki sposób można leczyć przeziębienie.
4. Jak się nazywa lekarz, który leczy dzieci?
5. Przygotuj według instrukcji napar z imbiru, cytryny i miodu.

Taki napar wzmacnia odporność i pomaga przy przeziębieniu.

Obierz i pokrój imbir na plasterki.
Poproś dorosłego o pomoc przy krojeniu.

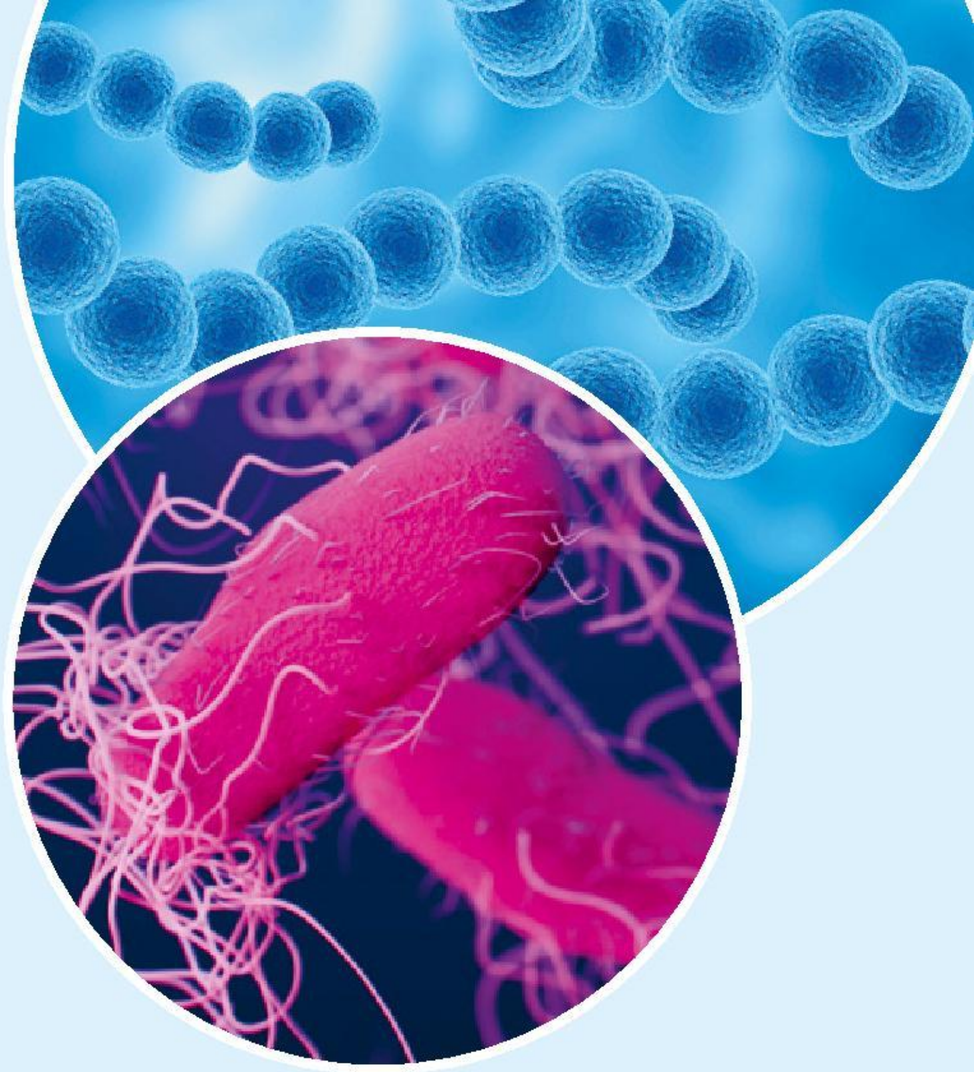
Zalej imbir gorącą wodą.
Ostrożnie – gorące! Poproś dorosłego o nalanie wody.

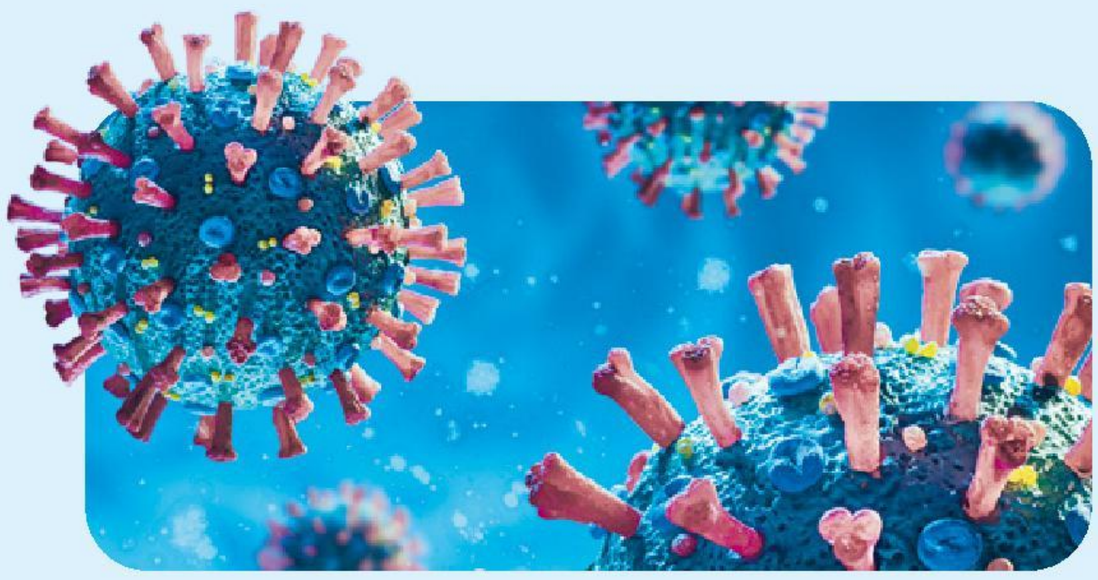
Poczekaj, aż napar przestygnie.
Dodaj miód i cytrynę.
Nie pij gorącego napoju.

Co powoduje choroby?

Bakterie i wirusy, chociaż nie widać ich gołym okiem, są obecne w otoczeniu, a nawet w naszym ciele. Niektóre bakterie są naszymi przyjaciółmi, na przykład pomagają w trawieniu pokarmów i wzmacniają odporność na choroby.
Jednak są i takie bakterie, które wywołują choroby. Na przykład anginę i biegunkę.

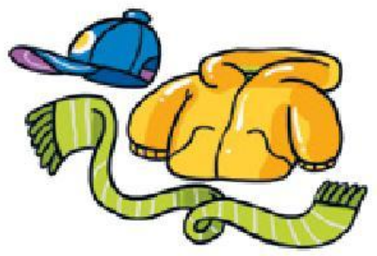
Wirusy są dużo mniejsze od bakterii. Są naszymi wrogami, ponieważ podobnie jak niektóre bakterie, powodują choroby, na przykład przeziębienie, grypę, odrę czy ospę.

Przed chorobami wywoływanymi przez bakterie i wirusy chronią nas **szczepienia** oraz silny, zdrowy organizm.

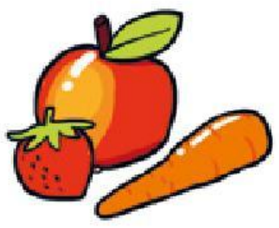
Pamiętaj o ważnych zasadach

Często myj ręce ciepłą wodą i mydłem!

Ubieraj się stosownie do pogody!

Zdrowo się odżywiaj!

Wysypiaj się!

Pij dużo wody!

Gimnastykuj się i uprawiaj sport!

1. W jaki sposób możemy chronić się przed zachorowaniem?
2. Dlaczego powinniśmy zasłaniać nos i usta, kiedy kaszlemy? Pokażcie, jak należy to poprawnie robić.

Przedwiośnie

To obraz polskiego malarza Stanisława Witkiewicza. Artysta namalował **przedwiośnie**. To czas, gdy kończy się zima, a wiosna dopiero nadchodzi. Na obrazie jest jeszcze szaro i ponuro. Śnieg topnieje, a drzewa nie mają liści. Już niedługo wszystko się zazieleni i zacznie się wiosna.

Stanisław Witkiewicz, „Przedwiośnie”

1 Jak wiosna zmieni ten krajobraz? Narysuj, jak wyobrażasz sobie to miejsce za kilka tygodni. Zastanów się:

- Co pojawi się na niebie?
- Jak zmienią się drzewa?
- Jakie zwierzęta i kwiaty mogą pojawić się w tym miejscu?
- Jakie kolory widzisz zna obrazie? Jakie barwy pojawią się na twoim obrazie?

Niezwykły klucz

Pod koniec lutego mróz zelżał, słonko złotymi promykami łaskotało kwiatowe pąki, ale te jeszcze nie kwapiły się, by wychylać nos na zewnątrz. Tylko odważne przebiśniegi i krokusy nieśmiało wystawiły z ziemi główki.

Mała Dalia, wesoła wróżka, niecierpliwe wypatrywała wiosny. Nie mogła się doczekać chwili, kiedy wypróbuje nowo poznane zaklęcia. Całą zimę dzielnie powtarzała magiczne formuły, dzięki którym na wiosnę miała udekorować ogród. Na razie niewiele jej wychodziło, choć starała się wiernie powtarzać po nauczycielce zaklęcia i machać różdżką dokładnie tak, jak pani Flora. Naśladowała każde jej słowo i gest. Niestety, pojawiały się tylko malutkie cebulki z wystającym zielonym kiełkiem.

– To na pewno wina pogody! – nie zrażała się niepowodzeniami i dalej ćwiczyła. – A może moja różdżka zardzewiała przez zimę?

Kiedy jednak w powietrzu zapachniało wiosną, a Dalia nadal nie mogła wyczarować żadnego kwiatka, mała wróżka zaczęła się niepokoić. Przygnębiona przysiadła na starym pniu w smutnym, zakatarzonym ogrodzie i ukryta w gęstej mgle rozmyślała.

– Co robię źle? Przecież dokładnie naśladuję nauczycielkę i powtarzam zaklęcia co do słowa – martwiła się Dalia.

– Co cię trapi? – z zamyślenia wyrwały ją ciepłe jak wiosenne słońce słowa nauczycielki. Dalia westchnęła i opowiedziała jej o swoim kłopocie.

– Magiczne zaklęcie i właściwy ruch różdżką to dopiero pierwszy krok. Musisz jeszcze użyć klucza – Pani Flora uśmiechnęła się tajemniczo.

– Ale skąd go wziąć?

– On jest w tobie. To twoja wyobraźnia. To ona jest prawdziwym kluczem do magicznego świata. Nie naśladuj nikogo – wyjaśniła zdumionej wróżce.

– Wyobraź sobie najpiękniejszy kwiat w całym ogrodzie. Opowiedz mi o nim.

Dalia zamknęła oczy i wyobraziła sobie ogród pełen niezwykłych roślin. Przez chwilę wędrowała po wymyślonym ogrodzie, rozglądała się nieśmiało i… nagle go dostrzegła.

– Jest – zawołała z zachwytem. – Wznosi się ponad innymi. Ma bladoróżowe płatki, delikatne jak mus owocowy. Cały skrzy się w srebrzystej rosie i figlarnie pochyla swoją główkę, jakby chciał mnie przywitać – opisywała kwiat z coraz większym zapałem.

Pani Flora uśmiechnęła się.

– Teraz zapamiętaj ten obraz i spróbuj jeszcze raz wypowiedzieć zaklęcie.

Dalia wyciągnęła malutką różdżkę, szeptem wypowiedziała zaklęcie i… dostrzegła, jak w środku ogrodu rozkwita niezwykły kwiat. Udało się! Do wieczora smutny jeszcze o tej porze roku ogród pokrył się dywanem kwiatów.

Dalia zmęczona pracą usiadła na pniu i podziwiała swoje dzieło. W ogrodzie pojawiły się wielobarwne tulipany, delikatne szafirki, okryte srebrnym puszkiem sasanki. Zakwitły hiacynty i całe mnóstwo innych kwiatów, które jeszcze nie miały swoich nazw.

– Są takie piękne! – zawołała Dalia i jeszcze raz rzuciła okiem na wiosenne kwiaty mieniące się w blasku księżyca w magicznym ogrodzie wróżek.

Ewa Hryszkiewicz

1. Dlaczego Dalia nie mogła doczekać się wiosny?
2. Co poradziła jej nauczycielka?
3. Jak rozumiesz słowa **zakatarzony ogród** i **dywan kwiatów**?
4. Jakie kwiaty można teraz podziwiać w parku lub w ogrodzie?

Ogród wróżki pokrył kwiatowy dywan.
Rosły w nim tulipany, sasanki i hiacynty.

- Przeczytaj zdania. Odszukaj nazwy roślin.

?! Nasz język polski

Tulipan, sosna, trawa to **nazwy roślin**.
Pytamy o te wyrazy: **co?**

ć Ć

ć Ć

ćma

ćwikła

boćki

kapeć

łokieć

gość

kiść

Wczoraj w klasie oglądaliśmy książki o ptakach, ssakach i owadach. Potem losowaliśmy litery. W parach układaliśmy zagadki o zwierzętach, których nazwy zaczynają się na wylosowaną literę.
– A to pech, mamy ć! A ja tak lubię motyle – słychać głos Maćka.
– Mogą być motyle, ale nocne. Ułożymy zagadkę o ćmach! – odparł kolega Maćka z pary.

Ćmy to motyle, zwykle
aktywne wieczorem i w nocy.
Można je zobaczyć, jak krążą
wokół zapalonych lamp.

Ich skrzydła i tułów często
są brązowo-szare.
Te kolory sprawiają,
że trudno je zauważyć.

W Polsce można
też spotkać
kolorowe ćmy.

A może komuś uda się zobaczyć
taką ćmę? Jest ona aktywna
od rana do wieczora i przypomina
malutkiego ptaszka kolibra.

1. Co dzieci robiły na zajęciach w szkole?
2. Jaką literę wylosowali Tymek i Maciek? O czym ułożyli zagadkę?
3. Jak myślisz, dlaczego ćmy zwykle nie są tak kolorowe jak motyle?
4. Pobawcie się w parach w układanie zagadek, podobnie jak Tymek i Maciek.

ci Ci

ci Ci

ciasto

ciocia

cielę

bocian

babcia

ciuchcia

wycieczka

Julka wróciła ze szkoły w złym humorze.
– Ciągle o czymś zapominam. A jutro wiosenny konkurs recytatorski. Na pewno będę dukać! – narzekała.
– Julciu, najpierw obiad – odparła mama. – Potem coś wymyślimy.
– Może zrezygnować z tego konkursu… – rozważała Julcia.
– Zróbmy szarlotkę! To ciasto zawsze poprawia ci humor – zaproponowała mama.

Gdy ciasto się piekło, Julcia recytowała wiersz,
a mama słuchała z uwagą. Po chwili rozległ się
dzwonek. W drzwiach stała Zosia.
– Wiem, że masz tremę. Mam dla ciebie hipcia
na szczęście!
– Zapraszam na ciasto! – zawołała mama
i postawiła na stole jeszcze ciepłą szarlotkę.
Wieczorem mama ucałowała córcię na dobranoc.
Julka mocno ścisnęła maskotkę od Zosi.
– Damy radę! – rzekła ucieszona i zasnęła.

1. Dlaczego Julka wróciła ze szkoły w złym nastroju?
2. Kto i w jaki sposób pomógł dziewczynce pokonać tremę?
3. Co można zrobić, gdy się denerwujemy przed występem lub ważnym zadaniem?

Zwiastuny wiosny

Jednym z pierwszych zwiastunów nadchodzącej wiosny są kotki leszczyny. Później pojawiają się bazie wierzbowe.

Pierwsze wiosenne kwiaty zakwitają, zanim na drzewach pojawią się liście. Najwcześniej zakwita **przebiśnieg**.

przebiśnieg

W marcu zakwitają **przylaszczki**.

przylaszczki

W tym czasie pojawiają się również **zawilce**.

zawilec

W lasach i na łąkach wczesną wiosną możemy spotkać **pierwiosnki**.

pierwiosnki

Od marca do kwietnia kwitną **sasanki**. Trudno je spotkać w naturze. Najczęściej podziwiamy sasanki uprawiane w przydomowych ogródkach.

sasanki

Kwitnący na żółto krzew **forsycji** jest ozdobą miejskich parków i skwerów.

forsycja

W marcu na górskich zboczach pojawiają się **krokusy**. Kwitną najczęściej na fioletowo. Te uprawiane w ogrodach mogą być także żółte, białe, a nawet wielokolorowe.

krokusy

To ważne!

Nie zrywaj dzikich kwiatów. Są ozdobą lasów i łąk oraz **źródłem pokarmu dla pszczół**. Wiele wiosennych kwiatów to gatunki chronione.

1. Wymień rośliny, które są zwiastunami wiosny.
2. Zastanów się, dlaczego niewielkie rośliny leśne kwitną, zanim urosną liście na drzewach.
3. Dlaczego nie wolno zrywać wiosennych kwiatów?
4. Wybierz się na spacer do parku lub do lasu. Które z wiosennych kwiatów udało ci się zaobserwować? Zrób zdjęcia lub rysunki.

Kosmiczny sen

Sen bardzo dziwny miewam czasami –
latam w kosmosie, dyndam nogami
i za pomocą wielkiej lunety
oglądam gwiazdy oraz planety.

Najbliżej Słońca krąży Merkury,
a dalej Wenus, spowita w chmury.
Kolejne miejsce przypada Ziemi.
Za Ziemią Mars gna, cały w czerwieni,
za Marsem – Jowisz. To bez gadania
planeta gigant, wielka jak bania!
Następnie Saturn, olbrzym gazowy
w kole pierścieni skalno-lodowych.
Dalej się skrywa w skłębionych chmurach
leżący nieco na boku Uran,
a tam wiruje po swoim torze
Neptun, niebieski jak czyste morze.

Sen bardzo dziwny miewam czasami –
latam w kosmosie, dyndam nogami…
Na jawie nigdy to się nie zdarzy,
lecz czasem warto sobie pomarzyć.

Małgorzata Strzałkowska

1. O czym śni bohater wiersza?
2. Wymień po kolei planety opisane w wierszu.
3. Wyobraź sobie i narysuj mieszkańca innej planety. Opowiedz o nim – którą planetę zamieszkuje, jak wygląda, co je, jak się bawi.

Układ Słoneczny

Neptun

Uran

Saturn

Jowisz

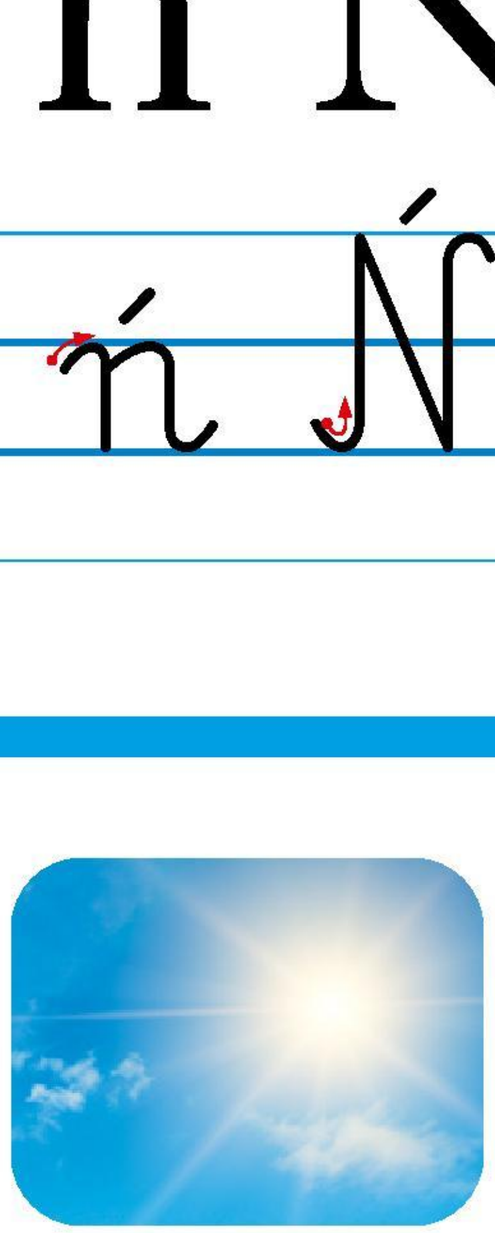

1. Jakie obiekty znajdują się w Układzie Słonecznym? Ile jest wśród nich planet?
2. Którą planetą, licząc od Słońca, jest Ziemia? Która planeta w naszym układzie jest największa, a która najmniejsza?
3. Czy wiecie, na które obiekty w Układzie Słonecznym dotarł człowiek? Porozmawiajcie o tym.
4. Sprawdźcie, czy Słońce faktycznie jest źródłem ciepła. Wystawcie twarze w kierunku promieni słonecznych i zamknijcie oczy. Powtórzcie badanie w cieniu. Czy czujecie różnicę?

ń Ń

ń Ń

słońce

koń

łańcuch

maleńki

korzeń

stopień

kwiecień

Poranne słońce zagląda w okno sypialni.
– Wstań szybko, Oleńko! – złoty promień łaskocze Oleńkę w nos i zachęca do zabawy.
Ale Oleńka to taki mały leń. Śpi jak kamień. Powoli otwiera jedno oko, wysuwa dłoń spod kołdry. Patrzy, jak wesoły promień tańczy na podłodze. Czuje znajomy zapach… to budyń pomarańczowy! W końcu wstaje z łóżka.

Obok domu Oleńki i Heńka leży pień starego drzewa, a przy nim wielki kamień. To ulubione miejsce zabaw rodzeństwa.

Oleńka nabiera wody do miseczki i dolewa płynu do mycia naczyń. Robi bańki mydlane. Braciszek chwyta bańki rączkami.
Ale obok Heńka cały czas ktoś się skrada.
Ten chłopiec też podskakuje i próbuje złapać kolorową bańkę.
– To tylko twój cień – śmieje się Oleńka. – Jeśli chcesz, pobawimy się w teatr cieni.

1. W co Oleńka bawiła się z bratem?
2. Czy cień zawsze wygląda tak samo? Od czego zależy jego długość? Przeprowadźcie doświadczenie.
3. Z podświetlonych dłoni możesz wyczarować kaczkę, zająca, psa i inne zwierzęta. Pobaw się światłem i swoimi dłońmi. Jakie inne postaci potrafisz stworzyć?

ni Ni

ni Ni

niebo

nia**nia**

nie**to**perz

ko**niec**

a**nioł**

dy**nia**

ma**rze**nia

A**nia** właś**nie** skoń**czy**ła za**da**nie
z ma**te**ma**ty**ki. Nie pa**mię**ta już,
o czym by**ło**. Myś**li** o spot**ka**niu
z as**tro**no**mem**, któ**ry** po**ka**zy**wał**
zdję**cia** gwiazd i in**nych** ciał
nie**bie**skich. O**po**wia**dał** o tym,
jak był ucz**niem** i ma**rzył**
o po**zna**wa**niu** kos**mo**su.
– Ja**kie** to nie**sa**mo**wi**te! –
wzdy**cha** A**nia**, pat**rząc** w nie**bo**.

Ania dostała od cioci Reni niewielki teleskop.
– Ciociu, czy kosmos ma swój koniec? – pyta Ania.
– Nie, kochanie. Kosmos jest nieskończony.
– To znaczy, że ciągnie się jak… guma do żucia? – żartuje Ania.
– To trudne do wyjaśnienia. Nawet przez teleskop widać tylko niewielki kawałek wszechświata. Żeby dotrzeć dalej, trzeba użyć fantazji i… matematyki.

1. Dlaczego Ania była zachwycona po spotkaniu z astronomem?
2. Za pomocą jakich przyrządów można obserwować kosmos?
3. Przeczytaj ostatnie zdanie w tekście. Jak je rozumiesz? Porozmawiajcie o tym w klasie.

Ni jak nietoperze

Pod wieczór, zwykle tuż przed zachodem
słońca, możesz zobaczyć na niebie jedyne
latające ssaki – nietoperze. Należą do nich
nocki, gacki, mopki czy mroczki.
To naprawdę niezwykłe zwierzęta.

Nietoperze spędzają dni
ukryte w jaskiniach, dziuplach,
a nawet na strychach domów.
Odpoczywają zaczepione łapkami,
zwisając głową w dół.

Poznajemy, odkrywamy

Nietoperze mają ogromne uszy,
dzięki którym świetnie słyszą.
Wydają dźwięki, które odbijają się
od przeszkód i wracają do nich jak echo.
Umożliwia to nietoperzom orientację
w otoczeniu.

Nietoperze żywią się owadami.
Łapią w locie ćmy, chrząszcze i komary.
Wszystkie nietoperze są w Polsce pod ochroną.

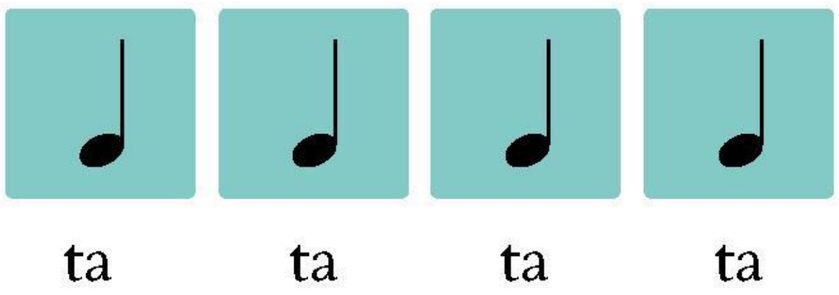
1. Gdzie możesz spotkać nietoperze w czasie dnia? Dlaczego?
2. Jaka umiejętność pomaga nietoperzom sprawnie latać i polować nocą?
3. Dlaczego nietoperze są sprzymierzeńcami człowieka? Porozmawiajcie o tym w parach.

?! Nasz język polski

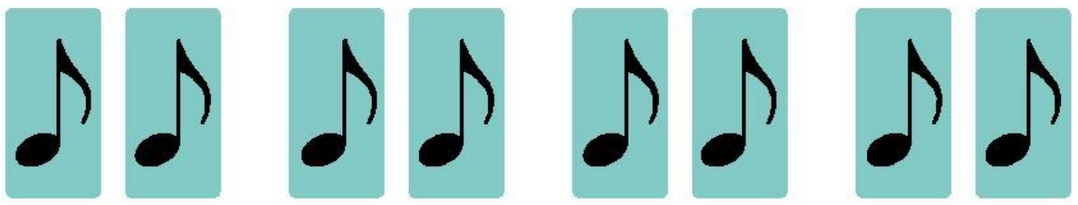
Nietoperz, ćma, komar to **nazwy zwierząt**.
Pytamy o nie: **co?**

Ćwierćnuta i ósemka

Znacie już klocki rytmiczne. Rytm z klocków zapisuje się nutami. Duży klocek **ta** to **ćwierćnuta**, a dwa małe klocki **ti-ti** to **ósemki**. Za pomocą sylab **ta** i **ti-ti** możemy odczytać rytm z nut.

ta ta ta ta

ti ti ti ti ti ti ti ti

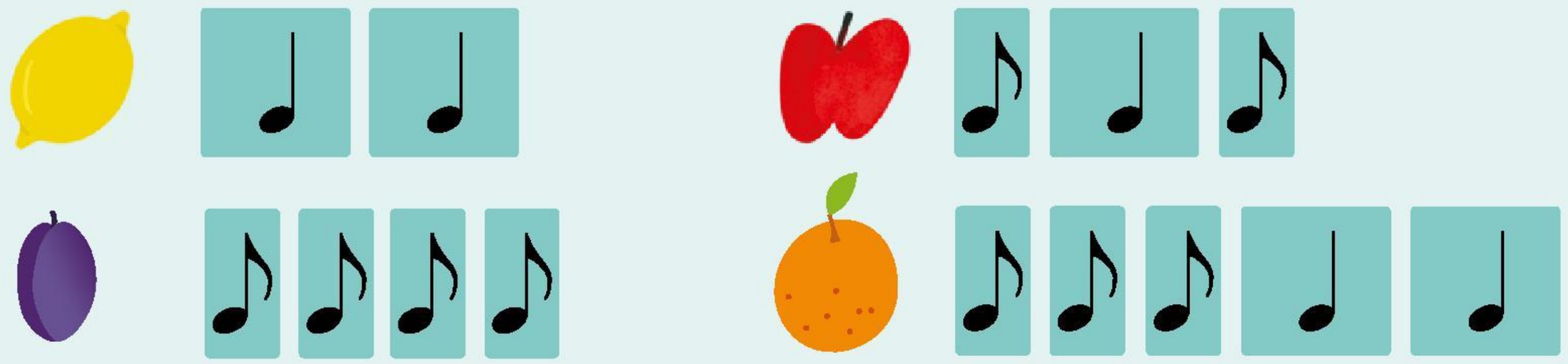
ćwierćnuta

ta

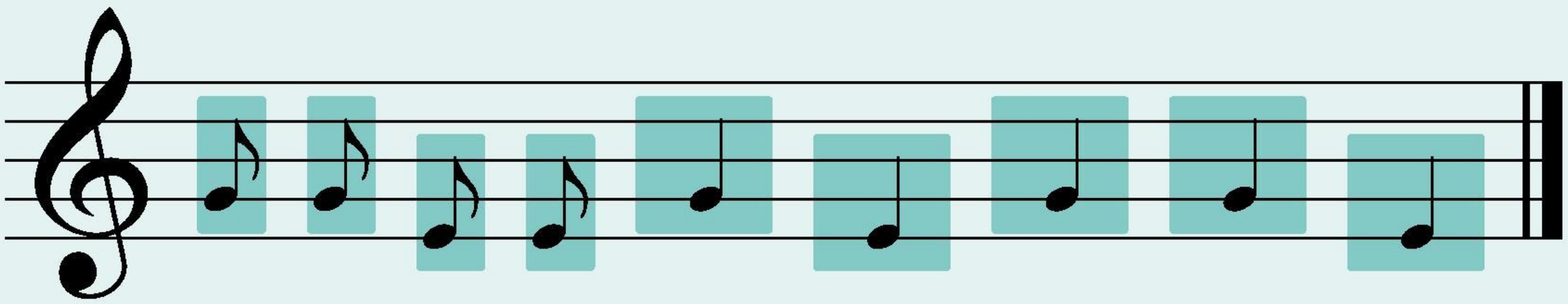
ósemki

ti ti

1. Słuchaj rytmu granego przez nauczyciela na bębenku. Maszeruj lub biegnij – tak, jak podpowiada rytm.
2. Wyklaszcz powyższe rytmy, potem przeczytaj je sylabami rytmicznymi. Który rytm brzmi jak marsz, a który jak bieg?
3. Jakiego koloru są owoce? Wypowiedz rytmicznie nazwę koloru każdego owocu zgodnie z podanym zapisem. Potem powiedz ten sam rytm sylabami rytmicznymi.

4. Przeczytajcie rytm melodii sylabami rytmicznymi **ta** i **ti**. Następnie zagrajcie melodię na dzwonkach. Na koniec zaśpiewajcie ją nazwami nut.

Żaba

Pewna żaba
Była słaba,
Więc przychodzi do doktora
I powiada, że jest chora.

Doktor włożył okulary,
Bo już był cokolwiek stary,
Potem ją dokładnie zbadał,
No i wreszcie tak powiada:

– Pani zanadto się poci,
Niech pani unika wilgoci,
Niech pani się czasem nie kąpie,
Niech pani nie siada przy pompie,
Niech pani deszczu unika,
Niech pani nie pływa w strumykach,
Niech pani wody nie pija,
Niech pani kałuże omija,
Niech pani nie myje się z rana,
Niech pani, pani kochana,
Na siebie chucha i dmucha,
Bo pani musi być sucha!

Wraca żaba od doktora,
Myśli sobie: „Jestem chora,
A doktora chora słucha,
Mam być sucha – będę sucha!”.

Leczyła się żaba, leczyła,
Suszyła się długo, suszyła,
Aż wyschła tak, że po troszku
Została z niej garstka proszku.

A doktor drapie się w ucho:
– Nie uszło jej to na sucho!

Jan Brzechwa

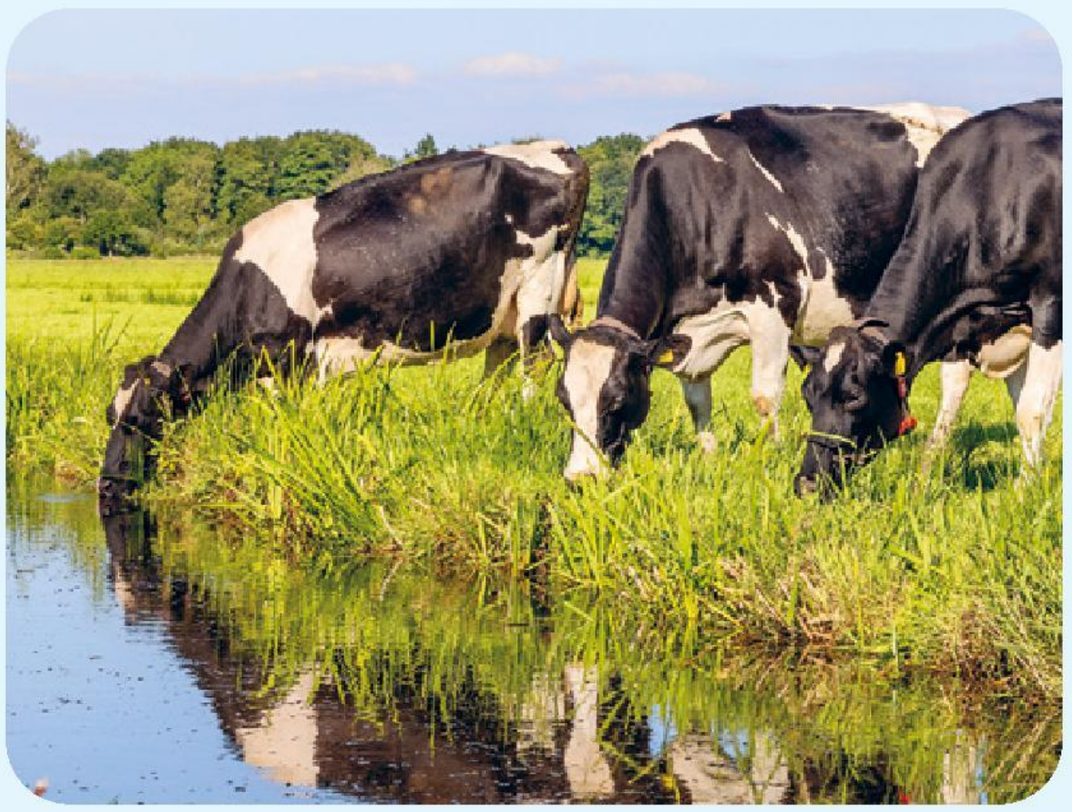
1. Dlaczego żaba poszła do lekarza? Czego zabronił jej lekarz?
2. Co się stało z żabą?
3. Czy zwierzęta, które znacie, mogą przeżyć bez wody? Porozmawiajcie o tym.
4. Czy wiersz jest poważny, czy zabawny? Co w nim jest śmieszne?

Do czego potrzebna jest woda?

Woda jest **niezbędna do życia ludzi, zwierząt i roślin**. Bez niej nie byłoby życia na Ziemi.

Większość kuli ziemskiej zajmują morza i oceany. Z tego powodu Ziemia nazywana jest **Błękitną Planetą.**

22 marca obchodzimy **Światowy Dzień Wody**. Ten dzień przypomina nam, że wielu mieszkańców świata nie ma dostępu do wody, która nadaje się do picia. Pamiętajmy więc, kiedy korzystamy z wody, że nie wolno jej marnować.

To ważne!

Człowiek powinien pić około 2 litrów wody w ciągu dnia.

1. Dlaczego woda jest najcenniejszym skarbem na Ziemi?
2. Na podstawie ilustracji opowiedz, do czego potrzebna jest woda. Podaj inne przykłady.
3. Czy pijesz czystą wodę? Jak często w ciągu dnia?
4. Kiedy jest Światowy Dzień Wody? Dlaczego go ustanowiono?
5. Jak ty oszczędzasz wodę?

ź Ź

ź Ź

źródło

źle

źrenica

źrebak

późno

groźny

bliźnięta

Zosia, jej brat, mama i tata lubią kąpać się w termach. Są to baseny wypełnione wodą z gorących źródeł. Ta źródlana woda ma właściwości lecznicze. W termach jest dużo różnych atrakcji. Rodzeństwo chętnie bawi się na wodnym placu zabaw. Razem brykają tam jak źrebiątka na mokrej łące. Nikodem uwielbia kaskady i statek piracki.

Tata i mama lubią kąpiel na świeżym powietrzu, nawet wtedy, gdy jest mroźno.

– Czy to nie jest groźne dla zdrowia? – pyta Zosia.

– Wręcz przeciwnie, to bardzo zdrowe – odparł tata.

– Kąpiel w gorących źródłach w mroźne dni jest też bardzo przyjemna. Trzeba tylko dobrze się później wysuszyć.

– Ta woda jest słona – zauważyła Zosia.

– To solanka. Taka woda zdrowia doda! – zawołał wesoło tatuś.

1. W jakim miejscu rodzina spędza czas wolny?
2. Znajdź i przeczytaj odpowiedź na pytanie: Co to są termy?
3. Jak ma na imię brat Zosi? Co w termach szczególnie mu się podoba?

zi Zi

zi Zi

zioła

ziarno

ziemia

zielony

bazie

gałęzie

poziomki

Na gałęziach wierzby zakwitły bazie. Trawa jest zielona. Ale na zbieranie ziół trzeba poczekać. Babcia Zuzia na razie hoduje zioła w doniczkach. Kazio uwielbia herbatę miętową. Lubi też naleśniki z konfiturą. Babcia robi ją z poziomek zebranych latem. Jest pyszna. Kazio ma często brudną buzię od tego poziomkowego przysmaku.

Babcia Zuzia przygotuje mleczko z kotków na wierzbie. Kiedy mały Kazio jest przeziębiony, takie mleczko to dobry lek.

Babcia jest zielarką. Latem zbiera zioła na łące niedaleko jeziora i w lesie.

Teraz babcia i Kazio poszli do lasu. Z ziemi wychylały się główki przebiśniegów. Zobaczyli ziębę i zimorodka. Inne ptaki też już wracają z ciepłych krajów.

1. Co hoduje w doniczkach babcia Zuzia?
2. Co uwielbia i co lubi Kazio? Znajdź w tekście i przeczytaj zdania, które są odpowiedzią na to pytanie.
3. Do czego możemy używać różnych ziół? Porozmawiajcie o tym.
4. Jakie oznaki wiosny zobaczyli w lesie babcia i Kazio?

Kozioł, koźlęta i inne zwierzęta

1. Powiedz, jakie zwierzęta są przedstawione na tej stronie.
2. Przeczytaj podpisy na ilustracji i zestaw je w pary. Zwróć uwagę na wyróżnione litery.
3. Układajcie zdania z parami wyrazów. Podajcie przykłady innych podobnych par.

Ryś i Rysiek

– Tatusiu, jak nazywa się ten kociak? – zapytała zaciekawiona Basia. Właśnie oglądała książkę o różnych kotach. – On ma takie śmieszne uszy. Wyglądają jak pędzelki.

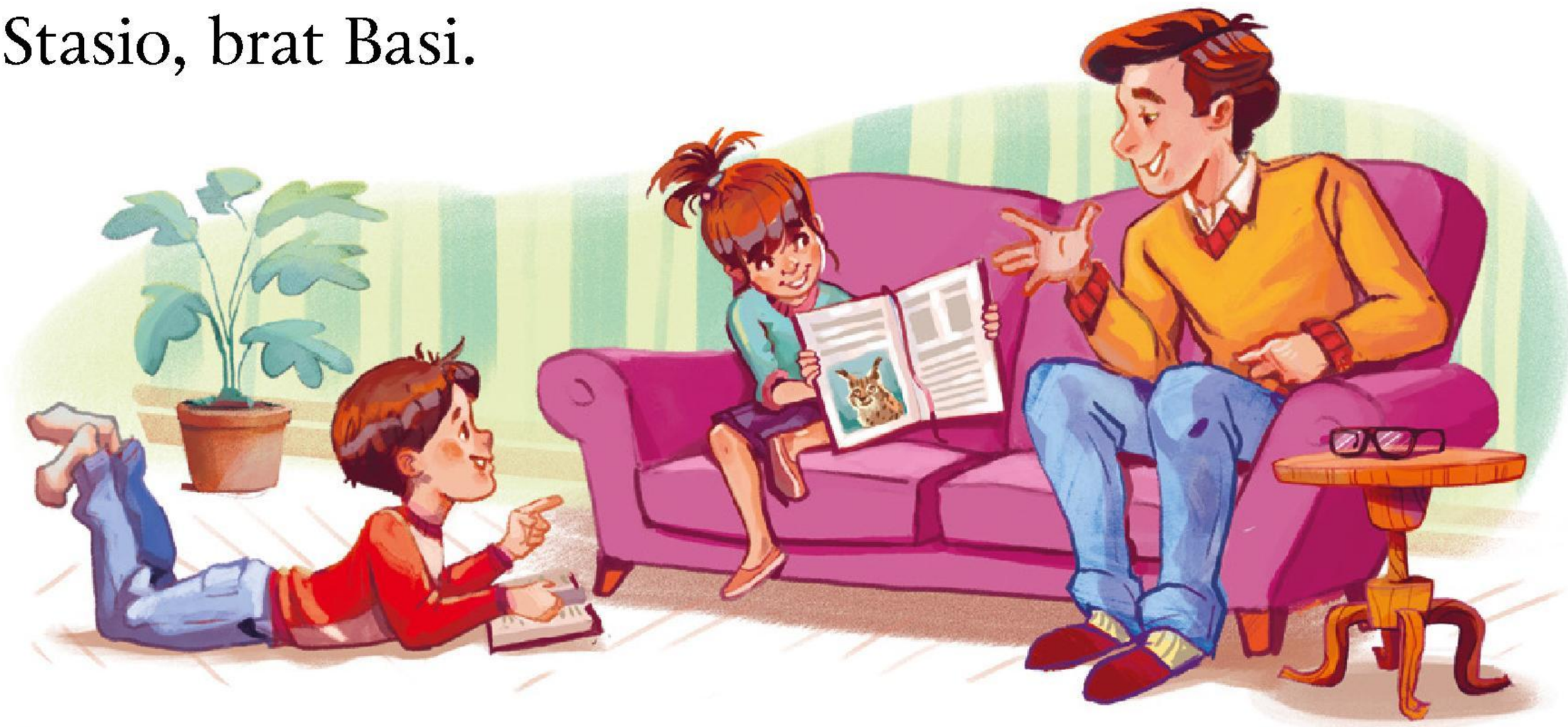
– Basieńko, to jest ryś – wyjaśnił tata.

– Ryś? – zdumiała się Basia. – Babcia tak mówi do wujka Rysia.

– Babcia lubi mówić tak zabawnie do wujka Ryśka – uśmiechnął się tata.

– A czy on jest groźny?

– Pytasz o rysia czy o wujka Rysia? – zażartował Stasio, brat Basi.

1. Czego dowiedzieliście się o rysiu z tego tekstu? Co jeszcze wiecie o tym zwierzęciu?
2. Czy w tym tekście jest humor? Dlaczego tak lub dlaczego nie?
3. Przeczytaj pytanie, które zadał Staś, i odpowiedz na nie.
4. Wyszukaj w tekście wyrazy, w których występuje **ś**, **si**, **ć**, **ci**, **ź**, **zi**, **ń** lub **ni**.

Bocian z płatków kosmetycznych

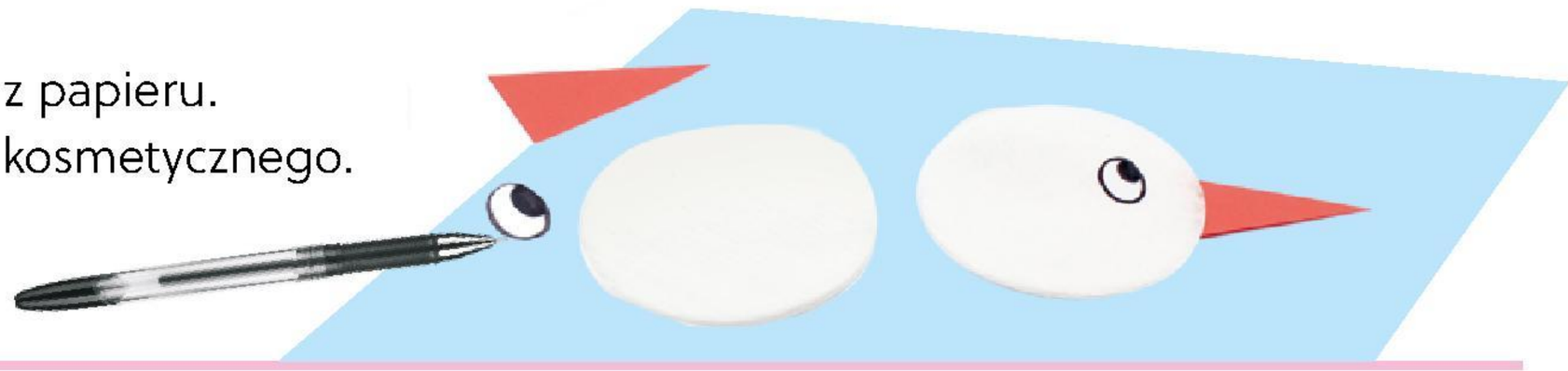

1. Przygotuj płatki kosmetyczne, patyczki do szaszłyków, papier kolorowy, czerwoną krepinę lub włóczkę, nożyczki, klej, czarny długopis i ołówek, nakrętkę od słoika.

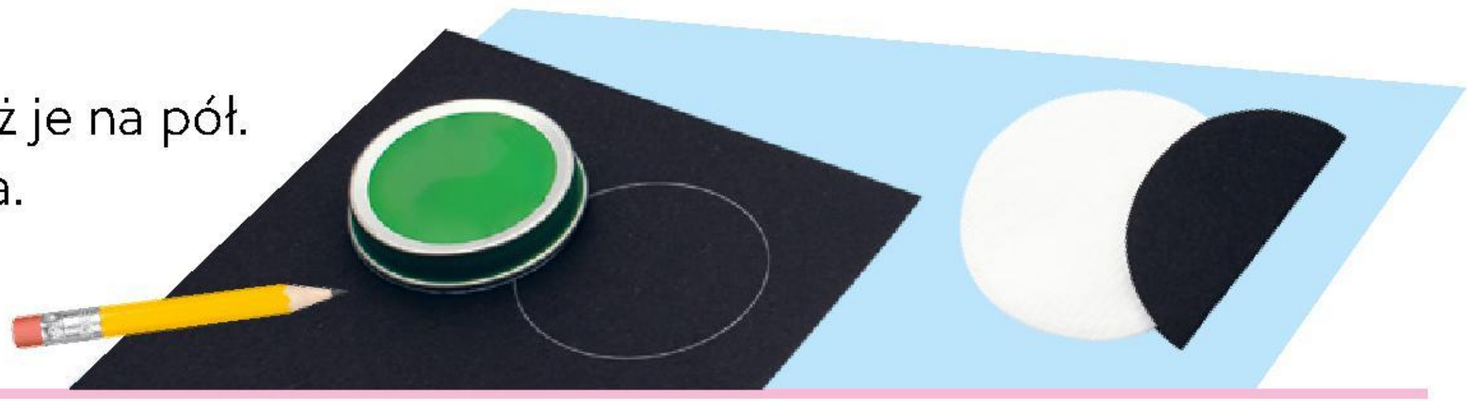
2. Owiń patyczek do szaszłyków krepiną lub włóczką.

3. Wytnij dziób i oko z papieru. Przyklej do płatka kosmetycznego.

4. Wytnij z papieru kółko i złóż je na pół. Przyklej do drugiego płatka.

5. Przyklej do patyczka głowę i tułów bociana.

Szukamy wiosny

Cześć, jestem Alicja! Uwielbiam zwierzaki i przyrodę, tak jak mój tata. Dlatego ucieszyłam się, kiedy pani Ewa zabrała nas do lasu na poszukiwanie wiosny.

W lesie było mokro i błotniście. Musieliśmy uważać, gdzie stąpamy. Dzięki temu patrzeniu pod nogi jako pierwsza wypatrzyłam przebiśniegi! Pokazałam je Mai, która szła ze mną w parze.

– Ich pełna nazwa to „śnieżyczka przebiśnieg” – powiedziałam.

Po chwili coś innego przykuło moją uwagę: szpak na gałązce drzewa! Był nieco większy od wróbla, a jego pióra połyskiwały zielonofioletowym odcieniem.

– Super! – Maja aż podskoczyła.

Potem pognała i powtórzyła wychowawczyni wszystkie ciekawostki, które ode mnie usłyszała. Jednak ani słowem nie wspomniała, od kogo wie te rzeczy.

Zrobiło mi się przykro.

„Skoro tak, to nie będę się do niej więcej odzywać” postanowiłam. „Ani słowem!”

– Alicjo, czy coś się stało? – mój zły humor nie umknął uwadze pani Ewy.

– Stało się! – wybuchłam. – To ja wypatrzyłam przebiśniegi i szpaka! A pochwały zgarnęła Maja!

– Ojejku, przepraszam… – Maja zrobiła wielkie oczy. – Nie pomyślałam… Mogłaś mi o tym powiedzieć, zamiast się obrażać.

– W sumie mogłam… – bąknęłam zawstydzona.

– Wiecie co? – westchnęła pani Ewa. – Obydwu wam należy się pochwała: Alicji za spostrzegawczość i wiedzę, a Mai za umiejętność przeproszenia! Brawo!

Spojrzałyśmy z Mają na siebie i się roześmiałyśmy… bo nie ma co się gniewać, kiedy wokół taki piękny las!

Rafał Witek

Kiedy ktoś sprawi nam przykrość, **nie warto się obrażać**. Lepiej powiedzieć, jak czujemy się w takiej sytuacji. Bardzo ważne jest, żeby ze sobą rozmawiać. Wtedy łatwiej dojść do porozumienia.

1. Jakie oznaki wiosny spostrzegła w lesie Alicja?
2. Dlaczego było jej przykro i obraziła się na Maję?
3. Co ważnego powiedziała pani dziewczynkom?
4. Porozmawiajcie o tym, dlaczego nie warto się obrażać. Podajcie przykłady znanych wam sytuacji.

Wiosenne zwyczaje ptaków

Kwiecień to miesiąc, kiedy w lasach i parkach słychać radosne trele. Większość ptaków powróciła już z zimowych wędrówek. Przystępują teraz do budowania gniazd i znoszenia jaj. Ptaki, które pozostały na zimę w Polsce, wysiadują teraz jaja, a nawet już opiekują się pisklętami.

skowronek

Skowronki przyleciały do nas w lutym. Jednak na założenie gniazda czekały, aż się ociepli. Gniazdo skowronka to dołek w ziemi wyścielony źdźbłami traw. Pierwsze pisklęta wylęgają się w kwietniu.

Powroty **bocianów** trwają od marca do początku maja. Często wracają one do tych samych gniazd, umieszczonych wysoko nad ziemią. Zaraz po powrocie składają jaja i zaczynają ich wysiadywanie.

bocian

Część **szpaków** zimuje w Polsce, inne wracają do kraju w marcu. Teraz budują swoje gniazda w dziuplach. Chętnie też wykorzystują budki lęgowe. Przynoszą suche źdźbła trawy, a nawet zioła i kwiaty.

szpak

żurawie

Nie tak dawno na niebie można było obserwować piękne klucze powracających **żurawi** i usłyszeć ich charakterystyczny głos – klangor. Teraz składają jaja w gniazdach na ziemi. Para żurawi będzie na zmianę wysiadywała jaja i opiekowała się pisklętami.

Kukułki nie budują gniazd. Są znane z tego, że podrzucają swoje jaja do gniazd innych ptaków.

kukułka

Jaskółki przylecą pod koniec kwietnia lub na początku maja. Zbudują gniazda ze śliny i błota w stodole albo na zewnętrznej ścianie budynku.

jaskółka

słowik

Słowiki dopiero pod koniec kwietnia wrócą do Polski i będą nas cieszyć swym pięknym śpiewem. Ich gniazda są z reguły schowane pod krzakami.

1. Wymień nazwy ptaków, które są pokazane na ilustracji.
2. Które ptaki już powróciły z zimowych wędrówek?
3. Które ptaki budują swoje gniazda na ścianach budynków?
4. Zaobserwuj na spacerze w swojej okolicy, jakie ptaki widzisz lub słyszysz. Może uda ci się zobaczyć, gdzie mają swoje gniazda.

dź Dź

dź Dź

dźwigi

dźwięki

dźwiga

dźwięczy

dźga

wiedźma

źdźbło

W pokoju Tadka panowała cisza. Nagle chłopiec usłyszał znajomy dźwięk. To za ścianą zadzwonił telefon sąsiada. Tadek nastawił uszu i usłyszał zgrzyt dźwigu za oknem. Potem dotarło do niego ciche pochrapywanie śpiącego psa i bzyczenie przelatującej muchy.

– Ile tu dźwięków! – pomyślał Tadek i włączył radio. Teraz słychać było tylko dźwięczną muzykę.

Tadek był z tatą w parku. W pewnym momencie usłyszał delikatny pomruk.

– Co to za dźwięk? Czy to niedźwiadek? – zapytał taty.

– Nie, tu nie ma niedźwiadków. To może być kuna.

– Lepiej stąd zmykajmy! – zawołał Tadek.

– Dobrze. Możemy iść nakarmić kaczki – odparł tata. – Właśnie po to dźwigam w plecaku ziarna kukurydzy.

Ruszyli nad staw. Szybko pojawiła się pierwsza para kaczek i... jeszcze jeden ptak. Jaki to ptak?

1. Jakie dźwięki słyszał Tadek w domu, a jakie na wycieczce w lesie?
2. Przeczytajcie rozmowę Tadka z tatą z podziałem na role.
3. Wsłuchaj się w dźwięki z najbliższego otoczenia. Opowiedz o nich. Które są ciche, a które głośne?

dzi Dzi

dzi Dzi

dzioby

dziura

dziadek

łodzie

niedziela

tydzień

dziewiątka

Dziadek Madzi jest ornitologiem.
Bada i obserwuje życie ptaków.
Madzia dziś odwiedziła dziadka.
Zobaczyła zdjęcie pięknego ptaka.
– Dziadku, jaki to ptak?
– To tukan – odparł dziadek.
– Jaki on ma dziwny dziób!
– Kształt i wielkość dzioba
zależą od sposobu zdobywania
pożywienia. Tukan ma duży
dziób i może zjadać duże owoce –
wyjaśnił dziadek.
– To już wiem, dlaczego
dzięcioły mają ostre dzioby.

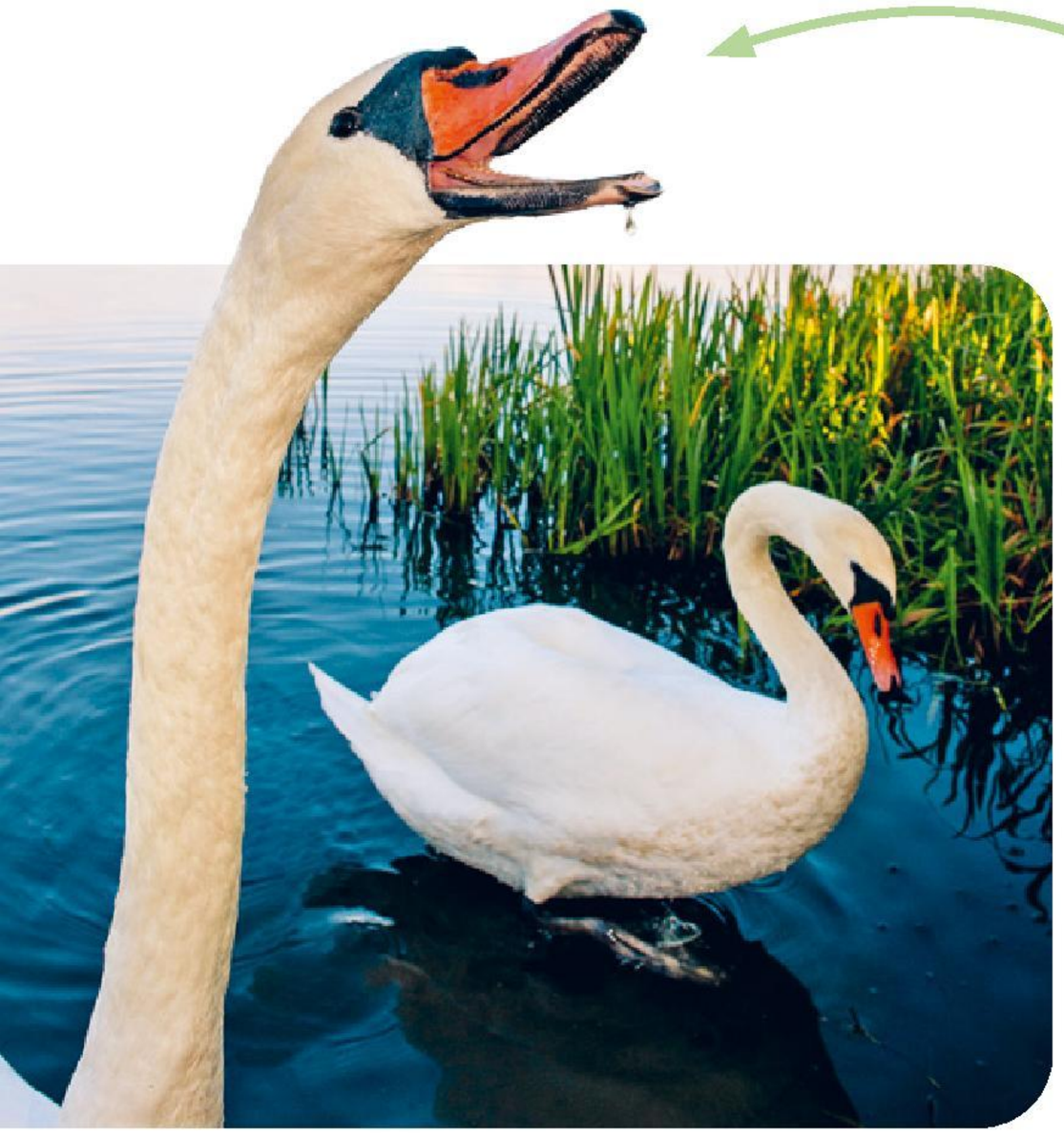

Ptasie dzioby

Wróbel ma krótki i szeroki dziób. Takie dzioby mają ptaki żywiące się ziarnem.

Bekas ma długi i cienki dziób. Służy mu do wygrzebywania pokarmu z miękkiego błota.

Dziób łabędzia jest płaski i działa jak sito. Ptak ten zjada rośliny wodne.

Najmniejszy ptak na świecie to koliber. Żywi się nektarem. Jego dziób to bardzo długa i cienka rurka.

1. Kim jest dziadek Madzi? Czym się zajmuje?
2. Znajdź fragment wyjaśniający, od czego zależy kształt dzioba ptaka. Przeczytaj głośno ten fragment.
3. Opowiedz, jak wyglądają dzioby tukana, wróbla, bekasa, łabędzia i kolibra.
4. Dlaczego dzięcioł ma szpiczasty i ostry dziób?

Wiosenne hałasy

Co słychać na łące skąpanej słońcem?

Słychać świerszcza cykanie,
trzmiela buczenie,
pszczoły brzęczenie,
komara bzyczenie.

A co słychać na leśnej polanie?

Słychać wróbla ćwierkanie,
wrony krakanie,
szpaka gwizdanie,
słowika kląskanie.

A w gęstym lesie jakie odgłosy wiatr niesie?

Niesie jeża fukanie,
myszki popiskiwanie,
jelenia porykiwanie
i głośne chrumkanie.

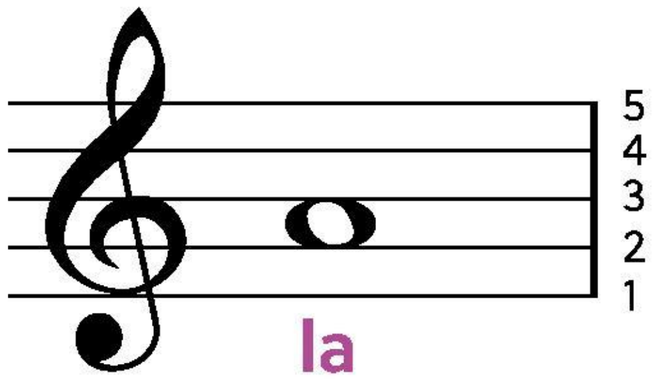
1. Jakie odgłosy wydają zwierzęta na łące, na polanie i w głębi lasu?
2. Jakie zwierzę chrumka?
3. Jakie znasz inne odgłosy zwierząt? Podaj przykłady.
4. Stwórzcie klasową „zwierzęcą orkiestrę".

Gdzie „mieszka" nuta la?

Umiecie już zagrać dźwięki – **sol** i **mi**. Znajdźcie na dzwonkach nowy dźwięk – **la**.

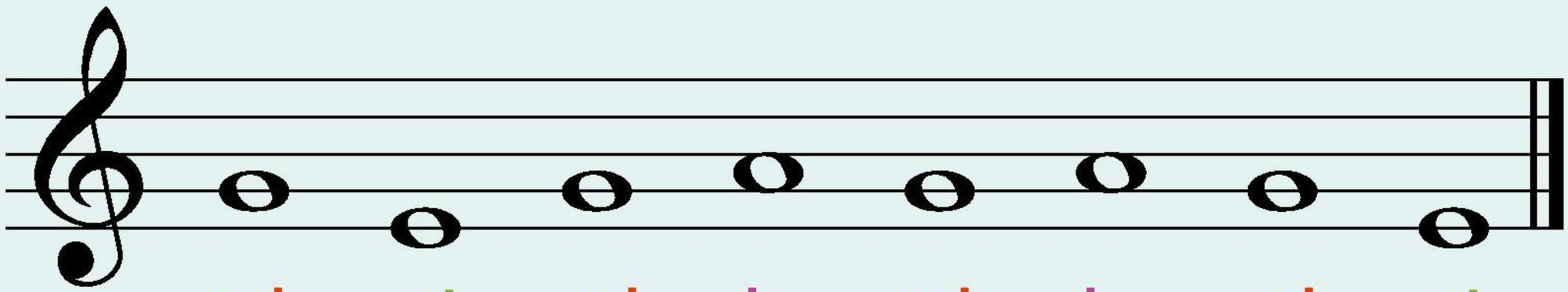

mi sol la

Nuta **la** na pięciolinii.

1 Znajdź na dzwonkach płytki **sol**, **mi** i **la**. Zagrajcie wspólnie melodię z nut. Następnie ją zaśpiewajcie nazwami dźwięków.

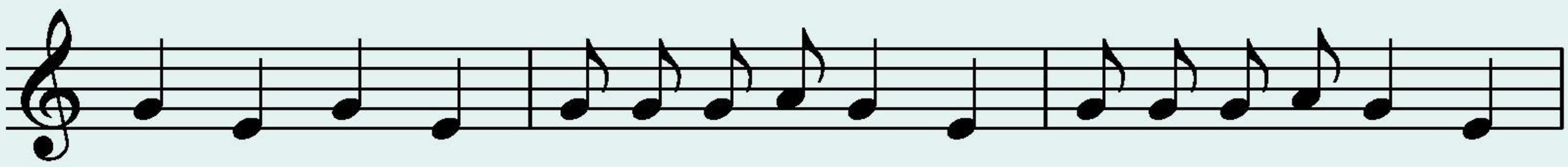

sol mi sol la sol la sol mi

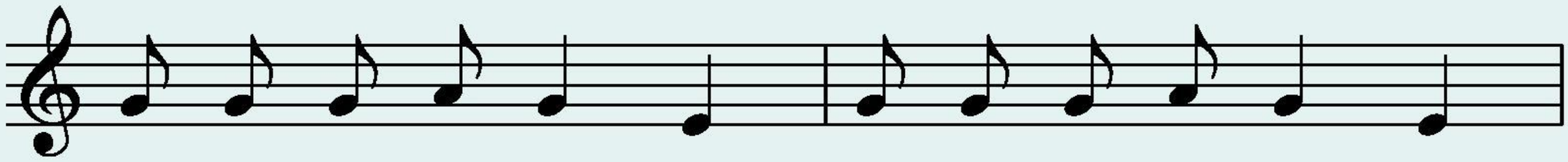
2 Zaśpiewajcie wspólnie popularną piosenkę i pokazujcie ręką wysokość dźwięków.

Jawor, jawor

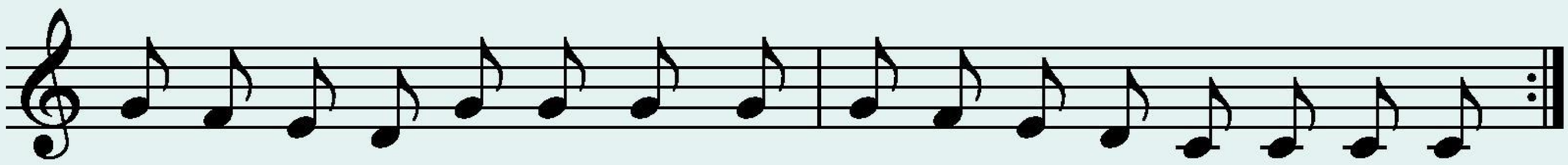
melodia popularna

Ja - wor, ja - wor, ja-wo-ro-wi lu - dzie, co wy tu ro - bi - cie?

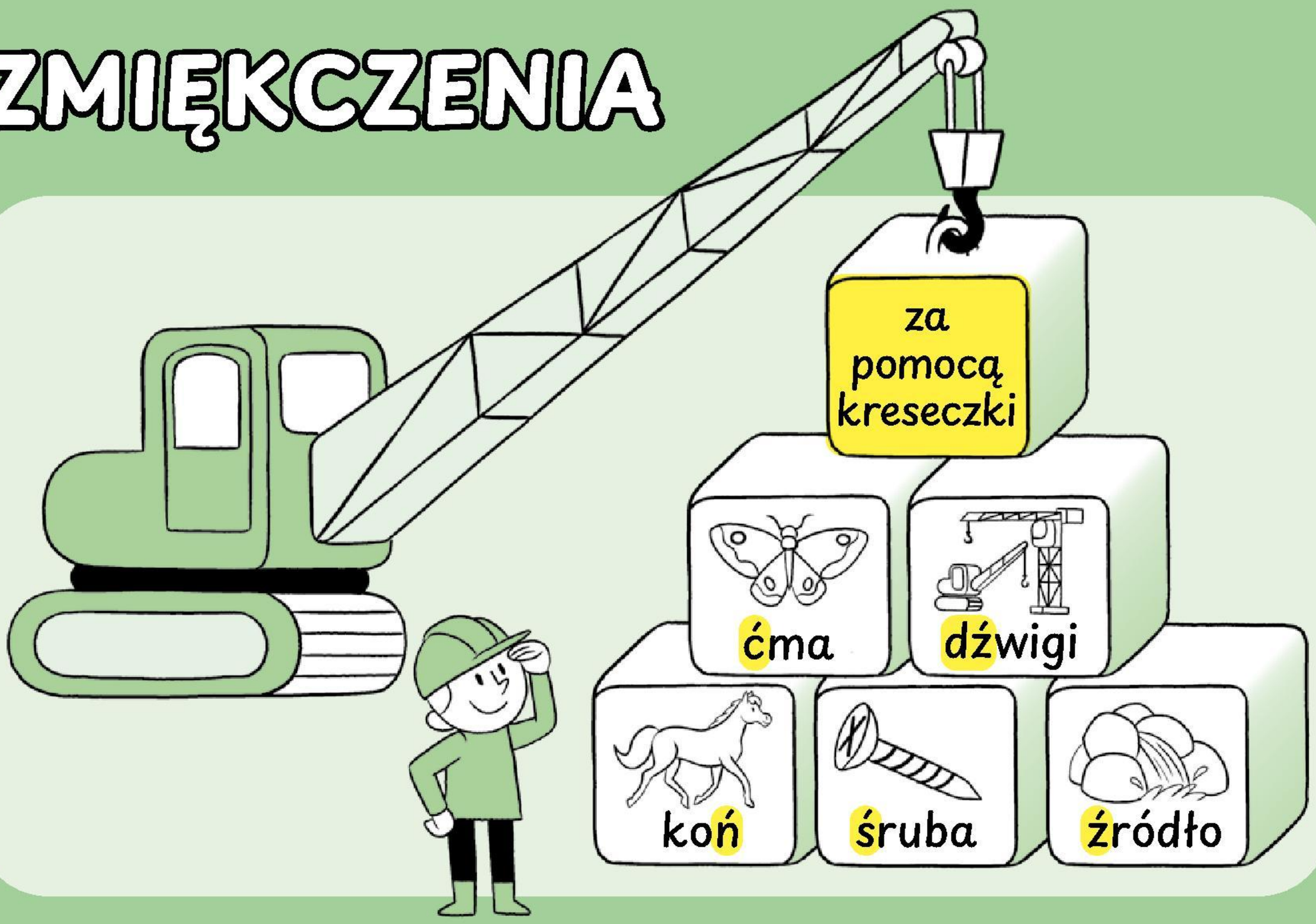

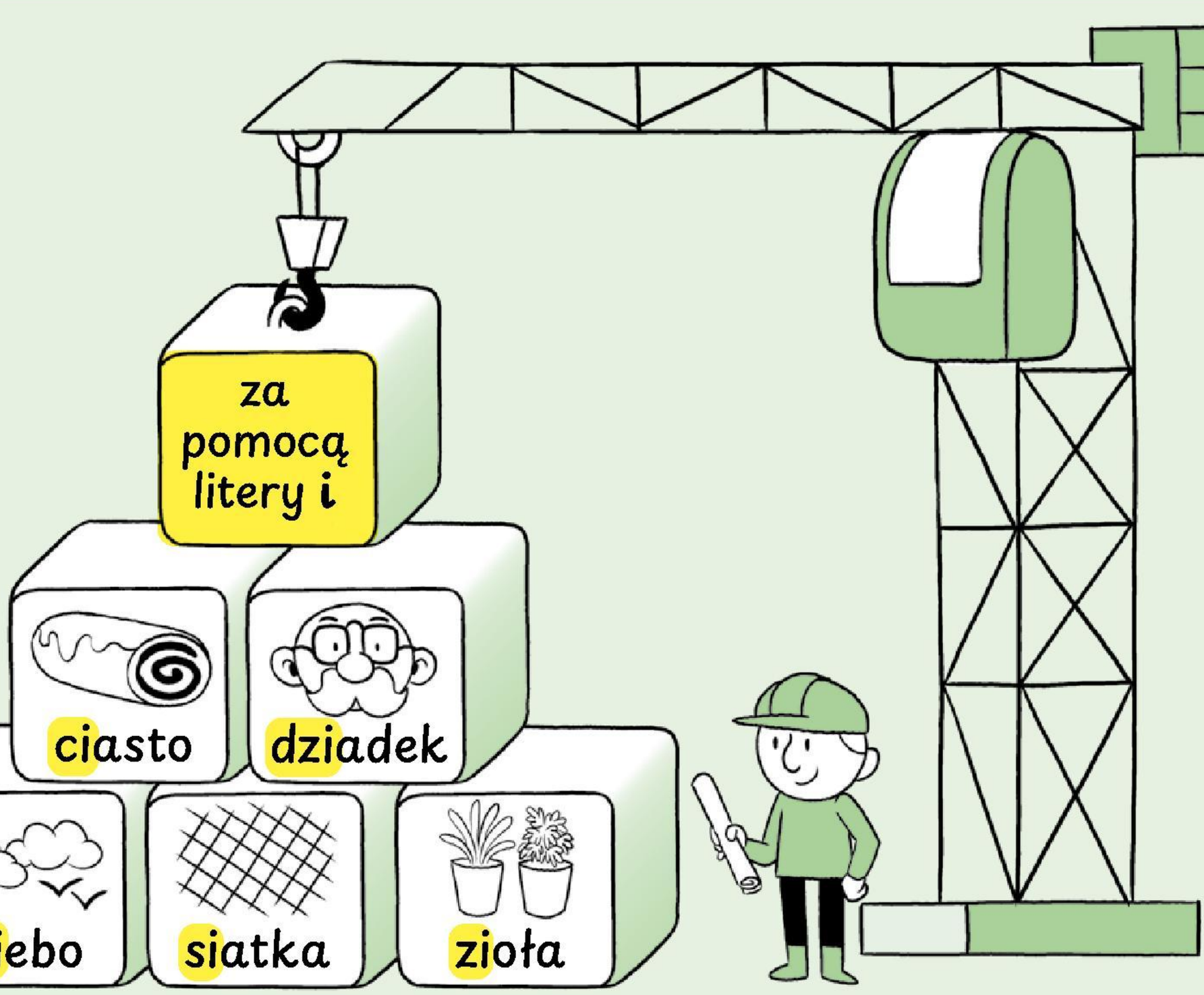
Bu - du - je - my mo - sty dla pa - na sta - ro - sty.

Ty-siąc ko - ni prze-pu-szcza-my, a je - dne - go za - trzy-ma - my.

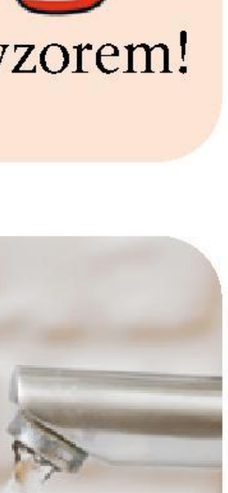
ZMIĘKCZENIA

Z wodą i mydłem za pan brat

Szczotkuj zęby! A twój cel
to jest zębów lśniąca biel.
Rób to rano i wieczorem.
Bądź dla wszystkich dzieci wzorem!

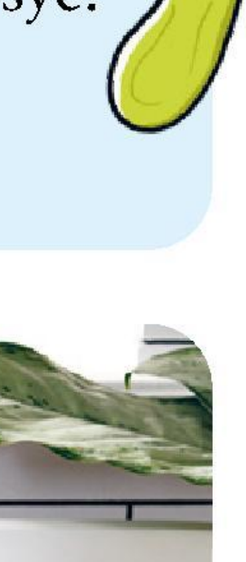

Kiedy wiatr ci splącze włosy,
to weź grzebień, powiedz: dosyć!
Albo szczotkę unieś w górę
i przepiękną zrób fryzurę.

Umyj mydłem ręce, twarz.
Zwłaszcza gdy je brudne masz.
Przed jedzeniem też. Koniecznie!
Bo to mądrze jest i grzecznie.

Po dniu zabaw oraz psot
zmyj wieczorem brud i pot.
Użyj mydła, ciepłej wody.
To dla zdrowia i urody!

O szczoteczkę swoją dbam.
I swój ręcznik także mam.
Chcesz pożyczyć? Czekaj! Nie!
Bo ich nie pożycza się!

Tomasz Plebański

1. O jakich zasadach higieny trzeba codziennie pamiętać? Dlaczego jest to bardzo ważne?
2. Wybierz jedną rymowankę i naucz się jej na pamięć. Przedstaw treść rymowanki za pomocą gestów i ruchu.

Grzebień i szczotka

Jurek bardzo był niedbały,
Aż się ciotki zamartwiały,
Aż ze złości ciotki chudły:
– Masz nie włosy, tylko kudły,
Potargane, rozczochrane,
To są rzeczy niesłychane!
Raz się uczesz, raz przynajmniej,
Dużo czasu to nie zajmie,
Masz tu szczotkę, masz tu grzebień,
Musisz zacząć dbać o siebie.

Grzebień zęby szczerzy,
A szczotka się jeży:
– Czesz się, Jerzy, jak należy,
Czesz się, Jerzy, jak należy!

Poszedł Jurek raz przy święcie
Do kolegów na przyjęcie,
Oczywiście – nieczesany,
Potargany, rozczochrany,
Dzwoni, chciałby wejść do środka –
Patrzy: grzebień, patrzy: szczotka!

Grzebień zęby szczerzy,
A szczotka się jeży:
– Czesz się, Jerzy, jak należy,
Czesz się, Jerzy, jak należy!

Jan Brzechwa

1. Czego dowiedzieliśmy się o Jurku przedstawionym w wierszu?
2. Jak myślisz, dlaczego Jurek uciekał przed szczotką i grzebieniem?
3. Jak można przekonać Jurka, żeby zaczął dbać o swój wygląd?
4. Porozmawiajcie o tym, dlaczego trzeba dbać o swój wygląd. Ułóżcie kilka rad dla Jerzego.

1 Przeczytajcie zdania. Jaki znak jest na końcu tych zdań?

Dbaj o swój wygląd!
Używaj szczotki lub grzebienia!
Pamiętaj o myciu zębów!
Proszę cię, umyj ręce!
Pięknie wyglądasz!
To są rzeczy niesłychane!

Zdania, które są **prośbą**, **poleceniem** albo **rozkazem**, często kończą się **wykrzyknikiem**. Wykrzyknik możemy postawić również na końcu zdań, w których wyrażamy emocje, na przykład radość lub strach.

dż Dż

dż Dż

dżentelmen

dżem

dżokej

dżungla

dżdżownica

drożdże

zjeżdżalnia

Wczoraj był dżdżysty dzień. Dżdżownice wyszły na chodniki. Deszcz zalewał ich podziemne korytarze. Dzisiaj jest słonecznie. Irenka i Andżelika zjeżdżały ze zjeżdżalni. Nagle Andżelika się przewróciła. Edek przejeżdżał w pobliżu na rowerze. Od razu ruszył z pomocą. Podał Andżelice rękę i pomógł jej wstać. – Ale z ciebie dżentelmen – powiedziała zadowolona Andżelika. – Dziękuję.

– Kto to jest dżentelmen? – zapytała Irenka, kiedy dziewczynki były już w domu Andżeliki.
– Dżentelmen jest kulturalny i uprzejmy. Pomaga, gdy ktoś potrzebuje pomocy – wyjaśniła koleżanka. – Mój tata dżentelmen podaje mamie płaszcz i przepuszcza ją w drzwiach.
Tata Andżeliki poczęstował dziewczynki drożdżówkami z dżemem. Potem wszyscy oglądali album z końmi.
– Może kiedyś założę na głowę dżokejkę i pojeżdżę na koniu? – marzy Irenka.

1. Co robiły na placu zabaw Irenka i Andżelika?
2. Co przytrafiło się Andżelice? Kto i w jaki sposób jej pomógł?
3. Dokończ zdanie: Dżentelmen to ktoś, kto...
4. Znajdź zdanie, w którym występuje najwięcej wyrazów z **dż**. Czy jest tylko jedno takie zdanie?

Opowiastka

Zbłądziły raz w lesie
dwie słodkie dziewczynki
i wpadły wprost w łapy
żarłocznej olbrzymki.
Olbrzymka kolacji akurat szukała.
– Dwie słodkie dziewczynki
to zdobycz wspaniała!

Już paszczę otwarła,
by wrzucić je w przełyk,
gdy nagle dziewczynki uroczo dygnęły.

– Dzień dobry! Dzień dobry!
– Czy nie przeszkadzamy?
– Czy mogłaby pani nas zabrać do mamy?
– Będziemy tak wdzięczne...
– Jest pani tak miła...
Olbrzymka pobladła i… prośbę spełniła.

A morał jest prostszy niż dwa razy cztery:
GDY SPOTKASZ POTWORA,
MIEJ DOBRE MANIERY!

Natalia Usenko

1. Dlaczego olbrzymka nie pożarła dziewczynek? Czym ogromnie zaskoczyły ją dziewczynki?
2. Porozmawiajcie o znaczeniu słów: „Gdy spotkasz potwora, miej dobre maniery". Jak można nauczyć innych, żeby byli uprzejmi?
3. Przygotujcie w parach scenki, w których użyjecie słów: **proszę**, **dziękuję**, **przepraszam**.

Basia i Krysia to siostry. Dziewczynki mają dobre maniery. Są miłe dla kolegów, koleżanek, nauczycieli, sąsiadów. Często używają słów: proszę, dziękuję, przepraszam.

- Przeczytaj zdania. Jakie osoby są w nich wymienione?

?! Nasz język polski

Nauczyciel, dziewczynki, sąsiedzi, Krysia to **nazwy osób**. Pytamy o nie: **kto?**

Poznajemy alfabet

Każda litera ma swoje miejsce, razem tworzą **alfabet**.
Alfabet to taki porządek liter, który się nie zmienia.
Oto kolejne litery alfabetu:
a ą b c ć d e ę f g h i j k l ł m n ń o ó p r s ś t u w y z ź ż

a A

ą

b B

c C

f F

g G

h H

i J

m M

n N

ń

o O

ś Ś

t T

u U

w W

Polski alfabet składa się z 32 liter.
Alfabet czytamy tak:
a, ą, be, ce, cie, de, e, ę, ef, gie, ha, i, jot, ka, el, eł, em, en, eń, o, ó, pe, er, es, eś, te, u, wu, y, zet, ziet, żet.

ć Ć

d D

e Ę

ę

j J

k K

l Ł

ł Ł

ó Ó

ń Ń

r R

ś Ś

y

z Z

ź Ź

ż Ż

Puszka w lesie

„Co robi puszka
Na leśnych dróżkach?” –
Dziwią się sójka
I jemiołuszka.
Jeszcze wycieka z niej
Płynu strużka…
Sarna ucieka
W trwodze przed puszką:
„Kto wie, czy nie chce
Sarniny uszczknąć?”
Pszczołom potrzeba
Dość długiej chwili,
By stwierdzić:
„Puszkę trudno zapylić”.
Ślimak z nadzieją
Wyciąga różki…
Na próżno.
Kumpel nie wyjdzie z puszki.
Taki to zamęt
Zakradł się w plener,
Bo ktoś ominął
Żółty kontener.

Ewa Zachara

1. Co zwierzęta zobaczyły w lesie? Jak zareagowały na znalezisko?
2. Dlaczego śmieci pozostawione w lesie są niebezpieczne dla zwierząt i ludzi?
3. Do czego służy żółty kontener? Co możemy do niego wrzucać? Dlaczego warto to robić?

Klub Strażników Przyrody

Dzieci z klasy Antka i Julki założyły Klub Strażników Przyrody. Zrobiły specjalne odznaki dla członków klubu i ułożyły swój kodeks. Zaprosiły też kolegów i koleżanki z innych klas, żeby wstąpili do klubu.

1. Jak powinien zachowywać się strażnik przyrody? Powiedz na podstawie ogłoszenia.

2. Zaprojektuj odznakę dla członków Klubu Strażników Przyrody.

Co szkodzi naszej planecie?

Ziemia to nasz wspólny dom. Każdy człowiek powinien o nią dbać. Niestety, czasem zamiast chronić, ludzie ją niszczą i zaśmiecają.

Zanieczyszczone powietrze szkodzi ludziom, zwierzętom i roślinom. Powstaje przez spaliny z samochodów, dym z fabryk i starych pieców.

Śmieci w lesie są niebezpieczne. Mogą szkodzić zwierzętom, roślinom i ludziom.

Brudna woda i śmieci w rzekach, jeziorach i morzach zagrażają rybom oraz innym zwierzętom. Są też groźne dla ludzi.

1. Co szkodzi naszej planecie? Odpowiedz na podstawie tekstu i zdjęć.
2. Komu szkodzi zanieczyszczona woda i powietrze?
3. Jak możemy troszczyć się o przyrodę? Czego nie wolno robić?

Co zrobić ze śmieciami?

Każdego dnia ludzie wyrzucają ogromne ilości śmieci. Dużą część z nich można jeszcze raz wykorzystać. Przetwarzanie odpadów na nowe rzeczy, które mogą być ponownie użyte, nazywamy **recyklingiem**. Segreguj śmieci. Pamiętaj, że pojemniki na odpady mają różne kolory i oznaczenia.

1. Dlaczego należy segregować odpady?
2. Jakie kolory mają pojemniki do segregacji śmieci? Co należy do nich wrzucać?
3. Poszukaj na opakowaniach **znaku recyklingu**.

To ważne!

Opakowania, które nadają się do recyklingu, oznaczone są trzema strzałkami.

Drugie życie śmieci

Zamiast wyrzucić puszkę, plastikową butelkę, stary koszyk, słoik, but czy filiżankę bez ucha, możesz dać im drugie życie. Trochę wyobraźni zamieni je na przykład w piękną doniczkę.

1. Zaprojektuj i wykonaj doniczkę z dowolnego opakowania lub niepotrzebnego przedmiotu.
2. Wypełnij doniczkę ziemią i wysiej nasiona rzeżuchy. Obserwuj wzrost rośliny. Narysuj, jak wyglądała ona po tygodniu, a jak po dwóch tygodniach.

Wąż

Idzie
wąż
wąską
drożką,
nie
porusza
żadną
nóżką.
Poruszałby,
gdyby
mógł,
lecz
wąż
przecież
nie
ma
nóg.

Ludwik Jerzy Kern

1. Dlaczego wąż nie porusza żadną nóżką?
2. Odszukaj w wierszu wyrazy, które inaczej słyszymy, a inaczej piszemy.
3. Przeczytajcie wiersz na głos tak, żeby każda kolejna osoba czytała jeden wyraz.
4. Nauczcie się wiersza na pamięć. Ustawcie się jedno za drugim, połóżcie dłonie na ramionach osoby stojącej przed wami. Wędrujcie po klasie wężykiem, recytując wiersz.

Inaczej słyszę, inaczej piszę

Tu jest trawka i wysoka trawa.
Tam jest staw. Obok stawu stoi ławka.
Dalej jest kilka ławek.
W stawie pływają duże ryby i małe rybki.

1. Opowiedz, co widzisz na ilustracji. Który element jest zaskakujący?
2. Przeczytaj podpisy. Które głoski w wyrazach inaczej słyszysz, a inaczej są one zapisane?
3. Przeczytaj zdania. Zwróć uwagę na wyróżnione pary wyrazów.
4. Które zapisane na ilustracji wyrazy nie są użyte w zdaniach? Jakie wyrazy można dodać do nich, żeby powstały pary?

Na tropie wiosny

Milena wybrała się z mamą na wiosenny spacer do parku. Dziewczynka zabrała lupę, a mama – atlas zwierząt. Zatrzymały się nad stawem i obserwowały budzącą się do życia przyrodę.

– Spójrz, jakie piękne ptaki!

– To łabędzie.

– A tam wysoko na drzewie?

– To szpaki. Uwiły sobie gniazdo w budce na gałęzi.

– A tam po kamieniu wspina się ślimak. Widziałam też żółtego motyla. Tylko nie wiem, jak się nazywa.

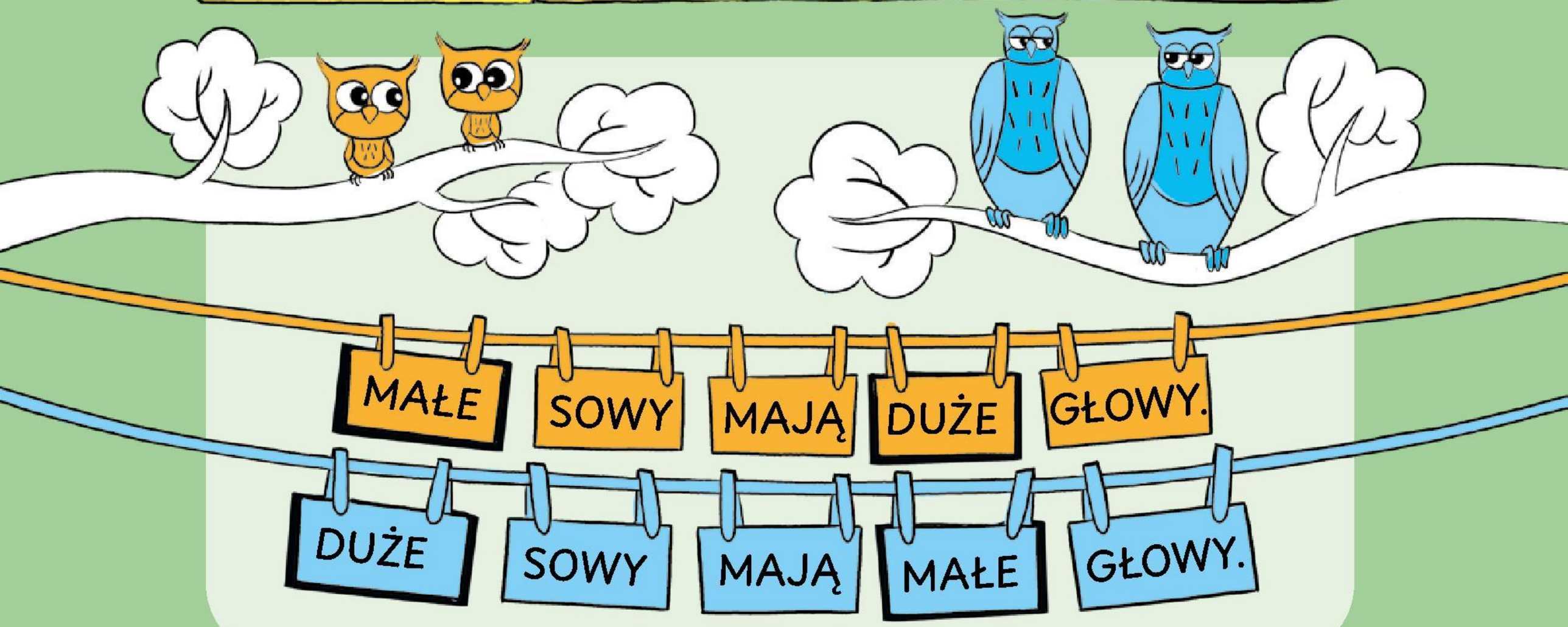
– Zaraz sprawdzimy. Po to zabrałam ze sobą atlas.

– Taki spacer to wspaniała zabawa! Zupełnie jakbym była wiosennym detektywem.

1. Jakie zwierzęta zauważyła Milena na spacerze?
2. Gdzie mama szukała informacji o motylu? Gdzie jeszcze można szukać informacji o roślinach i zwierzętach?
3. Przeczytajcie tekst z podziałem na role. Czytajcie z odpowiednią intonacją pytania i zdania zakończone wykrzyknikiem.
4. Znajdź w tekście nazwę ptaków, które pływały po stawie. Narysuj je i podpisz.

TO PROSTE NIESŁYCHANIE

WYRAZY BUDUJĄ ZDANIE

WIELKA LITERA NA POCZĄTKU KAŻDEGO ZDANIA

Tosia ma nowy piórnik. — KROPKA

Co tam masz, Tosiu? — ZNAK ZAPYTANIA

Hura, mam nowy piórnik! — WYKRZYKNIK

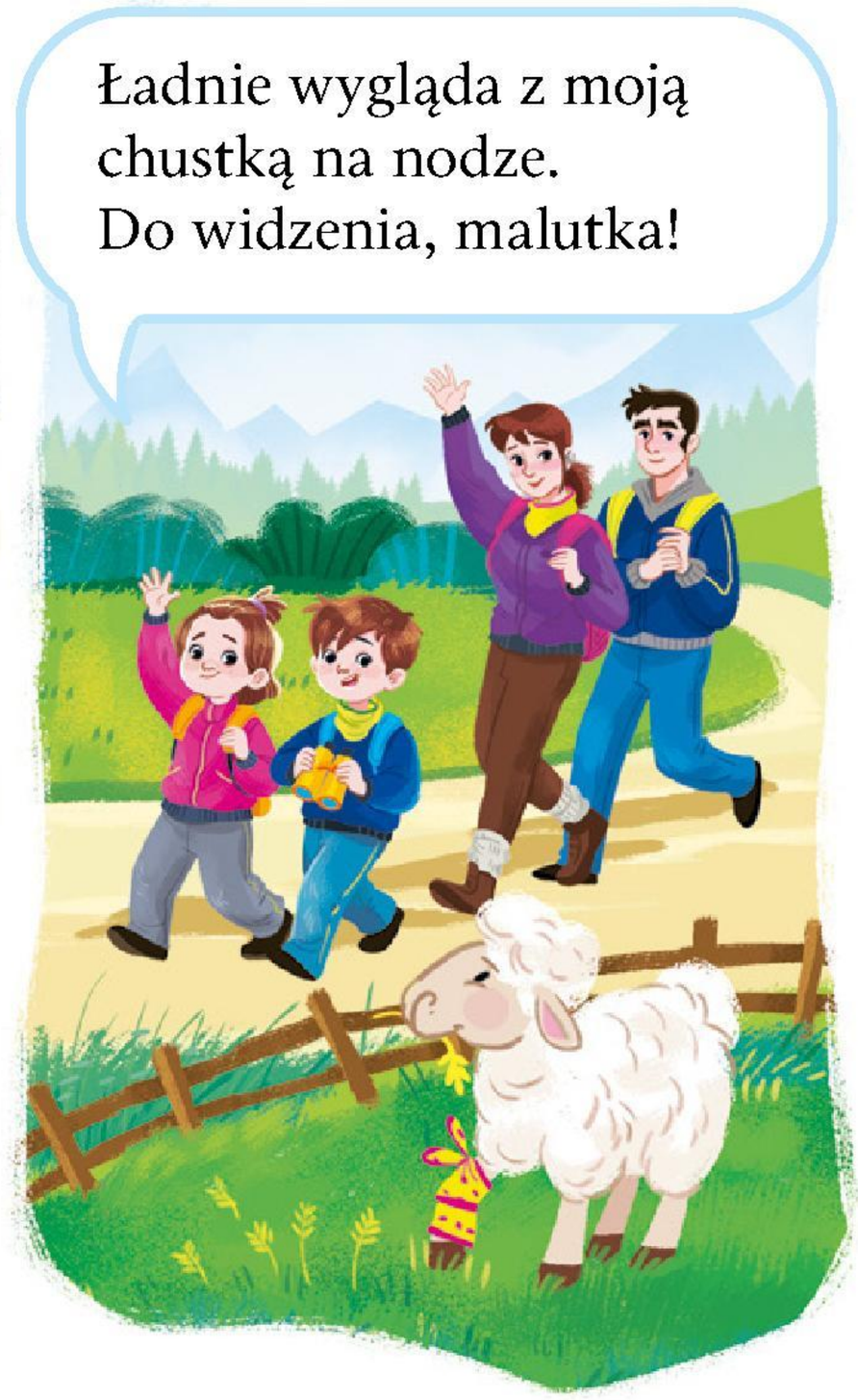

Przygoda w górach

To ważne!

Jeśli widzisz ranne zwierzę, nie dotykaj go.
Poinformuj o tym kogoś dorosłego.
On powiadomi odpowiednie służby.

1. Co się wydarzyło podczas górskiej wycieczki, na którą wybrała się rodzina Julki i Antka?
2. Jak myślisz, co mogli czuć bohaterowie? Dlaczego postanowili pomóc rannej owieczce?
3. Dlaczego nie powinniśmy samodzielnie dotykać rannych lub chorych zwierząt?
4. Wspólnie wymyślcie nową przygodę. Swoje pomysły przedstawcie w formie scenek lub je narysujcie.

Wiosna

Palta pchają się do szafy,
do sadzawki drepczą kaczki,
bąki śpieszą się na łąki,
a robaczki gnają w krzaczki!

Pszczoły lecą do roboty,
do kumkania rwą się żaby,
na rabaty idą kwiaty,
a ślimaki pędzą w trawy!

Do ogródka wchodzą chwasty,
apetyty ostrzą stonki,
koty drapią się na płoty,
po chleb fruną już biedronki!

Pająk z muchą gra w zielone,
szumią deszcze, huczą burze,
rak – pokraka na bosaka
skacze z tęczą przez kałuże!

Kury gdaczą, kaczki kwaczą,
wśród kaczeńców łażą krowy,
źrebak bryka, koza fika –
trwa wiosenny zawrót głowy!

Małgorzata Strzałkowska

1. Jak zachowują się zwierzęta w wierszu? Powiedz, co robią i jak się czują.
2. Co to znaczy **wiosenny zawrót głowy**? Wyjaśnij własnymi słowami.
3. Znajdź na obrazku zwierzę, o którym nie było mowy w wierszu.
4. Jak zmienia się przyroda w maju? Podaj przykłady z parku, ogrodu lub okolicy.
5. Namaluj na kartonie, jak wyobrażasz sobie wiosenną łąkę.

Zwierzęta i ich młode

Wiosna to czas, w którym wiele dzikich zwierząt łączy się w pary, żeby na świat mogło przyjść potomstwo.

Samice ssaków rodzą młode. Karmią je swoim mlekiem i opiekują się nimi.

lis

dzik

Ptaki wysiadują w gniazdach jaja, z których wykluwają się pisklęta. Ptasi rodzice muszą się nieźle natrudzić, żeby wykarmić maluchy. A jak pisklęta podrosną, rodzice będą je uczyć latania.

sójka

gąsienica

szpak

Pływające w wodzie kijanki zmienią się w młode żaby. A z żarłocznych gąsienic wyrosną barwne motyle.

kijanki

żaba

motyl

W wiejskich zagrodach również powiększają się rodziny zwierząt hodowanych przez człowieka. Młode cielaczki, jagnięta i źrebaki brykają po łące i skubią trawę. Chętnie też żywią się mlekiem mamy.

koń

krowa

owca

Kury, kaczki i gęsi dumnie kroczą ze stadkami piskląt.

gęś

kura

kaczka

1. Które zwierzęta pokazane na zdjęciach opiekują się swoimi młodymi?
2. Wybierz jedno zwierzę i opowiedz, jak troszczy się o swoje dzieci.
3. Jakie znasz inne zwierzęta hodowlane? Jak nazywają się ich młode?

Zadania z pisania

Odpowiadamy na pytania

- Przyjrzyj się ilustracji. Przeczytaj wyrazy.

- Przeczytaj pytania. Ułóż i napisz odpowiedzi w zeszycie. Skorzystaj z podanych wyrazów.

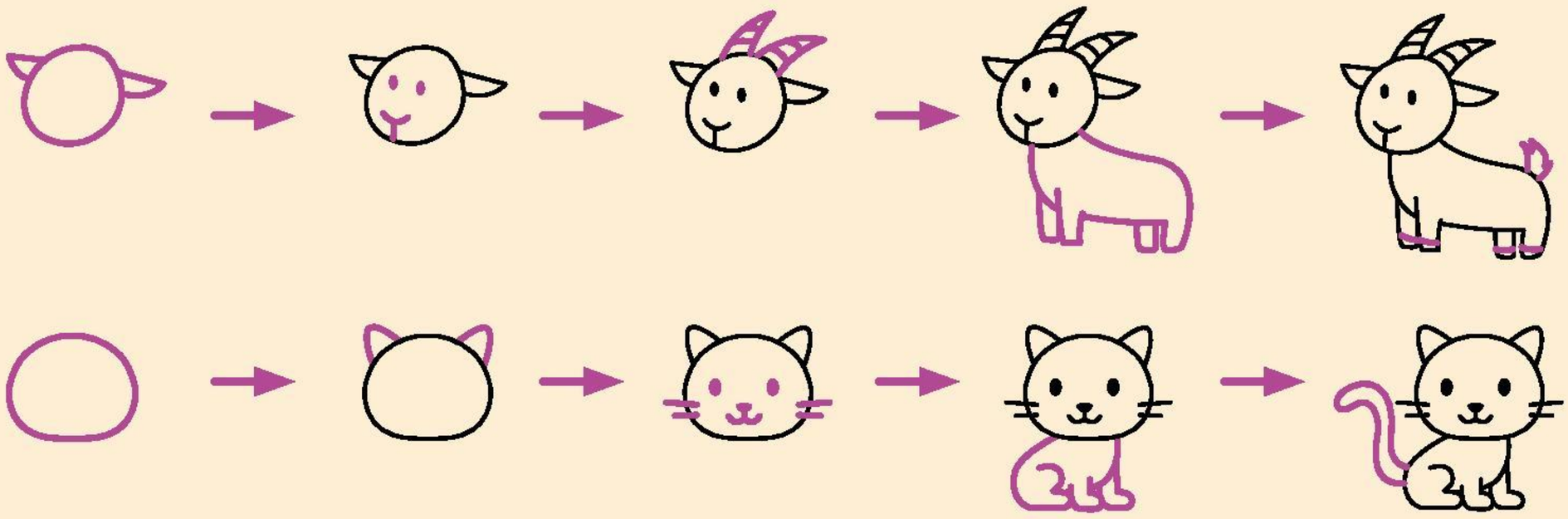
Gdzie mieszkają dziewczynki?

Co ma Lena?

Co ma Alicja?

Co robią dziewczynki?

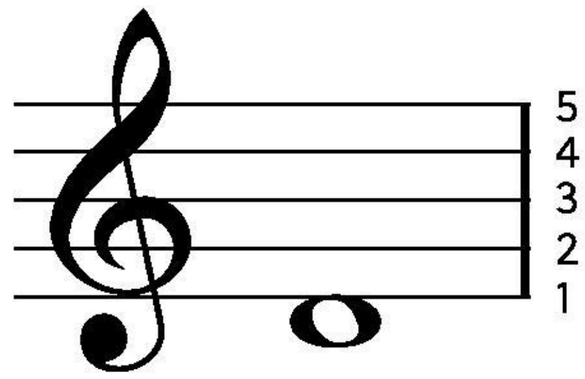
- Narysuj w zeszycie wybrane zwierzę według instrukcji.

Bawimy się z dźwiękiem re

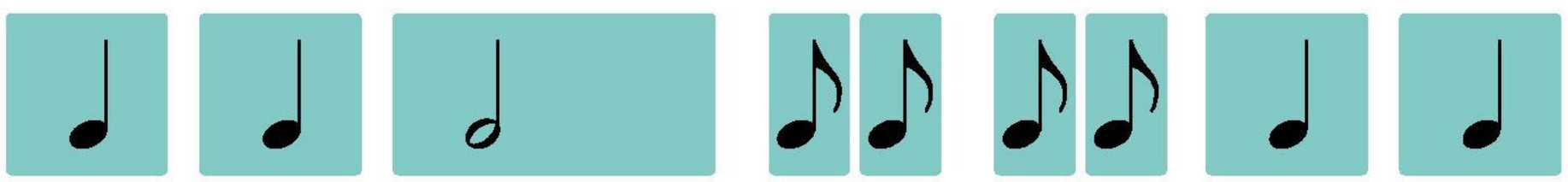
Dziś zaśpiewacie i zagracie dźwięk **re**. Z dźwięków **la**, **sol**, **mi** i **re** możecie już układać krótkie melodie. Za chwilę spróbujecie zagrać i zaśpiewać jedną z nich.

Nuta **re** na pięciolinii.

Podany rytm zawiera ćwierćnuty i ósemki, które już poznaliście. Jest tam też nowa nuta – dwa razy dłuższa od ćwierćnuty. To **półnuta**. Odpowiada jej sylaba rytmiczna **ta-a**.
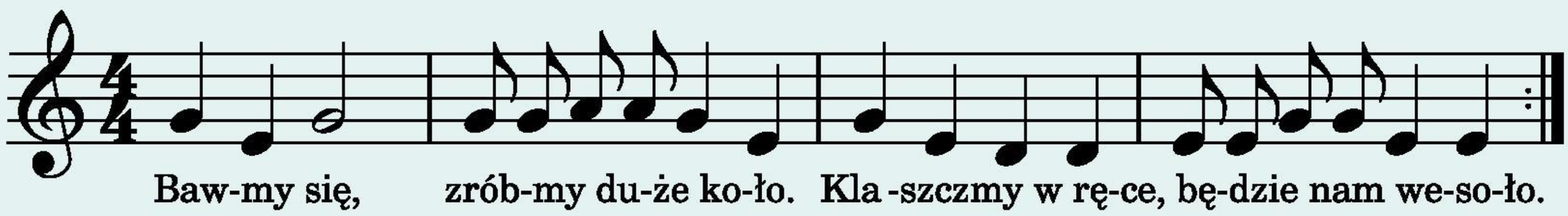

półnuta

ta-a

1. Znajdź na dzwonkach płytkę **re**. Zagraj wszystkie poznane dźwięki – najpierw w górę, a potem w dół.
2. Wyrecytuj sylabami rytmicznymi podany wyżej rytm.
3. Wykonajcie wspólnie śpiewankę „Bawmy się". Wymieńcie nazwy nut, z których składa się jej melodia.

Bawmy się

muzyka i słowa: *Grażyna Kilbach*

Zmartwienia pszczółki Meli

Pszczółka Mela to najmłodsza pszczoła w ulu. Chociaż codziennie bardzo się stara, zbiera mniej nektaru niż inne pszczoły. Bardzo się tym martwi. Starsze pszczoły dawały jej różne rady.

– Melu, postaraj się wcześniej wylatywać na łąkę.

– Tak zrobię, Polu. Szkoda tylko, że wcześnie rano jest na kwiatach rosa.

– Powinnaś zabierać większy dzbanek na nektar.

– Dziękuję, Lilu, za radę. Tylko jak ja uniosę wielki dzbanek?

Mela zasmuciła się jeszcze bardziej.

Wtedy zbliżyła się do niej królowa pszczół.

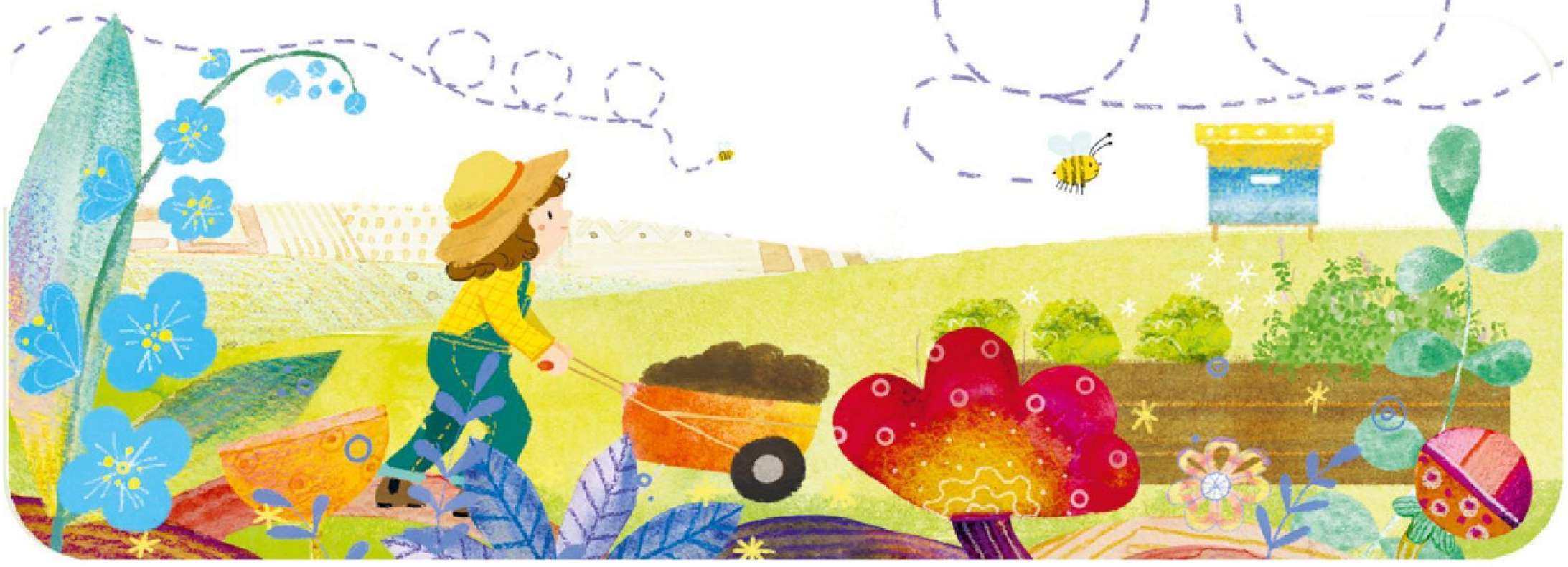
– Moja mała pszczółko, jestem z ciebie bardzo zadowolona. Pamiętaj, żeby zawsze wykonywać swoją pracę jak najlepiej i nie porównywać się z innymi.

1. Czym martwiła się Mela? Jakie rady dawały jej inne pszczoły?
2. Co poradziła Meli królowa pszczół? Czy ta rada może się przydać też ludziom? Podaj przykład takiej sytuacji, w której ktoś mógłby z niej skorzystać.

3. W grupach wymyślcie i przedstawcie rozmowę Meli z innymi pszczołami oraz z królową.

W ogródku Jagódki

To mała **Jagódka** i jej **ogród**. **Jagoda** lubi **ogrody** z kwiatami. Nad kwiatami lata mała **pszczółka**. Zatacza nad nimi **kółka** i zbiera nektar. Druga **pszczoła** zatacza wielkie **koła**. Leci w kierunku ula.

W ulu pszczoły wytwarzają **miód**. Słodki **miodek** jest zdrowy i pożywny dla **pszczół** i dla ludzi.

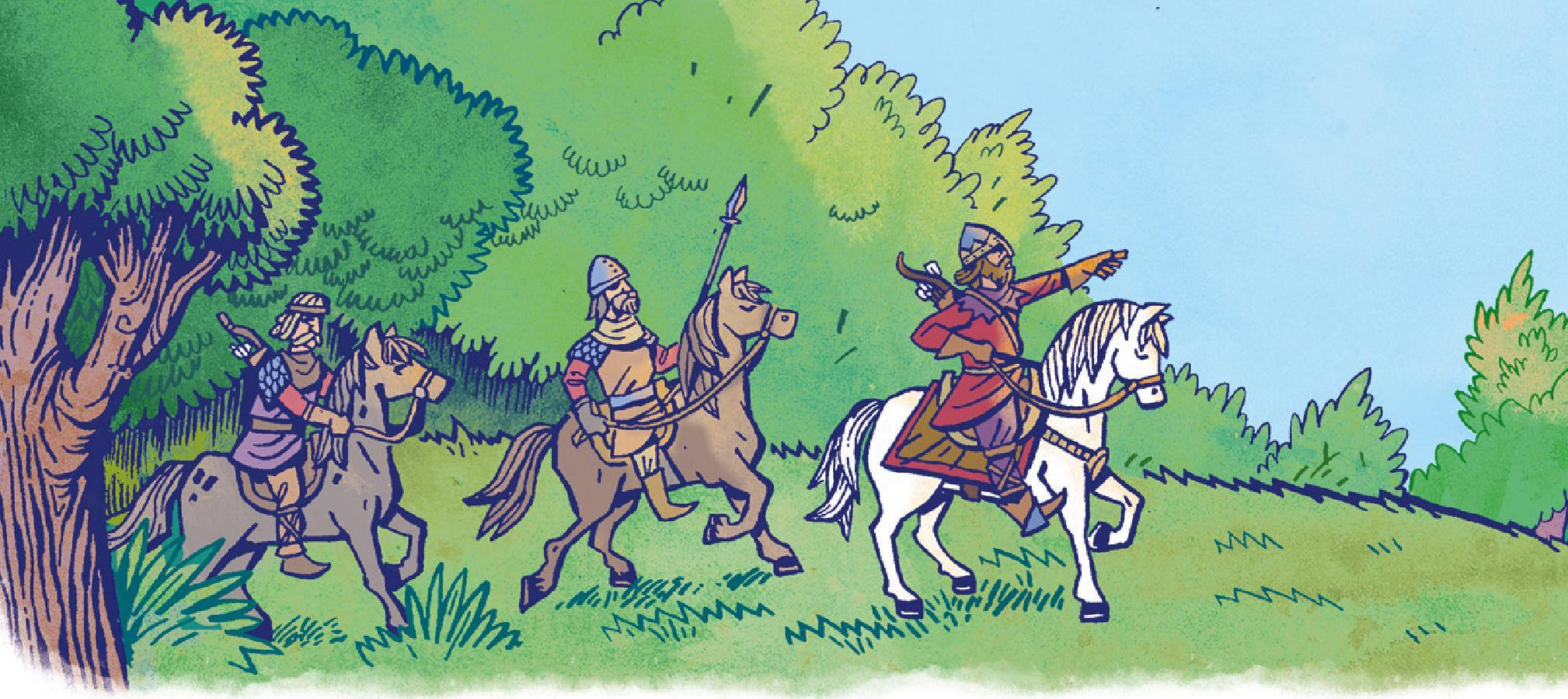
1 Znajdź w tekście i przeczytaj pary wyrazów, w których **ó** wymienia się na **o**.

Zapamiętaj dobrze to, że **ó** wymienia się na **o**!

2 Przeczytaj pary wyrazów. Zwróć uwagę na wymianę **ó** na **o**.

Jagódka	ogród	pszczółka	kółka	miód
Jagoda	ogrody	pszczoła	koła	miodek

3 Narysuj pszczółkę, która leci nad kwiatami i zbiera nektar. Podpisz rysunek wyrazami z tekstu: **pszczółka**, **kółka**, **miód**, **ogród**.

O Lechu, Czechu i Rusie

Dawno, dawno temu było sobie trzech braci: Lech, Czech i Rus. Każdy z nich przewodził potężnemu plemieniu. Żyli w zgodzie i pokoju w krainie gęstych lasów, szerokich rzek i urodzajnych pól.

Nadszedł jednak rok, a po nim następny i następny, kiedy słońce wypaliło pola i wysuszyło rzeki. Ryby wyginęły, a wygłodniałe zwierzęta leśne ruszyły na poszukiwania pożywienia. Zaczęło go brakować także ludziom.

Trzej bracia zebrali się na naradę.

– Pora i nam stąd ruszać, szukać nowego miejsca dla nas i dla naszych plemion – postanowili zgodnie.

Wkrótce potem Lech, Czech i Rus, a z nimi mężczyźni, kobiety i dzieci, na koniach, wozach i pieszo, z zapasami ziarna, z wołami, kozami i ptactwem domowym udali się w drogę w nieznane. Szli długo przez gęste lasy, przekraczali góry i rzeki. Wiedzieli, że gdzieś czeka na nich to jedno jedyne przeznaczone im miejsce.

Pierwszy znalazł je Rus. Pożegnał się z braćmi i został wraz ze swoim plemieniem w rozległej krainie szerokich rzek i ogromnych, porosłych dziką trawą łąk.

Drugi był Czech. Zatrzymał swoje plemię za górami, na ziemi żyznej i bogatej.

Najdłużej nie mógł się zdecydować najmłodszy z braci – Lech, który długo jeszcze wędrował z całym plemieniem przez puszcze, wzgórza i rzeki.

Pewnego dnia, gdy słońce chyliło się już ku zachodowi, Lech ze swoją drużyną polował na dzika. Pędził konno za nim przez las, aż nagle znalazł się na wielkiej polanie. Na środku polany rósł ogromny dąb. Zachodzące słońce na chwilę oślepiło Lecha. Zmrużył oczy i wtedy na tle czerwonego nieba zobaczył pięknego białego ptaka, który najwyraźniej wyleciał z gniazda na dębie.

– Orzeł… – wyszeptał Lech i rozejrzał się wokoło.

Już wiedział, gdzie zbuduje osadę dla swojego plemienia. Wiedział też, jakie barwy dla niego wybierze i co będzie jego godłem.

Wojciech Widłak

1. Dlaczego trzej bracia wyruszyli w drogę?
2. O czym opowiada ta legenda?
3. Dlaczego biały orzeł stał się znakiem Lecha, a potem godłem Polski?
4. Zastanówcie się, skąd się wzięła nazwa Gniezno.

Najpierw stolicą **Polski** było **Gniezno**, a później **Kraków**. Teraz stolicą naszego kraju jest **Warszawa**.

- Przeczytaj zdania. Zwróć uwagę, jak zostały zapisane wyróżnione wyrazy. Co nazywają te wyrazy?

ó ż h Przygoda z ortografią

Nazwy miast i **państw** piszemy **wielką literą**.

Nasze symbole narodowe

Rzeczpospolita Polska to nasza ojczyzna, nasz dom. Każdy kraj ma swoje symbole narodowe: godło, hymn i flagę.

Godło Polski to biały orzeł w złotej koronie na czerwonym tle.

Flaga Polski jest biało-czerwona.

Hymn Polski to „Mazurek Dąbrowskiego”.

Symbole narodowe są drogie sercom Polek i Polaków. Należy się do nich odnosić z szacunkiem. Podczas śpiewania lub słuchania hymnu stoimy na baczność. To ważny moment, bo pokazujemy, że szanujemy nasz kraj i jego symbole.

1. Jak nazywa się nasza ojczyzna?
2. Jakie są symbole narodowe Rzeczypospolitej Polskiej?
3. Gdzie można zobaczyć godło i flagę Polski?
4. Posłuchajcie „Mazurka Dąbrowskiego”. Jak należy się zachować, gdy słyszymy lub śpiewamy hymn Polski?

Mój dom – Polska

Mój dom to pokój pełen zabawek,
to moje podwórko i kilka huśtawek.
To las, do którego zabiera mnie tata,
i słony smak morza we wspomnieniach lata.
To pole i łąka, i koncert słowika,
i szkoła wśród ulic, gdzie tramwaj pomyka.
Mój dom to rodzina i miasto, i wioska.
Mój dom to Ojczyzna.
Mój dom to jest Polska!

Barbara Stępień

1. Czym dla dziecka z wiersza jest ojczyzna?
2. Z czym tobie kojarzy się słowo **ojczyzna**?
3. Które miejsca w Polsce najbardziej ci się podobają? Dlaczego właśnie te?
4. Jakie uczucia wywołał w tobie ten wiersz?

Polska od gór do morza

Wisła to najdłuższa polska rzeka.

Gdańsk

Szczecin

Wisła

Poznań

Warszawa

Łódź

Odra

Wrocław

Kraków

Wisła

Odra to druga, pod względem długości rzeka w Polsce. Wisła i Odra wpadają do **Morza Bałtyckiego**.

Tatry to najwyższe góry w Polsce.

1. Jakie miasta leżą nad Wisłą, a jakie nad Odrą?
2. Które miasto leży nad morzem? A które położone jest najbliżej gór?
3. Do jakiego morza wpadają Wisła i Odra?
4. Sprawdźcie, gdzie na mapie leży wasza rodzinna miejscowość. Czy leży ona bliżej gór, morza czy jezior?

W stolicy

Warszawa to stolica naszego kraju.
Herbem Warszawy jest Syrenka.
To duże i piękne miasto łączy historię
z nowoczesnością. W Warszawie jest
wiele zabytków związanych
z przeszłością naszej ojczyzny.

Kolumna Zygmunta

Zamek Królewski

Stare Miasto

Grób Nieznanego Żołnierza

Pomnik Syreny

Łazienki Królewskie z Pałacem na Wodzie

Drugie oblicze Warszawy to wysokie wieżowce, nowoczesne centra handlowe, Stadion Narodowy oraz często odwiedzane przez dzieci Centrum Nauki Kopernik. W Warszawie jest jedyna w Polsce miejska kolej podziemna, czyli metro.

Centrum Nauki Kopernik

Stacja metra

Stadion Narodowy

1. Jak wygląda herb Warszawy?
2. Obejrzyj zdjęcia i powiedz, jakie zabytki można zobaczyć w Warszawie.
3. Jakie nowoczesne obiekty znajdują się w tym mieście?
4. Które miejsca w stolicy chcielibyście odwiedzić? Dlaczego?

Przyroda wokół nas

Wokół nas żyje dużo zwierząt. Niektóre są nieproszonymi gośćmi w naszych domach, na przykład muchy, komary, pająki, osy lub mrówki. Inne, jak na przykład jaskółki, chętnie budują gniazda pod dachami budynków.
Są takie, które spotkamy, spacerując w parku, i takie, które żyją pod ziemią. Jeszcze inne mieszkają w jeziorach, stawach lub rzekach.

gołąb

jaskółki

pająk

wróbel

łabędzie

kaczki

sroka

szczur

dżdżownica

motyl

wiewiórka

mucha

mrówka

jeż

pszczoła

kret

ślimak

biedronka

1. Co można powiedzieć o zwierzętach pokazanych na ilustracji?
2. Wymień zwierzęta, które udało ci się zaobserwować w pobliżu domu lub szkoły.
3. Jakie zwierzę ma czarno-białe pióra i głośno skrzeczy? Ułóż podobną zagadkę o wybranym zwierzęciu przedstawionym na ilustracji.

Tajemnica bliźniaków

Cześć, to znów ja – Julka! Oprócz pieczenia i gotowania uwielbiam dawać prezenty! A wcześniej – je wyszukiwać. Byle nie z moim bratem Antkiem! Ostatnio pokłóciliśmy się o prezent na Dzień Matki.

– Zróbmy coś własnoręcznie! – zaproponowałam. – Mama lubi nasze prace!

– E tam! – Antek się skrzywił. – Prezent ze sklepu będzie lepszy!

– Niby dlaczego?

– A ty byś chciała dostać kolejną laurkę? Bo ja nie!

– Chodzi ci tylko o to, żeby połazić po sklepach! – wypaliłam.

– A tobie szkoda kieszonkowego – odgryzł się Antek.

No nie! Tego już było za wiele!

– W takim razie sama coś przygotuję, a ty kupuj, co chcesz! – stwierdziłam.

– Żebyś wiedziała! – Antek nie pozostał mi dłużny.

Byłam na niego naprawdę zła. Ale kiedy złość mi przeszła, zaczęłam mieć wątpliwości. Może faktycznie lepiej coś kupić? W końcu wpadłam na genialny pomysł!

Gdy nadszedł Dzień Matki, razem z Antkiem obudziliśmy mamę śpiewanymi życzeniami. Zawsze tak robiliśmy. Potem uściskaliśmy ją i wręczyliśmy nasze prezenty.

Mama z ciekawością rozpakowała obydwa zawiniątka. I wiecie, co się okazało? Antek sam stworzył kolaż ze zdjęć, które wywołał u fotografa. A ja ozdobiłam muszelkami drewnianą ramkę, którą kupiłam w sklepie! Czyli każde z nas wpadło na ten sam pomysł: żeby prezent był trochę kupiony, a trochę zrobiony. Tak pół na pół!

– Ale piękne prezenty! – zachwyciła się mama. – I zaplanowaliście je razem! Super!

Spojrzałam na Antka, a on na mnie. Tym razem zrozumieliśmy się bez słów: historię tych prezentów zostawimy dla siebie. Po co denerwować mamę w jej święto?

Rafał Witek

1. Dlaczego Julka i Antek się pokłócili?
2. Jaki prezent otrzymała mama od Julki, a co mamie podarował Antek?
3. Jak myślisz, dlaczego opowiadanie ma tytuł „Tajemnica bliźniaków”?
4. Porozmawiajcie o tym, jakie prezenty mogą sprawić największą radość waszym mamom lub innym bliskim osobom.

Co to jest rzeczownik?

Julka, uczeń, pielęgniarka,
mama, rycerz i kucharka.

Kaczka, ślimak, muchy, krowa,
gepard, sarny oraz sowa.

Dąb, stokrotki, jarzębina,
trawa, kaktus i malina.

Fotel, kompas, but, piórniki.
To są wszystko RZECZOWNIKI!

1. Przeczytaj wierszyk i wskaż nazwy osób, zwierząt, roślin i rzeczy.
2. Rozejrzyj się w klasie. Podaj przykłady innych rzeczowników.
3. Wykonajcie w grupach plakaty o rzeczownikach.

Nazwy osób, rzeczy, roślin i zwierząt to **rzeczowniki**. Pytamy o nie: **kto?** lub **co?**

Kochana Mamo!

Kochana Mamo! W dniu Twego święta
życzę Ci, żeby o nim pamiętał
Twój słodki synek. Zuch jakich mało!
I żeby zrobił Ci dziś kakao.

I żeby o nim też pamiętała
Twoja kochana córeczka mała.
Żeby dla Ciebie miała podarek.
Cudny bukiecik lub ciastek parę.

I żebyś miała dziś czas na spanie.
(Tylko, prosimy!, zrób nam śniadanie…).
W dniu Twego święta świętuj od rana.
Jesteś najlepsza, Mamo kochana!

Tomasz Plebański

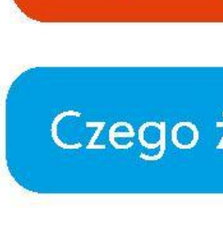
1. O jakim święcie jest mowa w wierszu? Jakie życzenia otrzymała mama?
2. Jak myślisz, od czego lub od kogo zależy, czy te życzenia się spełnią? Kto może w tym pomóc?
3. Jak mówisz do swojej mamy? Wymieńcie się pomysłami, jakiego zdrobnienia można użyć, by zwrócić się pięknie do mamy. Podajcie kilka przykładów.
4. Poszukaj w każdej zwrotce par rymujących się wyrazów.

Życzenia dla mamy

Kochana Mamo!

Z okazji Twojego święta z całego serca
życzę Ci zdrowia, szczęścia i spełnienia
najskrytszych marzeń.
Dziękuję, że jesteś.
Kocham Cię nad życie!

Twoja córeczka
Zosia

Komu składamy życzenia?

Z jakiej okazji?

Czego życzymy?

Kto życzy?

1 Czego możecie życzyć waszym mamom z okazji ich święta?
W parach wymyślcie życzenia dla mamy i powiedzcie je sobie nawzajem.

?! Nasz język polski

Gdy piszemy życzenia, wyrazy takie jak **Ci**, **Ciebie**, **Tobie**, **Twoje** oraz zwroty typu **Kochana Mamo!** zapisujemy **wielką literą**, żeby okazać szacunek i uprzejmość.

Drzewa, krzewy, rośliny zielne

Drzewa, krzewy i rośliny zielne różnią się wielkością, budową i sposobem wzrastania.

Drzewo ma jeden gruby pień. Z pnia wyrastają konary i gałęzie. Drzewa żyją wiele lat.

Lipa to drzewo.

Krzew nie ma wyraźnego pnia. Jego gałęzie wyrastają tuż przy ziemi i są drobniejsze niż gałęzie drzewa.

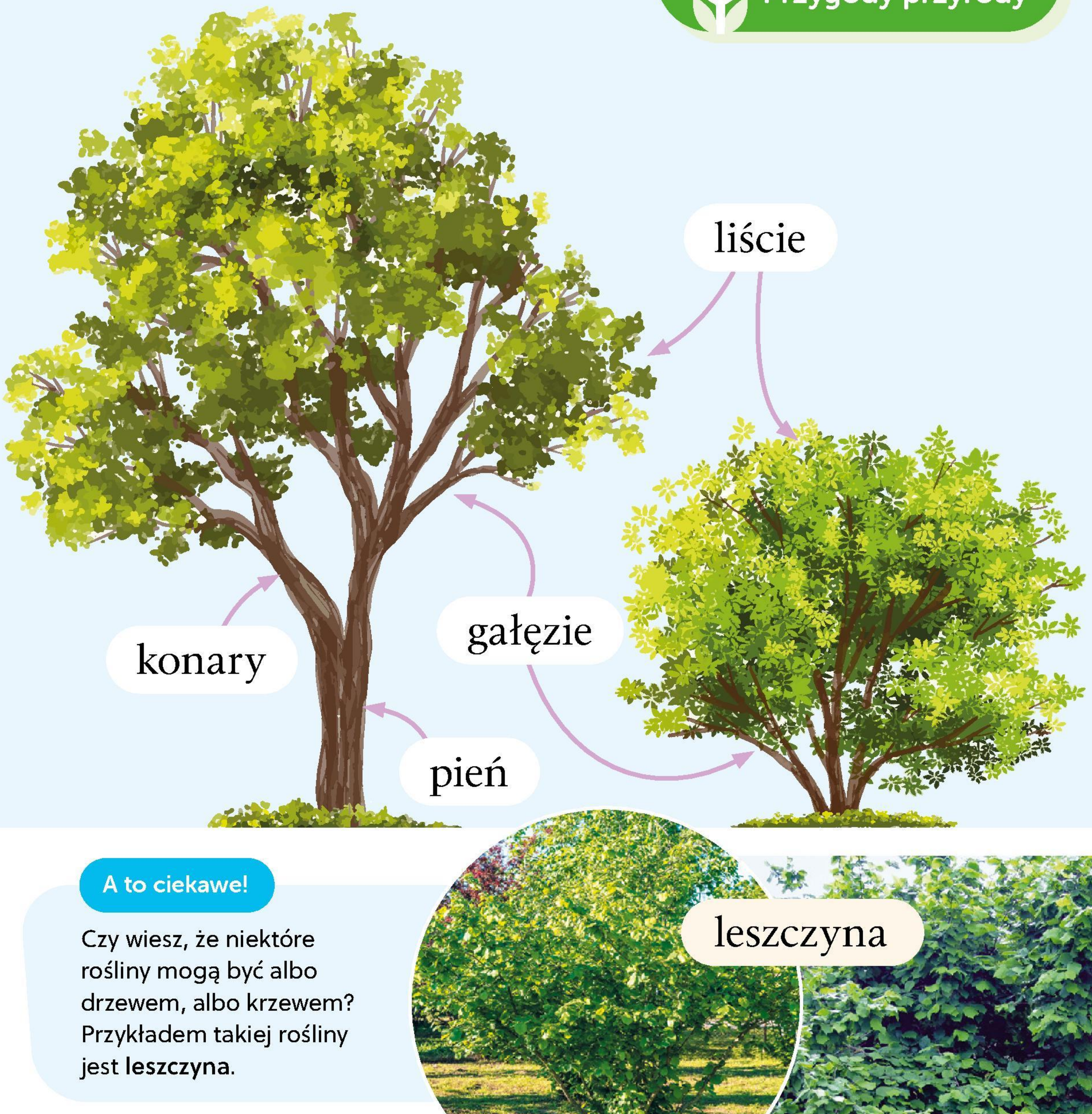

Kalina to krzew.

Roślina zielna nie ma pnia ani zdrewniałych gałęzi. Jej łodygi usychają jesienią.

Stokrotka to roślina zielna.

A to ciekawe!

Czy wiesz, że niektóre rośliny mogą być albo drzewem, albo krzewem? Przykładem takiej rośliny jest **leszczyna**.

1. Na podstawie ilustracji powiedz, czym się różni drzewo od krzewu.
2. Podaj inne przykłady drzew, krzewów i roślin zielnych. Zapisz ich nazwy w zeszycie. Możesz skorzystać z atlasu roślin.
3. Spróbujcie rozpoznać, jakie drzewa rosną w pobliżu waszej szkoły.

Królewski bal

O świcie rozległ się dźwięk trąbki. Głos herolda obwieścił narodziny królewskiego wnuka. Wszyscy poddani bardzo się ucieszyli. Najszczęśliwsi byli dziadkowie. Król Edward i królowa Eleonora zachwycali się maluchem. Uśmiechał się do nich promiennie ze swojej złotej kołyski.

Na cześć królewicza urządzono wielką ucztę. Zaproszono na nią kuzynów i kuzynki z całego królestwa. Przybyli też władcy sąsiednich państw i oczywiście wróżka chrzestna.

– A teraz zapraszamy na bal! – zawołał król.

Chwycił królową za rękę i ruszył do tańca. Król i królowa tańczyli do białego rana. A gdy zaczęło świtać, zaczęli się zastanawiać, jakie imię wybrać dla następcy tronu. Może im pomożesz?

1. Co obwieścił poddanym królewski herold?
2. W jaki sposób król i królowa postanowili uczcić to wydarzenie?
3. Pomóżcie królowej i królowi wybrać imię dla wnuka. Powinno zaczynać się samogłoską. Przeprowadźcie w klasie głosowanie na najdostojniejsze imię dla królewicza.
4. Odszukaj w tekście wyrazy należące do rodziny wyrazów wyrazu **król**. Zapisz je w zeszycie.

Ta sama głoska – dwie różne litery

1. Opowiedz, co widzisz na ilustracji. Nazwij osoby i przedmioty.
2. Przeczytaj podpisy. Zwróć uwagę na wyróżnione litery.
3. Zakryj ilustrację i wymień wszystkie nazwy, w których występuje **ó**.
4. Który przedmiot twoim zdaniem nie pasuje do ilustracji? Dlaczego? Czy wszyscy wybrali to samo?

Spotkania z lekturą

Dyzio marzyciel

Położył się Dyzio na łące,
Przygląda się niebu błękitnemu
I marzy:
„Jaka szkoda, że te obłoczki płynące
Nie są z waniliowego kremu...
A te różowe –
Że to nie lody malinowe...
A te złociste, pierzaste –
Że to nie stosy ciastek...
I szkoda, że całe niebo
Nie jest z tortu czekoladowego...
Jaki piękny byłby wtedy świat!
Leżałbym sobie, jak leżę,
Na tej murawie świeżej,
Wyciągnąłbym tylko rękę
I jadł... i jadł... i jadł...”.

Julian Tuwim

1. Co robił Dyzio na łące? O czym marzył?
2. Spójrz przez okno. Czy na niebie widać chmury? Jeśli tak, powiedz, z czym ci się kojarzą.
3. Narysuj na kartce chmurkę. Dodaj do niej elementy tak, żeby powstał ciekawy obrazek.

Układamy zdania

- Przyjrzyj się ilustracji i wybierz te odpowiedzi, które ci się najbardziej podobają.

O czym marzy Kajetan?

- o malowaniu gwiazd
- o odkryciu nowej planety
- o wyjściu do parku

W co często bawi się chłopiec?

- w kosmiczne wyprawy
- w konstruktora deskorolek
- w ilustratora

Kim chce zostać w przyszłości?

- pilotem
- sportowcem
- znanym malarzem

- Ułóż i zapisz w zeszycie odpowiedzi na podane pytania. Porównaj swoje odpowiedzi z odpowiedziami innych dzieci. Czy wszyscy mają takie same zdania?

Kim będę, gdy dorosnę?

Pani Ewa

Kim chcielibyście zostać w przyszłości?

Razem z Olą zwiedzimy świat.
Jeszcze nie wiemy jak.

Ida

Julka

Ja otworzę restaurację!

Postanowiłem w przedszkolu,
że zostanę gwiazdą futbolu!

Antek

Igor

Będę weterynarzem albo leśnikiem.

Ja na pewno zostanę komikiem.

Janek

Marcel

A ja jutuberem, jak mój wujek.

A pani? Jakie były pani plany?

Ja? Ja zawsze uczyłam. Najpierw misie,
potem małą Krysię.

O rany, a ja wciąż zmieniam plany!

Zuza

1. Jakie zawody chciałyby wykonywać dzieci?
2. Kto planuje pracować ze zwierzętami?
3. Kim wy chcielibyście zostać w przyszłości? Porozmawiajcie o tym.

Zawody naszych rodziców

trener

dietetyczka

barber

ratownicy medyczni

rolnik

ekspedientka

1. Jakie zawody wykonują osoby przedstawione na zdjęciach? Na czym polega ich praca?
2. Które z przedstawionych zawodów związane są z ratowaniem życia i dbaniem o zdrowie?
3. Jaką pracę zawodową wykonują twoi rodzice?
4. Wymień zawody, dzięki którym możemy przyjemnie spędzać czas.

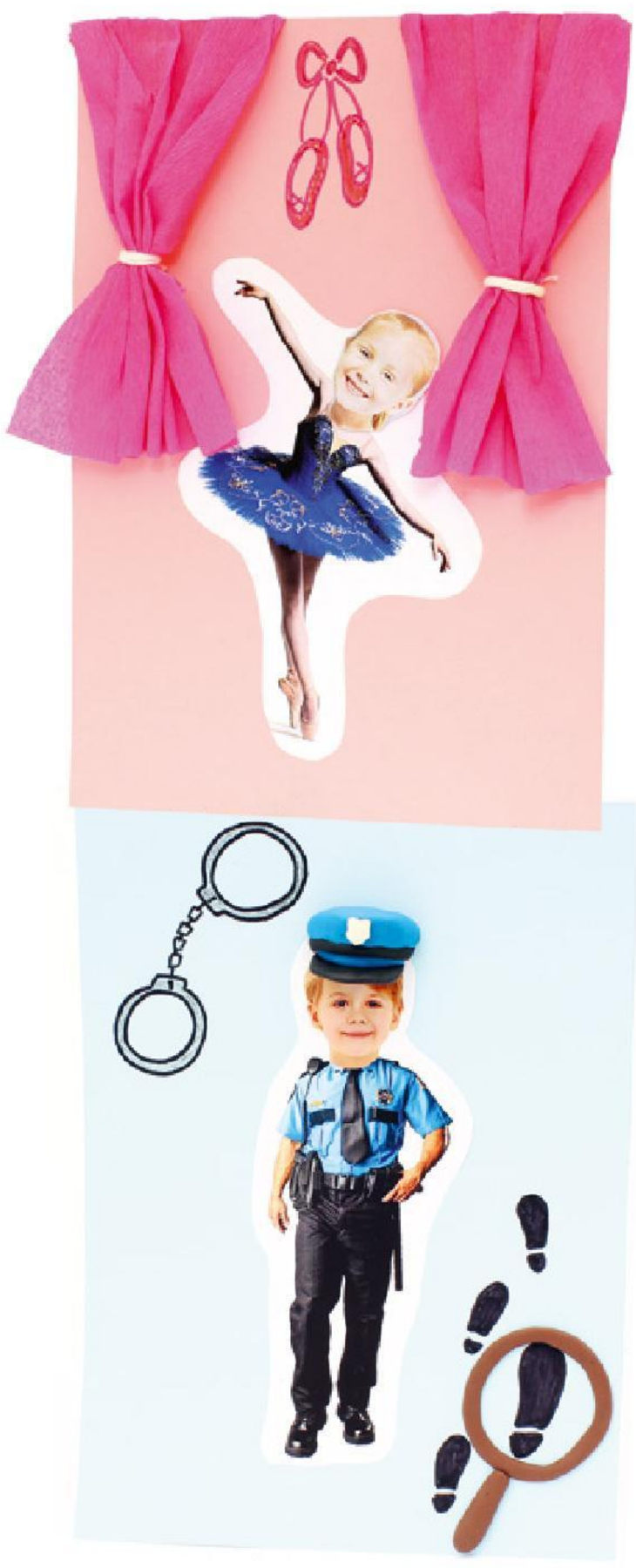
Ja za kilkanaście lat...

Wykonaj zabawny **autoportet**, czyli własny portret. Przedstaw, jaki zawód będziesz wykonywać.

1. Przygotuj bibułę, plastelinę, wycinki z gazet, własne zdjęcie w formie wydruku lub kserokopii.

2. Z wydruku zdjęcia wytnij twarz i przyklej na kartonie. Dorysuj lub doklej do niej odpowiedni strój i rekwizyty.

Gdy potrzebna pomoc

Policja, pogotowie ratunkowe
i straż pożarna to służby ratownicze.
Czuwają nad naszym bezpieczeństwem.

Służby ratunkowe udzielają pomocy w różnych miejscach. Docierają do potrzebujących pomocy również w wodzie i w górach.

1. Co robią przedstawiciele służb ratunkowych pokazani na ilustracjach?
   W jakich innych sytuacjach możemy liczyć na ich pomoc?
2. Pod jaki numer należy zadzwonić, żeby wezwać pomoc?

To ważne!

Jeżeli zauważysz pożar lub osobę, która potrzebuje pilnej pomocy, jak najszybciej zadzwoń pod numer **112**.

Kania

Krysia i Ewka tupały nogami po wiosennych kałużach. Niebo było niebieskie i z kałuż leciały niebieskie bryzgi. W zielonych gałązkach ptaki kręciły się, wierciły, wrzeszczały na cały głos, budowały gniazda.

– Lazł pies przez owies, suka przez tatarkę, niósł pies bębenek, a suka piszczałkę!!! – darła się Ewka, a Krysia zaśmiewała się jak wariatka i rzucała w Ewkę patykami.

– Hop, hop! – zawołał ktoś nagle.

Dziewczynki obejrzały się. Na drodze stała jakaś pani. Miała długie jasne włosy, bardzo kolorowy kapelusz i ponczo. Z ramienia zwisała jej ciężka, czarna torba.

„Jaka ładna! – pomyślała Krysia. – Zupełnie jak wróżka z bajki!"

– Cześć! – powiedziała pani i uśmiechnęła się. – Chyba zabłądziłam. Kto mi pokaże drogę, dostanie kawałek czekolady!

„Ja!" – chciała krzyknąć Krysia, ale nie zdążyła, bo Ewka złapała ją za rękę i pociągnęła w krzaki. Chwilę później stały już na ganku Niedźwiedziówki.

– Zwariowałaś?! – sapała Ewka. – Czy ty wiesz, kto to był? KANIA!

– Kto? – Krysia szeroko otworzyła oczy.

– Nigdy nie słyszałaś o Kani? To najstraszniejsza czarownica! Przylatuje do lasu na chmurze, częstuje dzieci czekoladą i potem zabiera ze sobą. Nikt nie wie dokąd. Naprawdę nie słyszałaś, jak krzyczą: „Dzieci, dzieci, Kania leci"?

– Nie – powiedziała Krysia i westchnęła. – Szkoda. Taka była ładna. Jak wróżka.

– Właśnie dlatego jest taka straszna – Ewka, tupiąc kaloszami, wbiegła na werandę.

– Chodź, opowiemy wszystko babci! Jejku, czym tu tak fajnie pachnie?

W kuchni krzątała się uśmiechnięta babcia. Na stole stał wielki półmisek rumianych racuchów, a Kania – już bez kapelusza i poncza – siedziała nad nimi i zajadała, aż jej się uszy trzęsły.

– O, jesteście – rozpromieniła się babcia. – To jest Krychna, moja wnuczka, a to jej przyjaciółka, Ewcia. A to pani Kasia z Warszawy. Przyjechała, żeby fotografować leśne zwierzęta.

– My się już chyba znamy – uśmiechnęła się pani Kasia. – No, kto ze mną pójdzie do lasu? I kto ma ochotę na czekoladę?

– Ja! – zawołały jednocześnie Krysia i Ewka.

Danuta Wawiłow

1. Co przytrafiło się Krysi i Ewie w lesie?
2. Co chciała zrobić Krysia i dlaczego Ewa ją powstrzymała? Porozmawiajcie o tym.
3. Jak skończyła się przygoda dziewczynek?
4. Dlaczego trzeba zachować ostrożność w sytuacji spotkania z osobą nieznajomą?

RZECZOWNIKI

NAZWY OSÓB

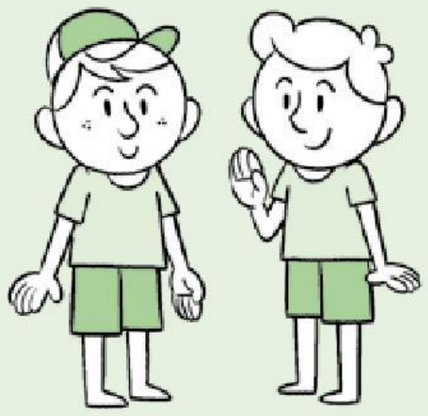
Kto?

policjant

Zosia

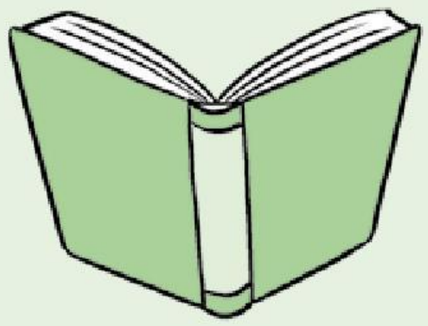
chłopcy

NAZWY RZECZY

Co?

zegar

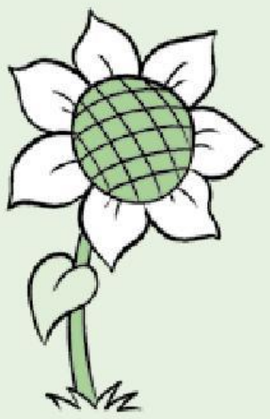
książka

buty

NAZWY ROŚLIN

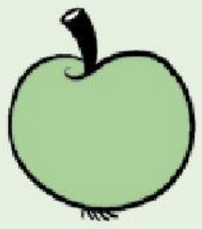
Co?

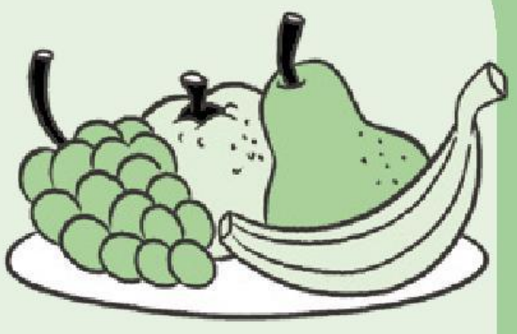
słonecznik

drzewo

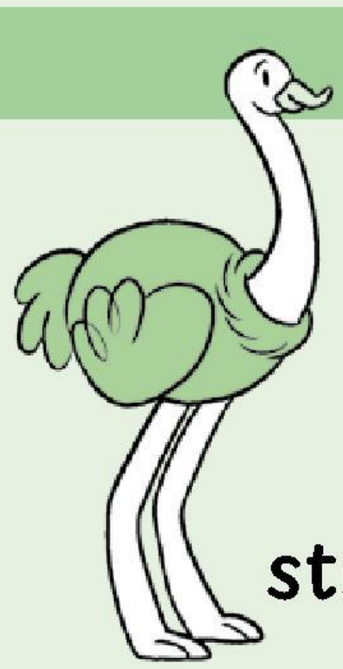
jabłko

owoce

NAZWY ZWIERZĄT

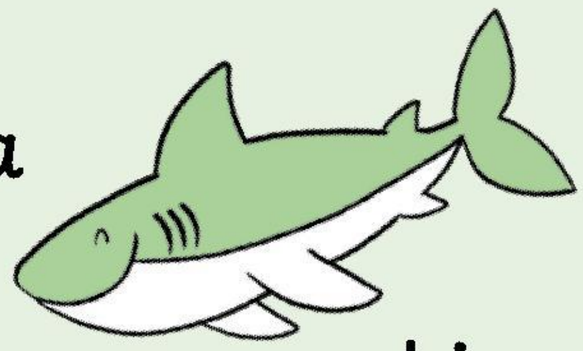
Co?

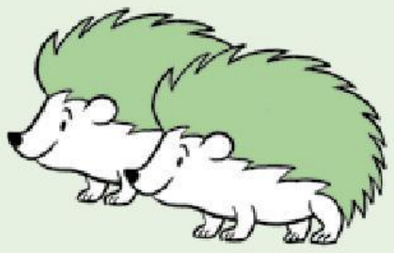
struś

pszczoła

rekin

jeże

Apetyt na czytanie

Cześć, jestem Ola. Kocham książki i niedawno zaraziłam tym bakcylem moją koleżankę Hanię. A zaczęło się od zwykłej dziewczyńskiej wizyty!

– Po co ci tyle książek? – spytała Hania na widok mojej biblioteczki. – Ja tam wolę oglądać filmy.

– Też je lubię – odparłam. – Ale książki to coś wyjątkowego. Każda ma inną historię. O, na przykład te baśnie Andersena. Miała je moja babcia, potem mama, a teraz należą do mnie. Chyba nigdy mi się nie znudzą. Są magiczne!

Na dźwięk słowa „magiczne" Hani rozbłysły oczy.

– Pożyczysz? – spytała.

– Jasne!

Tydzień później Hanka wparowała do mnie z baśniami pod pachą.

– Są super! – zawołała. – A najlepsza ta Królowa Śniegu! Jak dobry kryminał. Nie można się oderwać!

Otworzyła książkę, aby pokazać mi ulubione fragmenty… i wtedy z przerażeniem zobaczyłam tłuste plamy na niektórych stronach.

– No co… – paplała Hania. – Tak się wciągnęłam, że czytałam nawet przy pizzy. Te plamy to jakiś problem?

– Babcia i mama bardzo o dbały o tę książkę – szepnęłam. – I mnie też uczyły, żeby nie czytać przy jedzeniu, nie zaginać rogów, nie ślinić… Ech, nieważne…

Hania spuściła głowę.

– Przepraszam… – odezwała się po chwili. – Mam trochę oszczędności w skarbonce. Odkupię ci taki sam egzemplarz. Na aukcji internetowej. I będziesz miała dwa: jeden pamiątkowy, a drugi zapasowy! Tylko się już nie gniewaj!

– Okej! – odparłam. – Ale pamiętaj, żeby o pożyczone rzeczy dbać jak o swoje. A nawet bardziej!

– Obiecuję! – zawołała Hania. – A jutro zapisuję się do biblioteki! Bo ten apetyt na czytanie już ze mną zostanie!

Rafał Witek
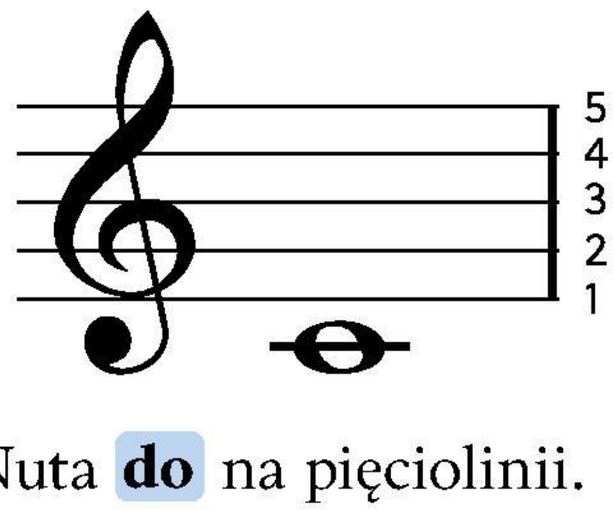

1. Co było pasją Oli? Jak to się stało, że zaraziła tą pasją Hanię?
2. Jak dziewczynki rozwiązały problem uszkodzonej książki? Czego nauczyła się Hania?
3. Jak rozumiesz wypowiedź Oli: „Ale pamiętaj, żeby o pożyczone rzeczy dbać jak o swoje. A nawet bardziej!"?
4. Wymyślcie w parach 5 zasad mówiących o tym, jak należy korzystać z książek.

Melodie z pięciu dźwięków

Oto nuta **do**. **Do** „mieszka” pod pięciolinią, na pierwszej linii dodanej dolnej.
Z pięciu dźwięków: **do**, **re**, **mi**, **sol**, **la** ułożysz wiele melodii.

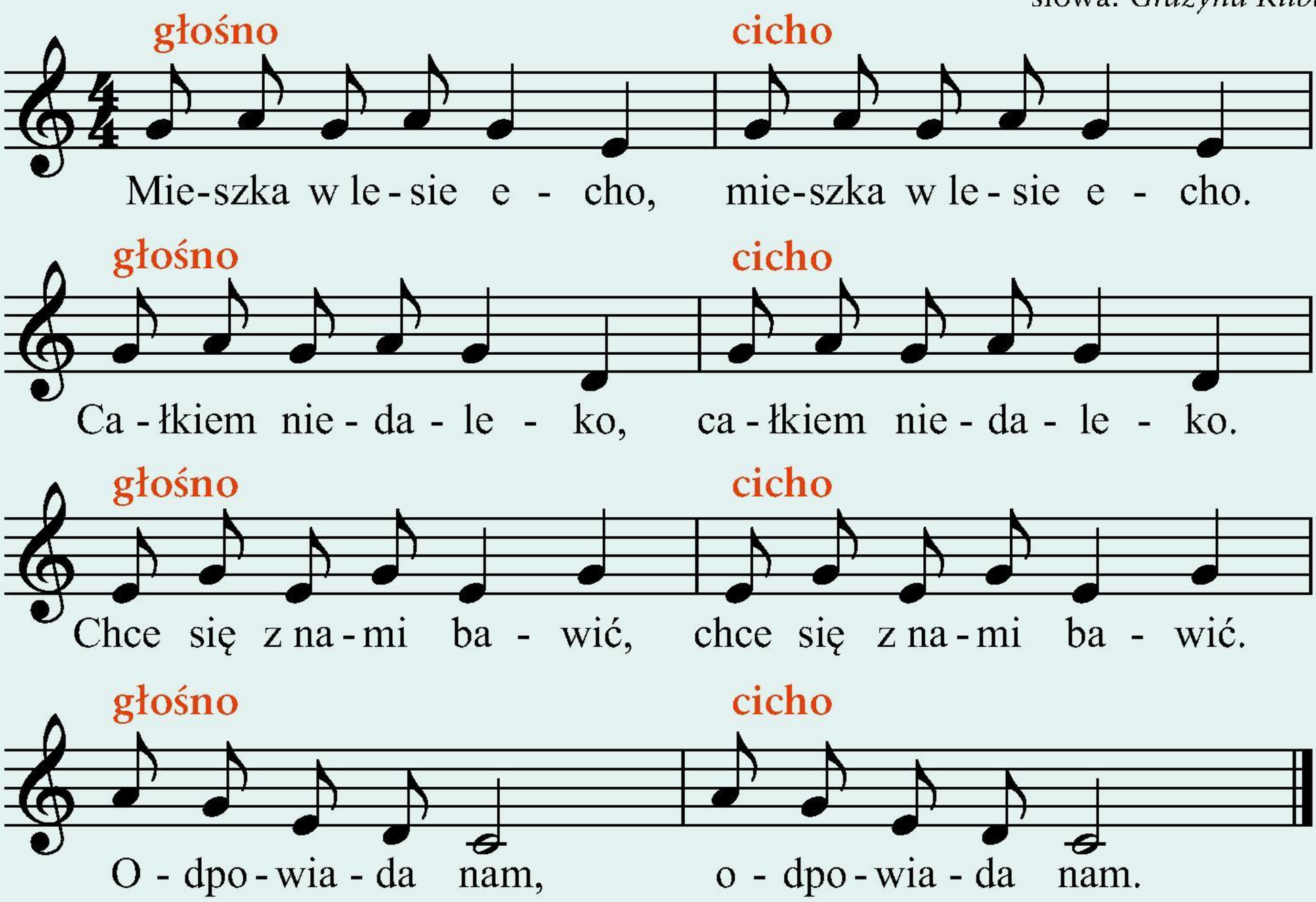

Nuta **do** na pięciolinii.

1. Z pięciu poznanych dźwięków: **sol**, **mi**, **la**, **re**, **do** ułóż własną melodię dla rodziców. Zagraj ją na dzwonkach.
2. Zaśpiewajcie wspólnie „Śpiewankę z echem”. Naśladujcie echo. Potem w podobny sposób zagrajcie melodię na dzwonkach.

Śpiewanka z echem

muzyka: *Monika Gromek*
słowa: *Grażyna Kilbach*

Czy pan czyta?

– Proszę pana, czy pan czyta?
– Czy ja czytam? Też pytanie!
Czytam książki i gazety,
bo uwielbiam wprost czytanie!
Lubię czytać o księżniczkach,
które żyły dawno temu,
o rycerzach i o zamkach!
– Dobrze. A o strusiach emu?
– O tak, tak! O strusiach emu
z dziesięć książek przeczytałem!
– A, powiedzmy, o rakietach?
– Też. Choć mało zrozumiałem,
więc od rakiet wolę słonie,
królów, zamki i roboty.
A pan?
– Ja, tak szczerze mówiąc,
z literkami mam kłopoty...

Małgorzata Strzałkowska

1. O czym można się dowiedzieć z książek?
2. Jakie książki lubisz najbardziej?
3. Jaką książkę z domowej biblioteczki możesz polecić koleżankom i kolegom? Zorganizujcie w klasie „Dzień ulubionej książki". Każdy wtedy przyniesie swoją ulubioną książkę z domu i o niej opowie.
4. Co czujesz, kiedy czytasz ciekawą książkę?

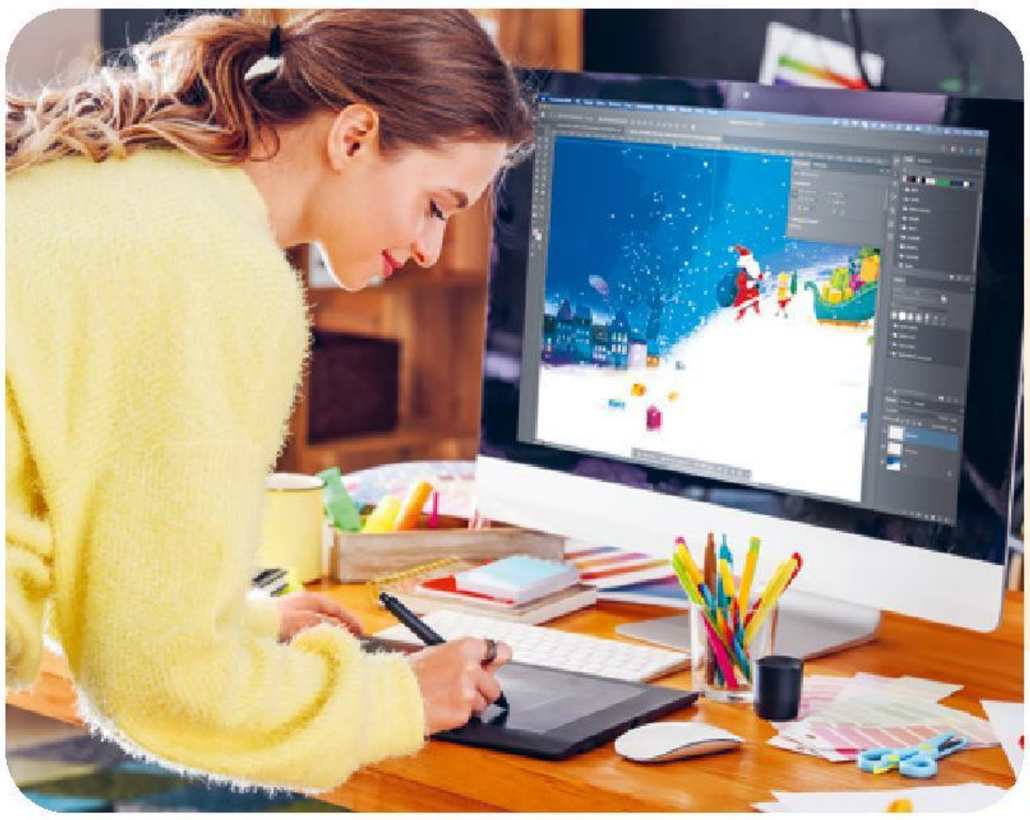
Od pomysłu do książki

Autor wymyśla i pisze książkę. Najczęściej pisze na komputerze, ale może też dostarczyć do wydawnictwa rękopis.

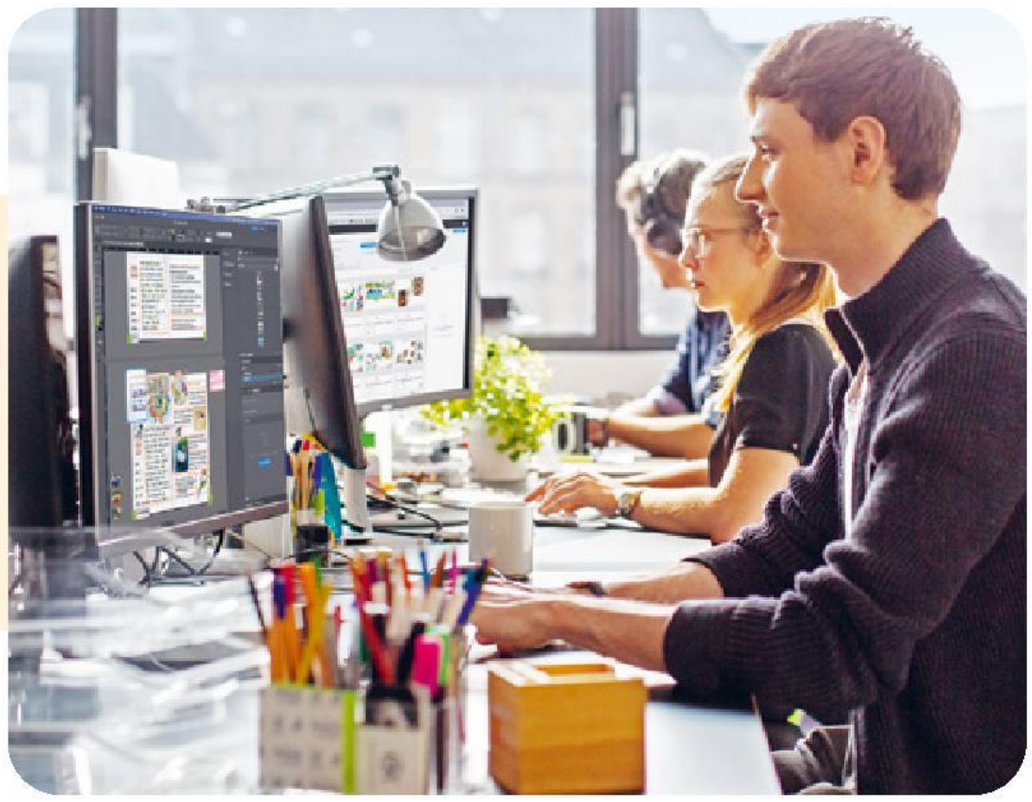
Redaktor pracuje w wydawnictwie. Nanosi konieczne poprawki w tekście i przygotowuje książkę do druku.

Ilustrator tworzy ilustracje do książki i wymyśla okładkę.

Grafik rozmieszcza tekst i ilustracje na stronach książki.

W **drukarni** specjalne maszyny drukują strony książki. Potem książka jest oprawiana, czyli dostaje okładkę.

Gotowe książki trafiają do **księgarni** i **biblioteki**. W księgarni można je kupić, a w bibliotece książki wypożyczamy.

A to ciekawe!

Książka, której możemy słuchać, to audiobook. Książka, którą czytamy na ekranie, to e-book.

1. Na podstawie ilustracji i tekstu opowiedz, jak powstaje książka.
2. Wykonaj zakładkę do książki. Używaj jej, gdy chcesz przerwać na jakiś czas czytanie. Możesz skorzystać z propozycji zamieszczonych poniżej.

Rycerze w drodze do wieży

1. Przeczytaj podpisy na ilustracji. Zwróć uwagę na wyróżnione litery.
2. Zakryj ilustrację i wymień wszystkie wyrazy, w których występuje **rz**, a następnie wszystkie wyrazy z **ż**.
3. Wymyśl i opowiedz historyjkę na podstawie ilustracji.

Góralskie przysłowie

Cześć, jestem Natalka! Julka i Antek to moi kuzyni. W zeszły weekend zaprosili mnie i rodziców na wycieczkę w góry.

– Co spakować do plecaka? – zapytałam przed wyjściem.

– Kanapki, wodę i przekąski – poradziła Julka.

– I okulary przeciwsłoneczne – dodał Antek. – I kurtkę przeciwdeszczową!

„Po co kurtka w taką piękną pogodę?" pomyślałam zdziwiona.

Gdy wyruszyliśmy, gadaliśmy jak najęci. Bliźniaki opowiedziały mi, że w górach są wytyczone specjalne szlaki dla wędrowców. Są oznaczone kolorowymi paskami na drzewach lub tabliczkach.

– Czarny szlak to najtrudniejszy? – zapytałam.

– Nie – wyjaśniła Julka. – Szlaki mają różne kolory, żeby ich nie pomylić. Kiedyś wszystkie malowano na czerwono.

– Ważne, żeby nigdy ze szlaku nie zbaczać – dodała moja troskliwa mama.

– O, już widać schronisko! – zawołał tata bliźniaków. – Według mapy za godzinkę tam dotrzemy!

I dotarlibyśmy… gdyby nagle nie zaczęło padać. Tak niespodziewanie, jakby ktoś wcisnął przycisk z napisem „deszcz".

Zbladłam. Mimo rady Antka nie spakowałam kurtki przeciwdeszczowej! Ale wtopa! „Co teraz?" pomyślałam w panice.

Wtedy ktoś szturchnął mnie w ramię. To była mama bliźniaków.

– Masz! – powiedziała, podając mi foliową, jednorazową pelerynkę.

– Dzie-dzie-dziękuję! – wydukałam. – Skąd ciocia wiedziała?

– W górach trzeba być przygotowanym na wszystko – odpowiedziała. – Na deszcze, na burze… a także na przekorne kuzynki, które nie słuchają dobrych rad!

– Przepraszam! – bąknęłam ze skruchą.

– Na przyszłość zapamiętaj stare góralskie przysłowie: „Komu miejsca na kurtkę szkoda, tego czeka mokra przygoda"!

Rafał Witek

1. Jak rodzina Julki i Antka przygotowywała się do wycieczki w góry?
2. Czego nie zabrała Natalka i co z tego wynikło?
3. Jak rozumiesz wypowiedź mamy bliźniąt, że „w górach trzeba być przygotowanym na wszystko"?
4. Porozmawiajcie w parach o tym, jak należy przygotować się do wycieczki w teren.

Z wodą nie ma żartów

Pola bardzo lubi pływać. Raz w tygodniu chodzi z tatą na basen. Robi duże postępy. Potrafi nurkować i nawet otwiera oczy pod wodą.
– Tato, na basenie czuję się jak ryba w wodzie – mówi z dumą.
– Tak, już całkiem dobrze pływasz. Ale pamiętaj, że z wodą nie ma żartów – ostrzega tata.
Tego dnia Pola najpierw pływała żabką, potem na plecach. Na sąsiednim torze było dwóch chłopców. Nagle jeden z nich krzyknął:
– Tonę! Ratunku! – I zniknął pod wodą.
Ratownik natychmiast wskoczył do basenu.
Po chwili chłopiec wynurzył się z wody zadowolony:
– Ja tylko żartowałem. Nic się nie stało. To taka zabawa. Chciałem przestraszyć kolegę.
– To nazywasz zabawą?! – zawołała Pola do dużo starszego od niej chłopca.

1. Dlaczego to, co zrobił chłopiec, nie powinno być zabawą?
2. Porozmawiajcie o tym, jakich zasad należy przestrzegać na basenie.
3. Ułóżcie wspólnie zakończenie tej historii.
4. Co oznacza powiedzenie **czuć się jak ryba w wodzie**? W jakich sytuacjach można go użyć? Podaj przykłady.

Nad wodą wypoczywaj z głową

1. Opowiedz, co widzisz na ilustracji.
2. Które osoby zachowują się właściwie, a które niewłaściwie?
   Które zachowania są niebezpieczne?
3. Co może się stać, jeśli nie przestrzegamy zasad bezpieczeństwa nad wodą?
4. Ułóżcie i zapiszcie rady dla wypoczywających nad wodą.

Wycieczka do lasu

Idą dzieci polem, lasem.
Pierwszy kroczy Krzyś z kompasem.
– Kompas wskaże dobrą drogę!
Z nim tu zgubić się nie mogę!

Druga idzie Julka z bratem.
Brat – fotograf z aparatem.
Robi zdjęcia, ciągle pstryka.
Nawet żuk mu nie umyka!

Trzecia para – Jaś z Fafikiem.
Jaś zajmuje się zielnikiem.
Fafik wącha drzewa, trawy…
Wszystkich roślin jest ciekawy.

W czwartej parze – Staś z Anetką.
Idą z lupką i lornetką.
On ogląda wyścig mrówek,
ona szuka śpiących sówek.

Piąta drepcze Dominika.
Niesie kartkę z pamiętnika.
Coś notuje, robi szkice…
– Nie przeszkadzać Dominice!

A na końcu – co za mina! –
idzie ciocia Karolina.
Łapie oddech, wzdycha skrycie:
– Czemu, dzieci, tak pędzicie?

Rafał Witek

1. Co robiły dzieci na wycieczce w lesie?
2. Jakie przyrządy do obserwacji przyrody można zabrać na wycieczkę do lasu? Co za ich pomocą można obserwować?
3. Jakie cechy powinien mieć dobry obserwator przyrody? Porozmawiajcie o tym w parach.
4. Obejrzyjcie przez lupę liście drzew zebranych w pobliżu szkoły. Wymieńcie się swoimi spostrzeżeniami.

Niebezpieczne rośliny i zwierzęta

Latem często odwiedzamy lasy i łąki. Kontakt z przyrodą to wspaniała przygoda, ale trzeba pamiętać o bezpieczeństwie. Niektóre rośliny i zwierzęta mogą być groźne dla zdrowia, dlatego warto je znać i wiedzieć, jak się zachować.

Rośliny silnie trujące

wawrzynek wilczełyko

cis

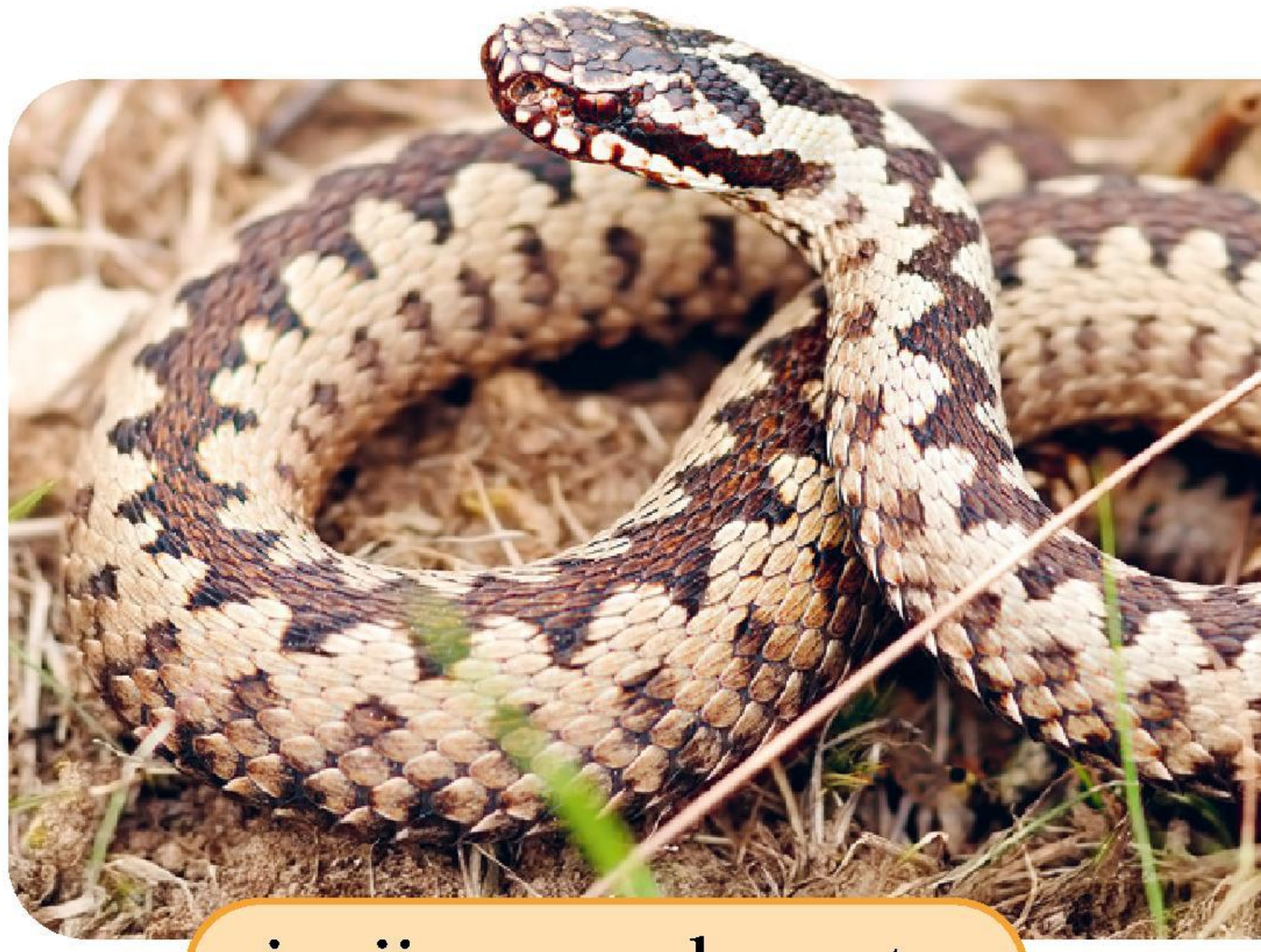

konwalia majowa

Zwierzęta, na które trzeba uważać

szerszeń

żmija zygzakowata

kleszcz

Do lasu zakładaj długie spodnie,
kryte buty i nakrycie głowy.
Nie dotykaj nieznanych roślin.
Stosuj przeznaczone dla dzieci
środki ochrony przed ukąszeniami.

To ważne!

Po powrocie z lasu trzeba dokładnie obejrzeć ciało, szczególnie w zagłębieniach, na przykład pod kolanami i na zgięciach łokci. Jeżeli znajdziemy kleszcza, należy wyciągnąć go pęsetą, a miejsce po ukłuciu zdezynfekować.

1. Przeczytaj nazwy trujących roślin. Powiedz, jak wyglądają.
2. Jakie zwierzęta mogą być niebezpieczne w czasie wakacyjnych wędrówek?
3. Dlaczego żmija nazywa się zygzakowata?
4. Jak właściwie ubrać się na wycieczkę do lasu? Co należy zrobić po powrocie z lasu? Dlaczego?

Do zobaczenia w drugiej klasie!

SZKOŁA PODSTAWOWA

Liczę bardzo dobrze i lubię matematykę. Ale najbardziej podobały mi się zajęcia plastyczne. Zdobyłem wyróżnienie w konkursie plastycznym.

DYPLOM
KONKURS PLASTYCZNY

Poznałem kolegów, którzy tak jak ja uwielbiają piłkę nożną. Rozegraliśmy wiele meczów. Po wakacjach chętnie wrócę do szkoły.

Poznałam nowe koleżanki i kolegów. Ida to moja najlepsza przyjaciółka. Moja klasa jest super!

Zajęcia sportowe sprawiły mi najwięcej radości. Nauczyłam się też dobrze czytać. Samodzielnie przeczytałam już 3 książki.

2

3

1

Nasza pani Ewa to najlepsza na świecie nauczycielka. Często się uśmiecha i zawsze pomaga. Jest bardzo sprawiedliwa. Ma dużo ciekawych pomysłów.

Udanych wakacji, moje kochane urwisy! Do zobaczenia we wrześniu!

Poznałam nowe piosenki. Moja młodsza siostra cieszy się, gdy razem je śpiewamy.

Gry matematyczne to świetny sposób na ćwiczenie dodawania, odejmowania i mnożenia. Uwielbiam grać w parze z Igorem.

1 Porozmawiajcie o waszych wrażeniach po roku nauki w klasie pierwszej. Co każdemu z was sprawiło największą radość? Co uważacie za swoje największe osiągnięcia?

Pisanka niespodzianka

Patrzcie, jaka niespodzianka
Było jajko – jest pisanka.

Jajko blade,
bez humoru,
teraz tyle ma kolorów!

Aż z wrażenia się spociło.
W głowie mu się zakręciło,
na serwetce więc usiadło.
– Żebym tylko nie upadło!

Strój mam nowy, kolorowy,
nie czas na zawroty głowy.
Muszę wziąć to pod uwagę
i zachować równowagę.

Danuta Gellnerowa

1. Co przytrafiło się jajku?
2. Co zmieniło się wraz z pojawieniem się kolorów?
3. Jaki nastrój ma ten wiersz?
4. Co czujesz, gdy przygotowujesz pisanki?

A to ciekawe!

Przed Wielkanocą malujemy jajka. Takie ozdobione jajka nazywamy pisankami. Jajko to znak nowego życia i wiosny. Dawno temu tylko kobiety mogły zdobić pisanki. Ludzie wierzyli, że mają one niezwykłą moc. Na przykład, jeśli zakopali pisankę w ziemi, myśleli, że rośliny będą lepiej rosnąć. A jeśli postawili ją w oknie – miała chronić dom przed burzą.

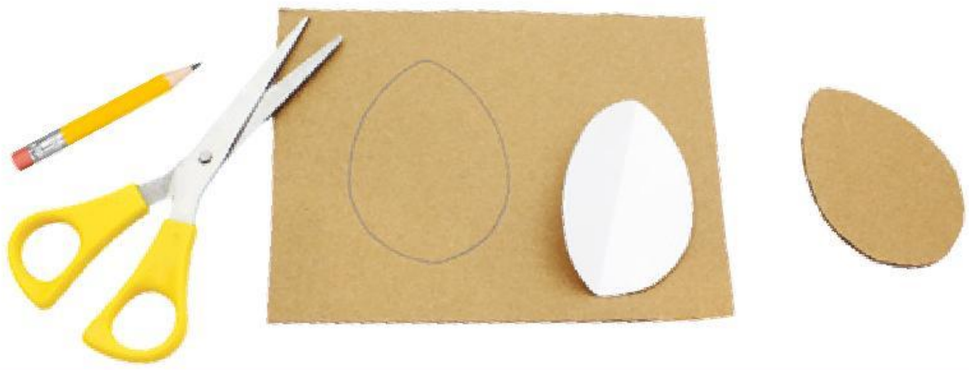
Tekturowa pisanka

1. Przygotuj kartkę, cienką tekturkę, ścinki tkanin, sznurek lub wstążkę, klej, nożyczki, ołówek.

2. Złóż kartkę na pół, narysuj na niej połówkę jaja i wytnij.

3. Odrysuj szablon dwa razy na cienkiej tekturce i wytnij.

4. Posmaruj tekturowe jajo klejem, naklej je na materiał i wytnij. Potem posmaruj klejem drugą stronę jaja, naklej na materiał i wytnij. Tak samo zrób z drugim tekturowym jajem.

5. Oklejone jaja natnij do połowy – jedno jajo od góry, a drugie od dołu. Złóż pisankę, wkładając jedno jajo w drugie.

6. Doklej sznurek lub wstążkę. Możesz też ozdobić jajo różnymi dodatkami.

Wielkanocne zwyczaje

Wielka Sobota

W sobotę przed Wielkanocą tradycyjnie święci się pokarmy przygotowane w koszyczku.

jajka

baranek

kiełbasa

szynka

chleb

chrzan

sól

pieprz

1. W jakim dniu tygodnia obchodzimy Wielkanoc?
2. Co znajduje się w wielkonocnym koszyczku i kiedy święci się pokarmy?
3. Od czego w domach rozpoczyna się wielkanocne świętowanie?
4. Jakie potrawy znajdują się na wielkanocnym stole?
5. Dlaczego dzieci bardzo lubią Poniedziałek Wielkanocny?

Niedziela Wielkanocna

Świętowanie rozpoczyna się w niedzielę od uroczystego śniadania. Na początku wszyscy dzielą się jajkiem ze święconki i składają sobie życzenia.

Na wielkanocnym stole króluje żurek lub barszcz biały, podawane z jajkiem i białą kiełbasą. Pysznią się na nim baby, mazurki i serniki.

Poniedziałek Wielkanocny

Najmłodsi bardzo lubią świąteczny poniedziałek, nazywany lanym poniedziałkiem lub śmigusem-dyngusem. To dzień pełen śmiechu i zabawy!
Dzieci biegają z pistoletami na wodę lub dyngusówkami w kształcie jajka, a dorośli polewają się niewielką ilością wody.

sz

Krasnal Szymon pałaszował pyszną szarlotkę.
Nagle usłyszał szept:
– W koszu pod dębem ukryty jest skarb…
Poszukaj go…
Szymon owinął szyję szalikiem i ruszył do ogrodu.
Ale kosz pod dębem był pusty.
Krasnal, szurając nogami, poszedł do domu.
A tam… z szarlotki zostały tylko okruszki!
Kto oszukał Szymona?

cz

Po moczarach człapała urocza czajka.
Miała bystre oczka, czerwone nogi,
a na głowie sterczący czub.
Nagle czajka zobaczyła lisa.
– Uwaga! Alarm! – zapiszczała.
Pisk zaalarmował inne czajki
i po chwili całe stado piszczało jak szalone!
– Czujnym czajkom pomaga piszcząca odwaga –
mruknął lis i czmychnął do lasu.

dz

Dwaj koledzy namalowali jędze.
Chuda jędza stoi na podłodze na lewej nodze.
Jędza o bardzo długich włosach
chrupie kukurydzę i rodzynki.
Jędza w chustce z frędzlami myje
w sadzawce pobrudzony sadzą nos.
Jędza w czapce z dzwoneczkami
maluje pędzlem zardzewiały dzwon.
A co ma na głowie rudowłosa jędza?

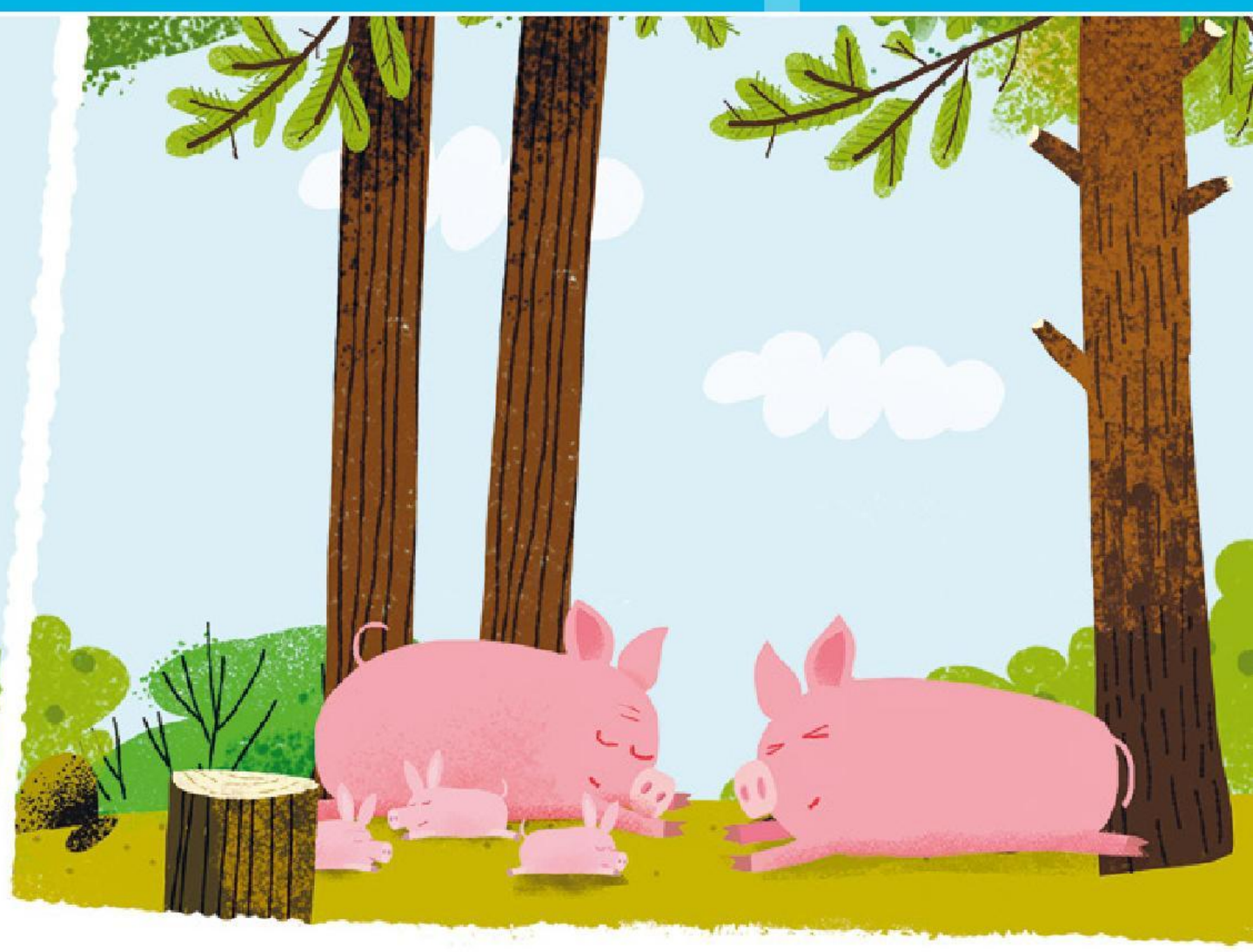
ż rz

Słonko grzało, kwitły róże, kumkały żaby, krzyczały żurawie…
– Gdybym był kucharzem, smażyłbym ryżowe placki z porzeczkową konfiturą. I jadłbym je o każdej porze – rzekł Błażej, leżąc na leżaku.
– A ja, gdybym była potężnym żubrem, straszyłabym inne zwierzęta – zakumkała spod krzaczka żaba.
I dodała:
– Dlatego chyba dobrze, że jestem żabą.

ś si

Tatuś rozśmiesza Basię, mamusia tuli Kasię.
Boguś zajada ptysie, a Kubuś pyszny kisiel.
Na łące gęś się pasie, Świrek się bawi z Jasiem.
Adaś się huśta w dresie, Grześ szuka śladów w lesie.
Myje się mały miś, śliwki je duży Krzyś.
Dwie świnki z prosiakami śpią sobie pod sosnami.
Piosenkę śpiewa Zosia, a śmieje się Małgosia.
Łoś, świstak i ślimaki wędrują poprzez krzaki.
Ktoś łąkę kosą kosi, a kura jajka znosi.

ć ci

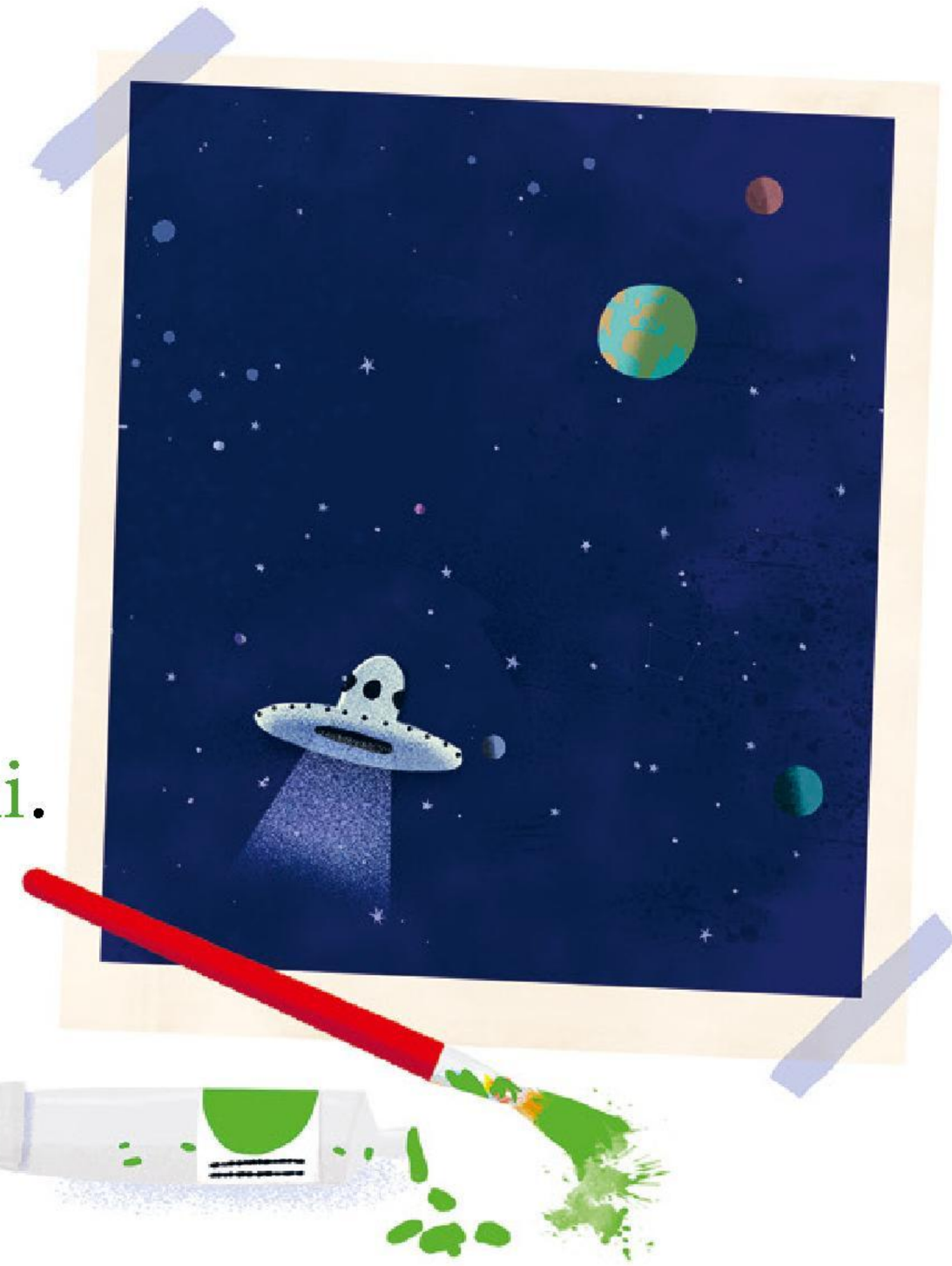
Ciocia Miecia ma kiciusia. Ten kiciuś to Maciuś.
Maciuś lubi patrzeć na latające ćmy, słuchać
ćwierkających ptaków i łapać lecące z drzew liście.
Lubi się chować w ciasnych, ciemnych pudełkach
i czekać, by ciocia zaczęła go szukać. Lubi też gości,
bo goście przynoszą mu łakocie.
Czasem Maciuś ma już dość ciem, ćwierkania,
liści, ciasnych pudełek i gości. Zasypia wtedy
na cieplutkim kocyku w ciapki i cichutko śpi
do rana…

ń ni

Było cudownie, pogodnie, miło!
Złociste słońce na niebie lśniło,
po trawie dreptał niemrawo koń,
pod jabłoniami lenił się słoń,
jamnik wygrzewał się na kamieniu,
Henio zajadał budyń z dyń w cieniu,
dwie uczennice pod zagajnikiem
karmiły łanie pysznym sernikiem,
uczeń z grzebieniem biegł po trawniku,
a konik polny stał na pomniku.
Taki sen Mani w grudniu się przyśnił!
A kto porożem bębnił w pień wiśni?

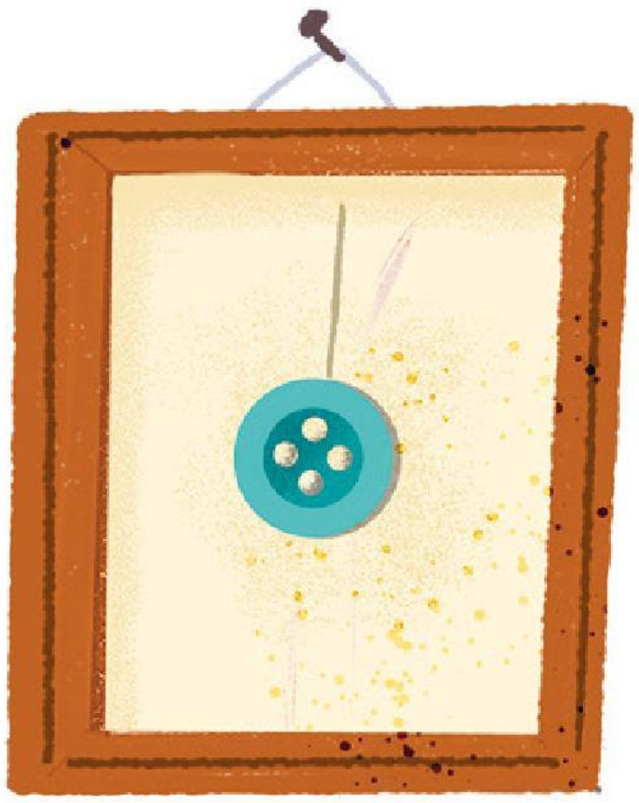
ź zi

Piękny motyl paź królowej
po ziemniakach raźno łaził.
Później usiadł na gałęzi
i przytulał się do bazi.

Grupka Marsjan gna ku Ziemi.
Gdy ujrzeli to Ziemianie,
na zielono się malują,
by wyglądać jak Marsjanie.

Mroźna zima zięby ziębi.
A gdy zimy dość już mają,
zamiast z zimna drżeć na mrozie,
w ciepłe kraje uciekają.

Kazio lubi kozie mleko.
Józia zioła moczy w wazie.
Paź je ciastko z poziomkami.
A co wisi na obrazie?

dź dzi dż

W niedzielę cała rodzina zgromadziła się na działce u dziadków.
– Usiądźmy – powiedziała babcia, stawiając talerz z jagodziankami i drożdżówkami z dżemem.
– A teraz jedzie ciasteczkowa niespodzianka – rzekł dziadek, dźwigając półmisek.
– Dziwne te ciasteczka – stwierdził tata.
– To dzięcioł! Jaki ma długi dziób! – zawołała z podziwem mama.
– To niedźwiedź i niedźwiadek – dodała Jadzia.
– A tu wiedźma na zjeżdżalni! – zaśmiał się Krzyś.
– Ten dźwig, dzik i ptak to moje dzieło! – pochwalił się dziadek.
Jaki to ptak?

Małgorzata Strzałkowska

Spis treści

XVIII Świat w zimowej szacie

84. Zimowa muzyka
Zima *Dorota Gellner* 4
Przygody przyrody: Co wiemy o śniegu? 5

85. W czym pomoże detektyw?
Dwuznak sz, Sz 6

86. Nakrycia głowy, nie tylko zimowe
Dwuznak cz, Cz 8

87. Pyszne ziarenka
Poznajemy, odkrywamy: Cz jak czekolada 10

XIX Gdy za oknem śnieg

89. Trening czyni mistrza
Nasze sprawy: Do celu, Marcelu!
Rafał Witek 12
Sporty zimowe 13

90. W indiańskiej wiosce
Dwuznak dz, Dz 14

91. Zimowe zabawy
Zadania z pisania: Gdy sypie, prószy... 16
Spotkania ze sztuką: Zimowe pejzaże 17

92. Od dzwoneczka do dzwonu
Poznajemy, odkrywamy: Dz jak dzwony 18

XX W krainie wyobraźni

94. Wyobraźnia jest ważna
Spotkania z lekturą: O rupakach
Danuta Wawiłow 20

95. Wszyscy mamy marzenia
Litera ż, Ż 22

96. Urodzinowa niespodzianka
Komiks Urodzinowa niespodzianka 24
Spotkania z muzyką: Gramy dźwięki
sol i **mi** 25

97. Spacer nad rzeką
Dwuznak rz, Rz 26

98. Porządki czarownicy Urszuli
Notatka graficzna: Dwuznaki 28

XXI Dbamy o zdrowie

99. Ruch to zdrowie
Nasze sprawy: Szachowy maraton
Rafał Witek 29

100. Warto mieć pomysły
Spółgłoska miękka ś, Ś 30

101. Gdy chorujemy
Spółgłoska miękka si, Si 32

102. Niech żyje zdrowie!
Jak choruje Elemelek... *Hanna Łochocka* 34
Przygody przyrody: Co powoduje choroby? 36

XXII Wkrótce wiosna

104. Czekamy na wiosnę
Spotkania ze sztuką: Przedwiośnie 37
Niezwykły klucz *Ewa Hryszkiewicz* 38

105. W świecie nocnych motyli
Spółgłoska miękka ć, Ć 40

106. Wiosenny konkurs
Spółgłoska miękka ci, Ci 42

107. Pierwsze kwiaty
Przygody przyrody: Zwiastuny wiosny 44

XXIII Ale kosmos!

109. Jesteśmy życzliwi
Kosmiczny sen *Małgorzata Strzałkowska* 46
Przygody przyrody: Układ Słoneczny 47

110. Wiosenne słońce
Spółgłoska miękka ń, Ń 48

111. Obserwujemy niebo
Spółgłoska miękka ni, Ni 50

112. Latające ssaki
Poznajemy, odkrywamy: Ni jak nietoperze 52
Spotkania z muzyką: Ćwierćnuta i ósemka 54

XXIV Woda źródłem życia

114. Dlaczego woda jest ważna?
Żaba *Jan Brzechwa* 55
Przygody przyrody: Do czego potrzebna
jest woda? 56

115. Poznajemy gorące źródła
Spółgłoska miękka ź, Ź 58

116. Korzystamy z ziół
Spółgłoska miękka zi, Zi 60

117. Zwierzęta małe i duże
Przygoda z ortografią: Duży kozioł –
małe koźlątko 62
Ryś i Rysiek 63
Spotkania ze sztuką: Bocian z płatków
kosmetycznych 64

XXV Przyroda wiosną

119. Szukamy wiosny
Nasze sprawy: Szukamy wiosny *Rafał Witek* 65
Przygody przyrody: Wiosenne zwyczaje
ptaków 66

120. Dźwięki wokół nas
Spółgłoska miękka dź, Dź 68
121. Jakie dzioby mają ptaki?
Spółgłoska miękka dzi, Dzi 70
122. Odgłosy przyrody
Wiosenne hałasy 72
Spotkania z muzyką: Gdzie „mieszka" nuta **la**? 73
123. Wiem, jak napisać
Notatka graficzna: Zmiękczenia 74

XXVI O czym należy pamiętać?

124. Dbamy o wygląd
Z wodą i mydłem za pan brat 75
Spotkania z lekturą: Grzebień i szczotka *Jan Brzechwa* 76
125. Mały dżentelmen
Dwuznak dż, Dż 78
126. Ważne słowa
Opowiastka *Natalia Usenko* 80
127. Poznajemy alfabet
Poznajemy alfabet 82

XXVII Ziemia naszym domem

129. Współpraca się opłaca
Puszka w lesie *Ewa Zachara* 84
Klub Strażników Przyrody 85
130. Chrońmy naszą planetę
Przygody przyrody: Co szkodzi naszej planecie? 86
Przygody przyrody: Co zrobić ze śmieciami? 87
Spotkania ze sztuką: Drugie życie śmieci 88
131. Nad stawem
Wąż *Ludwik Jerzy Kern* 89
Przygoda z ortografią: Inaczej słyszę, inaczej piszę 90
132. Wiosna w parku
Na tropie wiosny 91
133. Budujemy zdania
Notatka graficzna: Wyrazy budują zdanie 92

XXVIII Wiosna wokół nas

134. Przygoda na majówce
Komiks Przygoda w górach 93
135. Wiosenne zamieszanie
Wiosna *Małgorzata Strzałkowska* 94
136. Co słychać u zwierząt?
Przygody przyrody: Zwierzęta i ich młode 96
Zadania z pisania: Odpowiadamy na pytania 98
Spotkania z muzyką: Bawimy się z dźwiękiem **re** 99
137. W rodzinie pszczół
Zmartwienia pszczółki Meli 100
Przygoda z ortografią: W ogródku Jagódki 101

XXIX Piękna nasza Polska cała

139. Nasze symbole narodowe
Spotkania z lekturą: O Lechu, Czechu i Rusie *Wojciech Widłak* 102
Nasze symbole narodowe 104
140. Polska – moja ojczyzna
Mój dom – Polska *Barbara Stępień* 105
Przygody przyrody: Polska na mapie 106
141. Zwiedzamy stolicę Polski
W stolicy 108
142. Zwierzęta i rośliny wokół nas
Przygody przyrody: Przyroda wokół nas 110

XXX W kręgu rodziny

144. Jak to w rodzinie
Nasze sprawy: Tajemnica bliźniaków *Rafał Witek* 112
Nasz język polski: Co to jest rzeczownik? 113
145. Dbamy o siebie nawzajem
Kochana Mamo! *Tomasz Plebański* 114
Zadania z pisania: Życzenia dla mamy 115
146. Wiosna w ogrodzie
Przygody przyrody: Drzewa, krzewy, rośliny zielne 116
147. W królewskiej rodzinie
Królewski bal 118
Przygoda z ortografią: Ta sama głoska – dwie różne litery 119

XXXI W świecie dzieci

149. Marzenia dzieci
Spotkania z lekturą: Dyzio marzyciel *Julian Tuwim* 120
Zadania z pisania: Układamy zdania 121

Spis treści

150. Poznajemy różne zawody

Kim będę, gdy dorosnę? 122

Zawody naszych rodziców 123

Spotkania ze sztuką: Ja za kilkanaście lat 124

151. Ważny numer

Gdy potrzebna pomoc 125

152. Niebezpieczne spotkania

Kania *Danuta Wawiłow* 126

153. Ważny Pan Rzeczownik

Notatka graficzna: Rzeczowniki 128

XXXII Książka naszym przyjacielem

154. Moje, twoje, nasze

Nasze sprawy: Apetyt na czytanie

Rafał Witek 129

Spotkania z muzyką: Melodie z pięciu dźwięków 130

155. Dlaczego warto czytać?

Czy pan czyta? *Małgorzata Strzałkowska* 131

156. Jak powstają książki?

Od pomysłu do książki 132

157. Tworzymy opowieści

Przygoda z ortografią: Rycerze w drodze do wieży 134

XXXIII Wkrótce wakacje

159. Na górskim szlaku

Nasze sprawy: Góralskie przysłowie

Rafał Witek 135

160. Nad wodą

Z wodą nie ma żartów 136

Nad wodą wypoczywaj z głową 137

161. Las woła nas

Wycieczka do lasu *Rafał Witek* 138

162. Bezpieczne wakacje

Przygody przyrody: Niebezpieczne rośliny i zwierzęta 140

163. Do zobaczenia w drugiej klasie

Do zobaczenia w drugiej klasie 142

Wielkanoc

Wkrótce Wielkanoc

Pisanka niespodzianka

Danuta Gellnerowa 144

Spotkania ze sztuką: Tekturowa pisanka 145

Wielkanocne zwyczaje

Wielkanocne zwyczaje 146

Trening czytania 148

ŹRÓDŁA TEKSTÓW LITERACKICH

s. 4. D. Gellner „Zima", w: Wychowanie w Przedszkolu 2015, nr 1

s. 20–21. D. Wawiłow „O RUPAKACH", w: „Danuta Wawiłow dzieciom", Nasza Księgarnia, Warszawa 2013

s. 34–35. H. Łochocka „Jak choruje Elemelek, jak go leczą przyjaciele?", w: „Wróbelek Elemelek i jego przyjaciele", Nasza Księgarnia, Warszawa 1962

s. 46. M. Strzałkowska „Kosmiczny sen", w: Świerszczyk 2023, nr 4

s. 55. J. Brzechwa „Żaba", w: „Brzechwa dzieciom. Dzieła wszystkie. Wiersze", Nasza Księgarnia, Warszawa 2016

s. 76. J. Brzechwa „Grzebień i szczotka", w: „Brzechwa dzieciom. Dzieła wszystkie. Wiersze", Nasza Księgarnia, Warszawa 2016

s. 80. N. Usenko „Opowiastka", w: Świerszczyk 2011, nr 5

s. 84. E. Zachara „Puszka w lesie", w: Świerszczyk 2016, nr 18

s. 89. L. J. Kern „Wąż", w: „Wiersze dla dzieci", Podsiedlik-Raniowski i Spółka, Poznań 1999

s. 94. M. Strzałkowska „Wiosna", w: „Spacerkiem przez rok", Media Rodzina, Poznań 2016

s. 120. J. Tuwim „Dyzio marzyciel", w: „Julian i Irena Tuwim dzieciom", Nasza Księgarnia, Warszawa 2016

s. 126–127. D. Wawiłow „Kania", w: Miś 1997, nr 6

s. 131. M. Strzałkowska „Czy pan czyta?", w: Świerszczyk 2015, nr 8

s. 144. D. Gellnerowa „Pisanka niespodzianka", w: „Wierszykowy rok", Wydawnictwo Dressler Dublin, Ożarów Mazowiecki 2019

PODRÓŻ z klasą

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na **www.legalnakultura.pl**

Wykorzystywanie treści niniejszego Utworu, w jakiejkolwiek formie lub w jakimkolwiek procesie, do celów eksploracji tekstu i danych, uczenia maszynowego, rozwoju i/lub szkolenia i/lub wzbogacania sztucznej inteligencji jakiegokolwiek rodzaju jest surowo zabronione.

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2026
ISBN 978-83-267-5433-3

Autorzy: Bożena Gepert, Ewa Hryszkiewicz, Małgorzata Ogrodowczyk, Barbara Stępień
Autorzy treści z zakresu edukacji muzycznej: Monika Gromek, Grażyna Kilbach
Konsultacja treści z zakresu edukacji przyrodniczej: Joanna Winiecka-Nowak

Redaktorzy merytoryczni: Anna Niewiadomska, Łukasz Bernady (edukacja muzyczna)
Redaktor prowadzący: Iwona Lewandowska
Nadzór artystyczny: Ewa Kaletyn
Projekt okładki: Elżbieta Grozdew
Projekt graficzny: Ewa Kaletyn, Emilia Węgiel, Elżbieta Grozdew
Opracowanie graficzne: Anna Szaniawska, Emilia Węgiel
Realizacja projektu graficznego: Dorota Gajda
Fotoedycja: Maciej Wróbel, Agnieszka Byczkowska
Obróbka kolorystyczna zdjęć, ilustracji i montaże: Robert Gajda

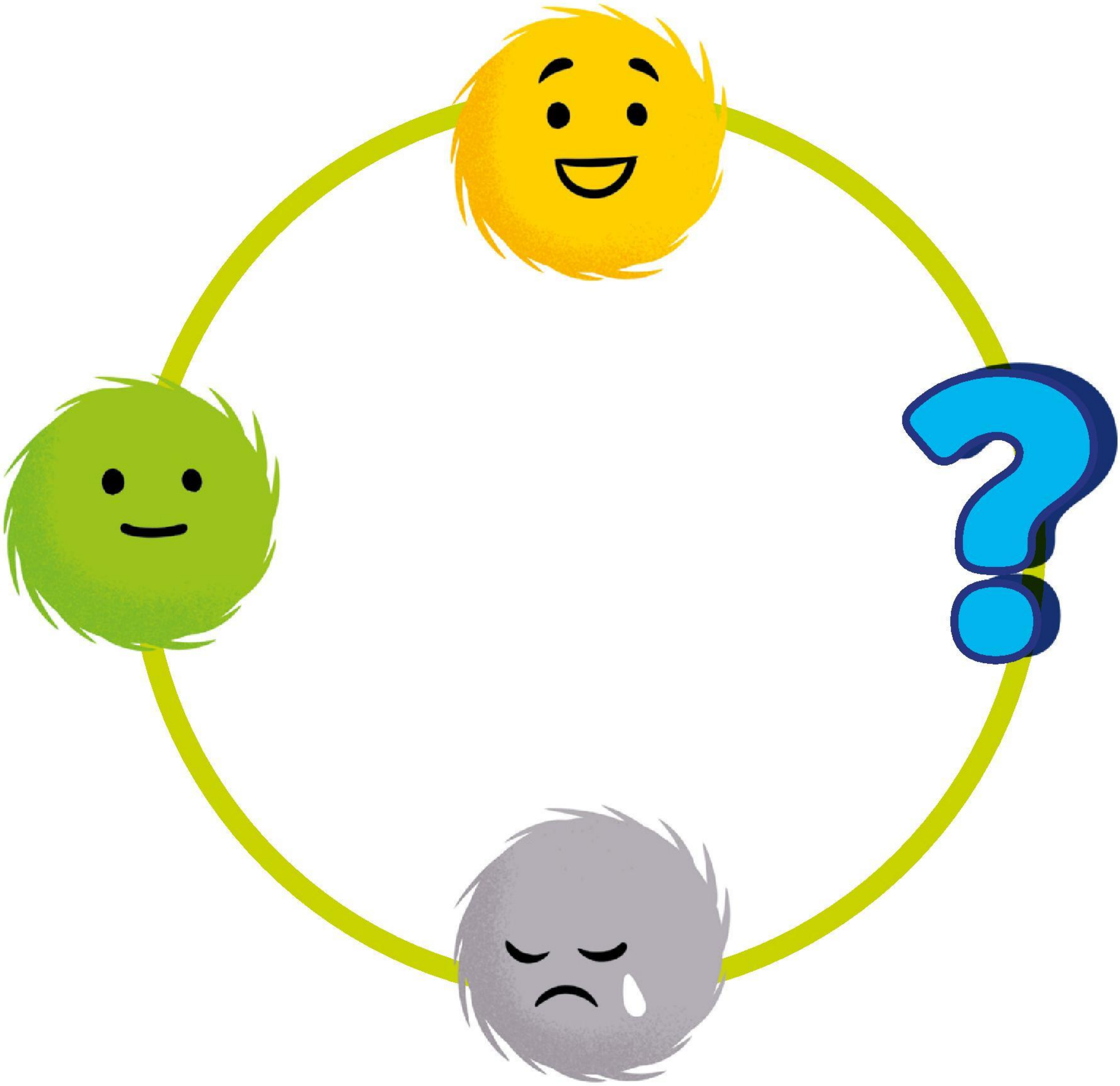
Nowa Era Sp. z o.o.

Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa
www.nowaera.pl, nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontaktu: 58 721 48 00

PODRÓŻ z klasą

nowa era

Twoje mocne strony

Nowa Era Sp. z o.o.

www.nowaera.pl **nowaera@nowaera.pl**

Centrum Kontaktu: 58 721 48 00